Budapest, 1903. Nyolcadik évfolyam. 130. szám. Szerda, május 13.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25. Főszerkesztő: SZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Tul a Dráván.

Budapest, május 12.

(v.) Valami gyanus, félelmetes földalatti morajlás dübörög a Drávántulról Magyarország felé, amilyen a tüzokádó hegyek kitörését szokta megelőzni. Közvéleményünk nyugtalankodik, forradalmi erupcióktól tart s ideges érdeklődéssel kiséri ama rejtelmes tüneteket, melyekről nem látni tisztán, mit jósolnak: céltudatosan szervezett forradalmat-e, avagy a horvát néppléleknek csupán egy muló lázrohamát? Kik csinálják, mért csinálják e mozgalmat, mi a célja s mely forrásokból szedi anyagi és erkölcsi erejét: mindezt ebben az órában bajos felfejteni. Bizonyos csak az az egy, hogy a vulkanikus erők megdöbbentően tág területen és igen erős mértékben érvényesülnek. Komoly aggódásra tehát van ok bőségesen, kivált ama derék hazánkfiai részéről, akik tul a Dráván a legsulyosabb viszonyok közt végzik a magyar állameszme uttörésének munkáját az államvasutak szolgálatában. Reájuk gondolunk minden ujabb rémhir hallatára, őket féltjük a zavargó csőcselék rendszeresen szitott fanatizmusától, feléjük árad szerető részvétünk s melléjük áll őrségül hazafiui lelkiismeretünk s nemzeti becsületérzésünk. Ha eddig csak napszámosai voltak horvát földön a magyar államiságnak, mostanában a nemzeti érdek kombattans katonáivá alakulnak át. Ha eddig csak verejtéküket ontották, ezentul — ugy lehet — vért is kell ontaniok, a másokét vagy a magukét, a viszonyok fejlődése szerint.

Hát biz ez siralmas dolog. Hogy harmincöt évvel a fehér lap átnyujtása után is még ilyen hálás talaja legyen a horvát néppléleknek a Jellacsics-féle ádáz hagyományoknak, ezt a nemzeti nagylelküség szószólói az alkotmány visszaállitása után éppoly kevéssé gondolhatták, mint ahogy nem hitték volna el soha, hogy a dráváninneni nemzetiségek is rut hálátlansággal fognak fizetni a nemzetiségi törvény gavallérságáért. Akkoriban az ideális életfelfogásban gyökerező optimizmus járta. *A jótettért jót várj:* államférfiui bölcseségszámba ment ama korszakban. S nagylelküséggel igyekeztek lefegyverezni minden belső ellenséget, még azt is, akivel szemben a történelmi tapasztalás a legélesebb bizalmatlanságra intett. Mért ne vallanók be? Ez a politika kudarcot vallott. Tanubizonyságot tesznek e kudarcról a mi nemzetiségi mozgalmaink s legujabban a horvátországi események. S az elmékben kezd felderengeni annak a megismerése, hogy *az ostor s az abrak politikája* helyesebb lett volna belső ellenségeinkkel szemben. Az abrakzsák ime üres és nem igen van már mit beléje tennünk. Az ostort pedig — sajna — ezelőtt harmincöt évvel könnyelmüen eldobtuk magunktól. Ha ezt — legalább most már — nagyon komolyan be tudnók látni, talán még lehetne sikere a magyar nemzeti érdek erőteljesebb felkarolásának.

Egyelőre azonban reá rögződik tekintetünk a horvát mozgalomra, melyet komoly voltánál fogva osztatlan figyelemmel kell kisérnünk. Hogy a zavargások a társországoknak csaknem egész felületén jelentkeznek s hogy szándékosan és rendszeresen szittatnak, azt ma Széll Kálmán miniszterelnök minden himezés-hámozás nélkül beismerte. Nem szépitette tehát a helyzetet, hanem felelőssége tudatában s államférfiui lelkiismerete sugallata szerint feltárta őszintén a komor valóságot. A forradalmi kiáltványok, melyekkel Horvátországot elárasztották, a külföldről csempésztettek be, egy svájci városból, mely menedékeül szokott szolgálni minden nemzetbéli izgága agitátoroknak. Következtessük-e ebből az adatból azt, hogy külföldi hatásokra vezetendő vissza az egész mozgalom? Mi azt mondjuk, hogy nem. Azok a becsempészett proklamációk csak az a szikra voltak, mely a horvát néplélekben lappangó forradalmi puskaport felgyujtotta. A hiba és a baj nem ott van, hogy egy svájci városban egy maroknyi horvát cselszövő müködik, hanem ott, hogy évek hosszu sora óta mindenféle szupresszív irányu törekvések rendszeresen felduláták a társországok lakosságának lelki világát. Az iskola beléje oltotta a nagyhorvát hóbortot, a papság a szószékről beléje plántálta a magyar nemzet ellen való gyülöletet, a sajtó és az egyetem beléje nevelte a horvát állameszme közjogi fikcióját. Ennyiféle oldalról csepegtették a horvát lelkekbe a mérget. Csoda-e, ha megbódultak s megkergültek tőle? A horvát közoktatásügy, a horvát egyházi élet s a horvát irodalom és tudomány valóságos gyakorlati tanfolyammá alakult a jövendő horvát forradalom vezetői és harcosai számára. A végzetes indulatoktól megmételyezett szivek, a hibás irányba terelt elmék, a nagyzási hóbort számára lefoglalt s agyarkodó türelmetlenséggel telitett törekvések talajában buján tenyészett hosszu esztendőkön át a forradalmi dudva; s nem akadt kéz, mely a gyomlálás munkájára vállalkozott volna. Ezek voltak az előzményei a bázeli proklamációnak. S ezek az előzmények adják magyarázatát a zavargások gyors és széleskörü terjedésének.

Mindazáltal ne higyjük, hogy a forradalmi delirium immár zsákmányul ejtette az egész horvát nemzetet. A zavargás szelleme, bár sok helyütt kisért, de még sem egyetemes. Aztán számitani lehet egy nagyon hatásos

TÁRCA

Ellenméreg.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Zöldi Márton.*

A városban sok szó-beszéd esett Markos Ádám házasságáról. Ez a házasság nagyon kinálta magát arra, hogy az emberek a nyelvüket koptassák. Markos Ádámot majd mindenki ugy itélte meg, hogy nem rendes ember. Annyi kétségtelen, hogy jóval tul volt a negyvenen, hogy festette a haját s hogy özvegy édesanyjával tiz évig állott pörben egy birtok miatt. A pört a legfelsőbb biróság: a halál szüntette be. A dacos lelkü öregasszony hirtelen meghalt. Őszintén csak az ügyvédek siratták meg, fia egyáltalában nem.

Az sem volt titok a népek előtt, hogy Markos Ádám gazdag és fukar ember, hogy szereti az italt, de nem a társaság okáért, hogy koccintás nélkül, otthon, egyedül iszsza le magát. Az ilyen embert, a szóló-ivót nagyon szigoruan itélik meg a rendes korhelyek. Mint mindenkit, aki eltér az ősi hagyományoktól...

Ilonának, a fiatal menyecskének is megvolt a maga hire. Tudták, hogy mikor nagynénjétől hazakerült beteges özvegy anyjához, halálosan beleszeretett egy daliás termetü fiatal ügyvédbe, Martinszky Ágostonba, ki nős ember volt.

Az ügyvéd sokat járt a házukhoz, valami jelentéktelen pört használva ürügyül. Ilonát különben kisleány kora óta ösmerte, mert az apjánál, ki szintén ügyvéd volt, három esztendeig patvaristáskodott.

Martinszky adta a család nagylelkü barátját s apró figyelmességekkel hálózta körül Ilona szivét. Tetszett neki ez az ábrándos, őszinte lélek, ki ugy irtózott a hazugságtól, mint a piszoktól. Ingerelte, izgatta a gondolat, ezt az olajbarna, bársonyos szemü, sugár leányt a keblére szoríthatni. Akármilyen árt kelljen is érte fizetni...

Alkalom bőven kinálkozott. Ilona édesanyját sulyos köszvényes bántalmak a szobába kényszeritették... Ilonáék nagy kertje százados jegenyéivel a Marosra nyult. Ebben a kertben Martinszky sokat sétált Ilonával, néha az estebéd után is. Olyankor, mikor az ügyvéd szalmaözvegy volt.

De ebben a kertben Martinszkynek egy szemtelen szava megvilágitotta Ilona előtt a vezedelem teljes nagyságát.

— Menjen! — kiáltotta irtózattal, — önnek sohasem szabad hozzánk jönnie. Soha!

— De Ilona...

— Ha eljön, én is elmegyek a feleségéhez! Értette?

Martinszky megértette és elkotródott. Volt esze átlátni, hogy ez elveszett pör, annál is több: res judicata.

De a dolog nem maradt erkölcsi következmények nélkül. Ilonáról rossz, aljas hireket terjesztettek. Szájra kerültek a kerti séták. Az ilyen pletykákat kisvárosban a cselédek hordják szét, ugy mint a pestist a patkányok: ellenőrizhetetlenül.

Markos Ádám is hallott ezekről a pletykákról. És mégis megkérte Ilona kezét. Bizonyos nyers őszinteséget mutatott, mely rokonszenvet ébresztett Ilonában.

— En nem törődöm azzal, amit beszélnek. Én mindig a magam esze után járok. Ha hibázok, magamra vetek... Elbirom a jót is, a rosszat is...

Igy szólt Markos Ádám s Ilona egy erőslelkü férfiu szavát vélte hallani. Elfogadta támasznak az életre.

Az utolsó este künn sétált édesanyjával a Maros partján. Szemei önkéntelenül követték a gyürüző örvényeket. Elgondolkozott, hogy milyen nagy, hatalmas az a rejtélyes erő, amely ezeket az örvényeket az idők mérhetetlenségéig mozgatja. Nem jobb volna-e erre a misztikus erőre bizni a sorsát?

Ilona nagyon inklinált az ilyen gondolatokra. Apja is saját kezével vetett véget életének... Csekélység miatt... A szomoru örökség árnyéka ott leselkedett a Maros örvényeiben...

Félévig nyugodt, zavartalan volt Markosék házasélete. A férjnek nem tetszett ugyan az asszony merengő, ábrándos természete, de nem szólt mindaddig, mig egyszer a tanyán le nem itta magát. Az ital megoldotta durva lelkét. Sértő szándékkal jött haza.

— Hát még mindig az a prókátor jár az eszedben? — kérdezte kötekedve.

— Nem, — válaszolt Ilona nyugodtan, — rá sem gondolok.

— Hát akkor mért dülled ki ugy a szemed, mint a partra rángatott harcsáé? Azt hiszed, engem bolonddá tehetsz? Több eszem van a kis ujjamban, mint az egész frekvenciádnak.

Ilona vállat vont s ott akarta hagyni az urát. Látta, hogy nem józan. De azt ez a nyugalom még jobban felingerelte. Elkezdte mondani, hogy miket hallott.

— Éltétek a világot a kertben... Azt hiszed, nem tudom. Olyantól tudom, aki látta.

Ilona büszkén, sértődve válaszolt.

— Akkor te vagy a nyomorult, hogy elvettél.

Ettől kezdve az ilyen jelenetek nagyon sürün ismétlődtek. Markos Ádámnak kegyetlen örömet szerzett, ezt a büszke, nemes lelket sérteni, lealázni. Bántotta, hogy annyira fölötte áll s hogy olyan megadással tür. Nem tudta, hogy csak az anyja miatt teszi, ki olyan beteg, olyan érzékeny volt.

Lapunk mai száma tizennyolc oldal.

fékező tényezőre: ugyanama papságnak, mely idáig elüljárt a bujtogatásban, a mostanság megriadó életösztönére. Strossmayer és Posilovics a maguk valóban gazdag jövedelmeit a nagyhorvát propaganda céljaira költötték ugyan s az alattuk működő klérus a felebbvalója inye szerint való politikai tevékenységgel igyekezett ugyan érdemekre szert tenni; de a zavargó csőcselék sok helyütt — kivált ahol se magyart, se zsidót nem talál — a plébániát sem kiméli. Hát ez a kellemetlen tapasztalás majd rábirja a reverendás izgatókat, hogy ahol csak tehetik, ellengőzt adjanak. Ámde sokat ne várjunk a józanabb felfogásu horvát társadalom ellenhatásától. Jobb lesz nem biznunk meg semmi másban, csak a magunk hatalmában, Azok a Mannlicherek, melyek Pécs, Kanizsa és Csáktornya vidékéről vonulnak le a zavargások szinhelyére, mégis csak a legjobb rendcsinálók és a leghathatósabb békeszerzők. Ha rájuk csap a magyar ököl a bakafántoskodó tömegekre, majd meglapulnak.

Magyar véreink pedig a Dráván tul nyugodjanak meg a magyar nemzet ama kemény elszántságában, amelynek Széll Kálmán adott ma szonór kifejezést. Jaj mindenkinek, aki horvát földön magyar állampolgárt sérteni mer. A magyar állam méltóságát, a magyar alattvalók személyi és vagyonbiztonságát a haderő fegyverei őrzik. A zavargás, ha magától el nem mulik, vérfürdőbe fog fulladni. Ezt izente ma — a magyar nemzeti önérzet szerencsés tolmácsolásával — Széll Kálmán a rendbontó horvát demagógiának.

Az obstrukció.

Budapest, május 12.

Az ülés napirend előtt volt érdekesebb. Szép volt az a megemlékezés, melyet Apponyi az éjjel elhunyt *Szcitovszky* Jánosnak szentelt. Pikáns volt az a nyilatkozat, melylyel a szabadelvüpártból kilépett *Nosz* Gyula tiltakozott a hiresztelés ellen, mintha az ő kilépése *kényszerüségből* történt volna. És mozgalmas volt az a vita, mely ugyancsak napirend előtt a horvátországi események körül fejlődött ki.

A zavargások ügyét ezuttal *Barabás* Béla hozta szóba. Hogy miért bizta a párt éppen őreá ezt a tisztet? — talán az a körülmény magyarázza meg, hogy tegnap óta Budapesten van a király. Barabás horvátországi magyar vasutasok telegrammja alapján olyan zavargások képét rajzolta meg, melyek a magyar jelvények után már a magyar alattvalók élet- és vagyonbiztonságát is veszélyeztetik. De ez csak szelid introdukció volt. Aztán kimondta, hogy Horvátországban mindenki, de mindenki telitve van magyargyülölettel. Még ez az erőszakos általánositás is megjárta volna, mert nem egészen szokatlan. A végin azonban Barabás rátért arra a thémára, melyet az utóbbi időben egyetlen felszólalásából se felejt ki: a koronára. Azt állitotta, hogy a kormány keze meg van kötve a horvátokkal szemben, mert a horvátok a császárra sanditanak és ellenünk mindent mernek.

Jobbról közbezugtak:

— Itt nincs császár, csak koronás magyar király!

S ekkor a szélsőbalról valaki (később derült csak ki, hogy *Rigó* Ferenc volt) harsány hangon kiáltott fel:

— *Nincs király!*

A többség haraggal zudult fel, az elnök rendreutasitotta a közbeszólót, de a szélsőbalon tovább adták némi módositással az uj jelszót:

— *Nincs magyar király!*

A szonvedelmes beszéd közben *Josipovich* Imre, a volt horvát miniszter ismételten tiltakozott. A zavargások méreteinek tulzását nyomban hangoztatta. Hogy minden horvát telitve volna magyar-gyülölettel, arra azt mondta: mese. S általán az egész beszéd közben elárulta, hogy tulzottnak, igaztalannak és károsnak véli a szélbali támadást.

S ez a legalább is autentikusabb információ tükröződött *Széll* Kálmán miniszterelnök válaszában is. A bánnal való személyes tárgyalások alapján jelenlette, hogy a zavargásokról s kivált azoknak forrásáról terjesztett hirek rettenetesen tulzottak. Zavargás van s az mindenesetre sajnálnivaló, de a zavargás oka százféle. A bázeli plakátok terjesztői nem magyargyülöletből, hanem kommunisztikus elvekből dolgoznak. Sokhelyütt még felekezeti szempontok is belejátszanak a zavargásokba. Leglöbben pedig a zavart akarják, hogy benne halászhassanak. Arról azonban nem szabad beszélni, hogy minden horvát gyülöli a magyart s hogy őket felülről bárki is bátoritaná. A horvát nemzet igazi képviselői éppen ugy át vannak hatva a testvéri érzéstől, mint mi, éppen ugy tudják, hogy egymásra vagyunk utalva, mint mi tudjuk. Közönséges zavargó elemekről van szó, akiknek indulatát éppen az boritja lángba, hogy a bán akar is, tud is élni a megtorlás fegyverével. A bán résen van és résen marad s elegendő fegyveres erővel is rendelkezik, hogy lesujthasson a zavargókra, ha valamely testvérünknek csak egy hajaszála is meggörbülne.

A miniszterelnök a többség zugó helyeslése közben adta meg válaszát s az ellenzék is csak eleinte türelmetlenkedett. Azt hitték talán, hogy bársonyos kézzel akar a kérdéshez nyulni s minduntalan közbeszólásokkal zavarták. Mikor azonban az egyik függetlenségi képviselő azt jegyezte meg, hogy a miniszterelnök nem az ellenzéknek, de az országnak tartozik válaszszal, a miniszterelnök minden akadékoskodást elvágott, erélyesen szólván:

— *Igen, az országnak tartozom válaszszal. S hogy az országhoz szólhassak, hallgasson a képviselő ur!*

Azontul csöndben hallgatták s erélyes nyilatkozata mindenfelé megnyugvást keltett. Hozzájárult a megnyugvás fokozásához *Josipovich* Imre volt horvát miniszter felszólalása is. Josipovich most érkezett Horvátországból. Személyes tapasztalásai alapján cáfolta meg a tulzott hireket. Felhivta a függetlenségi képviselőket, menjenek le Horvátországba, győződjenek meg személyesen s ő maga szivesen lesz kalauzuk. De hogy mindenképpen megnyugodjék az ország, ám inditson a kereskedelmi miniszter vizsgálatot, hogy a horvát vonalon milyen méretekben és milyen okokból történtek, ha történtek, zavargások.

— Ezt az inditványt elfogadom! — szólt *Barabás*.

— Nos, ugy is lesz! — jelentette ki *Széll* Kálmán s ezzel az ügy egyelőre befejeződött.

Át lehetett térni a napirendre. S minthogy már régen nem beszélt ki ülést, ma megint *Lengyel* Zoltán emelkedett szólásra. A többség abban a pillanatban tüntetve menekült ki a folyosóra s csak annyi ember maradt benn, hogy a Ház tanácskozásképes maradjon. A szélsőbal ezen a tüntető menekülésen megütközött és házszabályvitát rögtönözvén, különböző fenyegetésekkel állt elő. Még azt is kivánta, hogy az elnök akadályozza meg az olyan sértő kicsinylést, mely a többség magaviseletéből a kisebbség egy szónokával szemben megnyilatkozott. Ez az incidens jósokáig huzódott s ugyanaz a kisebbség, mely csupa kiméletlenség, most adta a sértődöttet, mert a többség nem látta kötelességének, hogy Lengyel

---

Egy nyári este Markos Ádám a szokottnál is durvább, aljasabb sértéssel illette az asszonyt.

— Hallottam, hogy azóta is találkoztál vele a kertben . . .

Ilona nem válaszolt. Vette a kalapját és ment haza. Még nem tudta, mire határozza magát. A kisebb mellékutcákon ment, hogy ne találkozzék ösmerőssel.

— Az uram nincs otthon, — mondotta anyjának. — Itt hálok az éjjel.

Ugy kilenc óra tájt egy kendőbe borkolódzva kiment szokott sétahelyére, a Maros-partra. Jó ideig bolyongott egyedül, kusza gondolataival, képtelennek érezvén magát, hogy a jövőre valami tervet állapitson meg. Feje izzóan égett az est hüsében, szép, barna arcán égető könnyek pereglek alá. Egy megrontott élet keserve tört elő nehéz sóhajaiban.

Aztán nevén hallotta magát szólitani. Jávor Elek, egy vén, korhely gyógyszerészsegéd köszöntötte. Valami távoli atyafiságban állottak egymással.

Jávor Elek már évek óta a züllés legalsóbb lépcsőire sülyedt. Botrányos iszákossága ösmeretes volt az egész városban. Akárhányszor, nem képletes értelemben, de valóságban az árokban fetrengett. Az alkoholos elmezavar már mutatni kezdte rajta rettenetes tüneteit. Az öreg gyógyszerész, barátja és iskolatársa, kegyelemből tartotta. Hogy éhen ne veszszen. Azt is eltürte a multjáért, hogy lopja, csalja, ahol tudja. Mert a boldogtalan ember, kit a végzetes szenvedély a férfikor delén tul lepett meg, minden aljasságra képes volt, ha annak révén leihatta magát.

Most józannak látszott. Valami növényescsomót tartott a kezében.

— Mit visz, Sándor bácsi? — kérdezte Ilona önkéntelen szimpátiával.

— Egy kis légyölő galócát?

— Mi az?

— Egy növény, amelyből a muszkarin készül.

— Hát az mi?

— Az, drágám, — magyarázta a vén korhely tüntető szivességgel, — mérges növényi alkaloid. Egy kis csöpp is elég belőle, hogy szivbénulást és halált okozzon.

— Halált?

— Igen bizony, aranyos Ilonka, halált . . . Nem olyan nagy dolog az, olcsón adják, — jegyezte meg keserüen.

Ilonka közelebb lépett hozzá. Gondolkozott . . . Aztán vállára tette a kezét.

— Jávor bácsi, — mondotta nagyon nyugodtan — adjon nekem abból a méregből néhány csöppet.

— Isten ments! Minek volna az neked? Ohó, szentem, az isten is megbüntetne érte . . .

— Megbüntetne? — rebegte Ilona, mintha magával beszélne, — nem, inkább megáldana. Hozzon nekem holnap estére ide . . . megszolgálom.

— De hát minek az neked?

— Hát csak hogy legyen.

Jávor erősen elhatározta, hogy Ilona kérését semmiesetre sem fogja teljesiteni. De minthogy másnap sehol sem tudott pénzt teremteni, megfőzte a légyölő galócát és elvitte egy kis sötét üvegben a gyilkos mérgot Ilonának.

— Elhoztam, — suttogta óvatosan körültekintve, — de vigyázz, ne keverj senkit se bajba . . .

— Senkit, ne féljen Jávor bácsi.

És átadott Jávornak harminc forintot.

A korhely tolvajként suhant odébb a pénzzel. Egyenesen a vendéglőbe ment. Különös tapasztalatokat észlelt magán . . . a bor nem izlett . . . minden pohár után józapabbnak érezte magát. Kezdte erősen bánni, hogy a muszkarin-csöppeket odaadta Ilonának. Ebből baj lesz . . . Hallott valamit arról, hogy Ilona nem jól él az urával . . . Hátha azt akarja megmérgezni? . . . Nem lehetetlen . . . de az bizonyos, hogy akkor ő is börtönbe kerül . . .

Gondolkozott, hogy mit tegyen. Hátha visszakérné a mérget. De most már késő van, csaknem éjfél . . . Akkor látta, hogy az ajtó nyilik és Markos Ádám lép be. Félrevonta s elmondta neki az esetet.

— Nem mondom, hogy téged akar megetetni . . .

Markos mélyen elgondolkozott. Aztán bogárszemei nyugtalanul kezdtek forogni. A legképtelenebb gondolatok kóvályogtak.

— Elek, — sugta oda Jávornak, — van ennek a méregnek ellenmérge?

— Van. Az atropin. Biztos hatásu ellenméreg. Csak nem szabad késni vele. — És magyarázni kezdte az atropin fiziológiai hatását.

— Tudnál nekem atropint szerezni? — kérdezte Markos sugdosva.

— Mikorra?

— Még ma éjjel.

— Ha belopódznám a patikába.

— Hát lopódzz be. Nesze husz forint.

A vén korhely ugyan különösnek találta, hogy az ellenmérget gyöngébben honorálják, mint a mérget, de azért készséggel tett eleget Markos kivánságának. Legalább nem kell remegnie, hogy valami non putárem történik. Egy óra alatt megszerezte az atropint s átadta Markosnak.

— Öt csepp elég . . . Vigyázz, mert ez is veszedelmes méreg . . .

Ilona másnap reggel hazament. Az ura még aludt. Bement a szobájába s másfélóráig irt. Feltünt, hogy napközben az ura folyton a sarkában van és semmi magyarázatot sem kér arról, hogy mért nem aludt otthon? Este együtt ültek az ebédlőben. Markos szalonát hozott magának a kamrából s azt ette. Szemei folyton az asszonyon függtek. Alig váltottak szót.

Ugy tiz óra tájban Markos összeszoritotta ökleit s odaállt az asszony elé.

— Hát ugy-e, — kérdezte vad dühvel, — el akarsz enészteni?

Zoltánt meghallgassa. Különös. Azt gonduljuk, éppen elég, ha a szabadelvüpárt negyven önkéntes mártirja ott marad és meghallgatja a rekordszónokot. Hogy mindenki meghallgassa, arra nincs törvény.

Lengyel Zoltán aztán kibeszélte az ülést. Egyszer szünetet kért és szünet közben azt mondta a folyosón füstölgető kormánypártiaknak:

— *Esti nyolcig fogok beszélni. Itt maradtok, fiaim!*

De nem beszélt esti nyolcig. *Csak* félháromig . . .

A képviselőház ülése május 12-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert.

A *kormány részéről jelen* vannak: *Széll* Kálmán, miniszterelnök, *Lukács* László, *Cseh* Ervin.

(Elhunyt képviselő.)

Elnök: T. Ház! Szomoru jelentéssel kell a mai ülést megkezdenem, (Halljuk! Halljuk!) amennyiben be kell jelentenem, hogy Scitovszky János, Nógrádvármegye nógrádi választókerületének képviselője ma éjjel meghalt.

A boldogult 1878—1884-ig, majd ismét 1899. október havától kezdve haláláig a képviselőháznak tagja volt. Időközben, azon idő legnagyobb részén át, amig képviselő nem volt, Nógrádvármegyének szolgabirája, illetőleg 1884-től 1896-ig alispánja volt.

A Ház legtöbb tagja személyesen ismerte a megboldogultat és igy mindenki tapasztalja, hogy benne jellemerős, kristálytiszta jóindulatu és egyszersmind kiváló képességgel ékeskedő igaz hazafit veszteti és gyászol a nemzet. (Igaz! Ugy van!) A boldogult ugy ezen Házban, mint azon időn át, amelyben egy megye közigazgatásának élén működött, a hüséges kötelességteljesitésnek, a jellemtisztaságnak és a minden téren elvállalt feladatok pontos és lelkiismeretes teljesitésének mintaképe volt. (Igaz! Ugy van!) Azt hiszem, hogy az egész Ház érzelmeit tolmácsolom, midőn tudtányozom, hogy a Ház ezen veszteség feletti bánatát jegyzőkönyvben fejezze ki. (Általános helyeslés.) Egyuttal pedig megbizza a Ház az elnököt, hogy a nógrádi kerületben az uj választás iránt intézkedjék.

(Napirend előtt.)

Elnök: Napirend előtt Nosz Gyula s Barabás Béla képviselő uraknak adtam szót.

Nosz Gyula hivatkozva a lapokban megjelenő hirekre, melyek szerint szóló kényszerüségből lépett volna ki a szabadelvüpártból, kijelenti, hogy nem volt kénytelen kilépni a pártból, sőt a miniszterelnök maga is igyekezett a szóló és a szepesi pártvezetőség között felmerült konfliktust békésen elintézni. Aljas rágalomnak minősiti a hiresztelést.

(A horvát zavargások.)

Barabás Béla kétségbeejtőnek mondja a horvát viszonyokat. A magyarok élete nem biztos Horvátországban, mégis ugy tünteti fel a magyar kormány az eseményeket, mintha azoknak csak a felizgatott csőcselék volna az okozója.

Josipovich Imre: Igy is van a dolog! (Zaj a szélsőbalon.)

Barabás Béla csodálkozik a többség hallgatásán. A horvát társadalom telitve van magyargyülölettel s azzal a gondolattal, hogy ott pusztitani kell mindent, ami magyar. Tegnap délután több vasutastól táviratot kapott, mely szerint a bródi állomásra 35 lövést intéztek, minden ablakot betörtek s halált kiáltottak a magyarra. Katonaságnak nyoma sem volt a helyszinen. A hivatalos jelentés szerint teljesen nyugodt volt a hangulat. De szóló inkább ad hitelt a felajdult magyarságnak. Felolvas egy levelet, mely szerint a magyarokat gyalázzák Horvátországban s 1000 magyar család élete forog veszélyben. Még Khinában is meg kellene védeni honfitársainkat. De Magyarországon is ilyenek már a viszonyok. Nem kivánunk egyebet, mint kölcsönös megértést, meg hogy nyelvünket ők is elsajátitsák. Honnan van mégis a gyülölet oka? A nemzetiségek a császár felé tekintgetnek. De hát hol van a magyar király?

Rigó Ferenc: Nincs király! (Zaj a néppárton.)

Rakovszky István: Ilyent még sem szabad mondani.

Elnök rendreutasitja Rigó Ferencet.

Barabás Béla: Nem világositják fel a királyt a viszonyokról, mert nincs hozzá bátorságuk. Ez hát a többség akarata? Az, hogy némán türik nemzetünk meggyalázását? (Taps a szélsőbalon.)

Molnár Jenő: Örülnek nek!

Szell Kálmán: Ez nem áll!

Barabás Béla: Ne csak itt akarjon megnyilvánulni a többség akarata, hanem ki- és felfelé is. Szóló tudja, hogy a magyar államhatalom keze e tekintetben meg van kötve.

Széll Kálmán: Dehogy is van! (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Olay Lajos: Bécsből rendezik, akárcsak negyvennyolcban.

Barabás Béla: Egész Horvátország izzó a magyar-gyülölettől.

Josipovich Imre: Ez nem áll! (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Olay Lajos: Azt tudjuk, hogy Josipovich becsületes magyar ember. De a többség nincs mögötte.

Barabás Béla: Josipovich közbeszólása mögött nem áll az igazság. Kéri a miniszterelnököt csináljon rendet Horvátországban, mert az ottani dolgok kedvesek lehetnek Bécsben, de nálunk elszomorodást keltenek. Ott már nem használ a szelid kéz politikája, hanem le kell sujtani azokra, kik elég botorak voltak visszaélni a fehér lappal, melyet nekik nyujtottunk. (Zajos helyeslés a szelsőbaloldalon.)

Széll Kálmán: Mindenekelőtt arra kérem a t. képviselőházat és a tuloldalt és Barabás Béla t. képviselőtársamat is első sorban, aki ezt a gyujtő beszédet mondotta, hogy ilyen kényes kérdések . . . (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Miért kényes? Halljuk! Halljuk! jobbfelől.) Ha megvárnak, majd akkor elmondom, de ha minden szót, amit kiejtek vagy kiejtendő leszek, tizenöten, huszan egy-egy kérdéssel szakitanak közbe, akkor a választ sem kapják meg.

Thaly Kálmán: Hát nem kapjuk meg! Azt hittük, hogy felelős miniszter! Ez az ország érdeke!

Kubik Béla: Csak nem akar kegyeket osztogatni?

Szatmári Mór: Az országnak válaszol!

Széll Kálmán: Szatmári Mór képviselő ur azt tartja, hogy én nem neki válaszolok, hanem az országnak. Hát hogy én válaszolhassak az országnak, Szatmári Mór képviselő ur hallgasson. (Helyeslés a jobboldalon. Derültség.) Akármit tart Szatmári képviselő ur, én azt tartom hogy olyan kényes kérdések, mint aminőket Barabás képviselő ur felvetett . . .

Uray Imre: Dehogy kényesek!

Széll Kálmán: Hát kérdem t. barátomat, Urayt, hogy az nem kényes-e? . . .

Uray Imre: Nem!

Széll Kálmán: Előre mondja, hogy nem. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ebből is tréfát csinál.) Én nem csinálok tréfát, hanem az urak csinálnak belőle nem tréfát, hanem mást. (Zaj balfelől. Elnök csenget.) Hát nem kényes kérdés, mikor Barabás Béla képviselő ur azzal áll elő, hogy Horvátországban minden horvát ember egytől-egyig mind gyülöli a magyart?

Kubik Béla: Mind bizony!

Széll Kálmán: . . . hogy ott minden magyar állampolgár kivétel nélkül üldözésnek, személyében és vagyonában megtámadtatásnak van kitéve és hogy ennek mind mi vagyunk az okai és hogy az Bécsből keletkezik. (Egy hang a szélsőbaloldalon: Persze!) Hát nem persze, hanem tessék meghallgatni, mert kötelessége meghallgatni a képviselő urnak. Azt tartom, hogy ily természetü kérdéseket csak nyugalommal, higgadtsággal, elfogulatlanul lehet tárgyalni és hogy ilyen dolgokat csak alapos, minden kétségen kivül álló információk alapján lehet mint tényeket odaállitani és csak akkor lehet felettük birálatot mondani. Ebből indulok én ki . . .

Rátkay László: Nem birálat kell ide, hanem a kormányzás előrelátása!

Josipovich Imre: Tessék meghallgatni. Mi meghallgattuk Barabást! (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Josipovich nem elnök. Hallgasson!)

Elnök: Csendet kérek!

Széll Kálmán: . . . ebből indulok ki, midőn ennek az igen sajnos horvátországi állapotnak megbeszélésébe belemegyek. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Csakhogy beismeri, hogy sajnos!) Már volt alkalmam kijelenteni éppen a mult ülések egyikén, mikor Rákosi Viktor t. képviselő urnak válaszoltam, hogy nagyon komoly és aggasztó jelenségek mutatkoznak Horvátországban és bizonyos zavargások szándékosan, mesterségesen, rendszeresen szittatnak. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Most beszéljen Josipovich!) és hogy azok a zavargások mindenfelé és minden oldalán Horvátországnak, ámbár nem az egész területen, de igen sok részében ütik fel fejüket különböző cimeken. Vannak olyanok, ahol igenis a magyar állameszme, a magyar állami jelvények elleni tüntetés az impulzus és indok. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Bécsből szitják: Hát ez nem igaz!

Kubik Béla: 48-ban honnan jött?

Széll Kálmán: Vannak olyanok, ahol nem ez a tendencia, hanem zavarcsinálás a kormány ellen különböző cimeken. Majd azt követelik, hogy önállósitsák a horvát pénzügyeket, majd azt követelik, hogy szüntessenek meg minden magyar befolyást; majd azt, hogy a horvát kormány a magyar államnak a törvény keretében körülirt feladatait ne teljesitse; majd általános cimeken van zavargás, sőt a parasztság körében bizonyos kommunisztikus törekvések is mutatkoznak. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Hát azt hiszik a t. képviselő urak, hogy azok a bizonyos kiáltványok, amelyek Baselben nyomattak részben s amelyek Laibach utján kerültek be, mind tisztán csak a magyar állameszmének megsértését célozzák? (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Általános zavargást és zavaros állapotokat akartak elérni. Legyenek azonban meggyőződve, hogy a horvát bán a legéberebb figyelemmel kiséri ezeket a jelentkező szimptomákat, (Zaj balfelől.) ezeket az eseményeket, teljes erővel korlátozza őket, sőt preventive is ellenőrzőleg intézkedik és ahol kitör az ilyen zavargás, a legerélyesebben jár el azoknak elfojtására, elnyomására, s a jelentkezett és történt büntettek és vétségek megtorlására. (Helyeslés jobbfelől.) És oly apparátussal lépett fel éppen ezen napokban, hogy teljesen meg vagyok arról győződve, hogy ezzel az apparátussal aránylag rövid idő alatt mindezek a mozgalmak el is fognak mulni. Arról nincsen szó, hogy bárhol, ahol a magyar államnak akár jelvényeit, akár nyelvét, akár a magyar állameszmét sértés érte volna, meg ne adatott volna a teljes elégtétel. Hiszen a zavargásoknak egyik oka éppen az volt, hogy Zapreticsen a magyar állam jelvényei ellen történt sértést a legnagyobb erélyylyel torolták meg. Bródon, ahol előrelátás hiányából nem tett előintézkedéseket a polgármester, ellene vizsgálat van és fel is van függesztve. Történtek tehát, sajnos, ily események. De nogy gyilkolás, emberölés történt volna, vagy életveszély forogna fenn, mint ahogy ezek a levelek állitják és irják — mert az sem szentirás ám — ezeket a hireket tulzottaknak kell, hogy jelentsem ki. A bródi állomáson igaz, hogy 350 koronára rugó kárt tettek, többnyire ablakban, de emberélet veszedelme nem fordult e ő. (Mozgás a szélsőbalon. Felkiáltások: Hát rombolás történt!) Igaz, azt sem szabad. Meg is torolatott. A polgármester, mondom, felfüggesztetett, ellene az eljárás megindittatott és brachialiter történt a megtorlás, amint történt mindeuütt másutt is. (Helyeslés jobbfelől.) Hát nem áll, ami mondatott, hogy meg van kötve a kezünk, vagy türjük ezeket a dolgokat. Se nem türjük, sem a kezünk nincs megkötözve, amennyiben a rendelkezésünkre álló karhatalmi erő nem elégséges, ami Horvátországban van, annyiban igenis a szomszéd területekből, az ott elhelyezett csapatokból annyi ment és megy Horvátországba, amennyi a rend helyreállitása végett szükséges. (Helyeslés.) Erre vonatkozólag a legerélyesebb intézkedések megtörténtek. En magam értekeztem a horvát bánnal tegnapelőtt este itt Budapesten és abban állapodtunk meg, hogy ő a legerélyesebb intézkedéseket veszi foganatba Horvátor-

---

— Téged? — kérdezte Ilona több megvetéssel, mint csodálkozással.

— Azt hiszed, nem tudom? Hát minek szerezted a mérget? Ott van nálad, tudom.

Ilona felkelt és könnyedén vállat vont.

— Ha tudod, — mondotta közönyösen, — érd be vele.

Aztán kiment és bezárkózott a hálószobájába. Markos nagy léptekkel járt fel s alá az ebédlőben. Mód nélkül meglepte, hogy az asszony nem is tagadta a méreg beszerzését. Nagyon el lehet szánva . . . Ettől a gondolattól kissé meg is ijedt. Örült, hogy az ellenméreg a zsebében van. Elhatározta, hogy nagyon fog vigyázni, s ha lehet, tetten éri a gonosz asszonyt. Száz és száz tervet koholt. Egyik a másikat üzte, gyorsan, mint a nekilódult szélmalomkerék.

Körülbelől egy negyedóráig sétált az ebédlőben, mikor éles sikoltást hallott. Felösmerte az öreg szakácsnő hangját, ki a jövő perceben halálra ijedt arccal rohant a szobába.

— Nemzetes uram, — sipitotta torkaszakadtából, — jöjjön, oda van az asszony . . . Valamit bevett . . . Egy barna üvegből . . . Siessen . . .

Markos rohant a hálószobába. Az asszony felöltözve feküdt egy karszéken, vékony ajkait finom fehér hab boritotta, merevedő szemei félig be voltak hunyva.

Az asztalon négy levél feküdt. Az egyik Markosnak volt cimezve. Hosszu, nyolcoldalas levél . . . Markos gyorsan, izgatottan sorra bontotta valamennyit. Egy perc alatt felösmerte rettenetes tévedését . . . Ezeket a leveleket nem most irta, nem is irhatta ilyen rövid idő alatt . . . Világos . . . A mérget magának szerezte be . . . nem neki . . .

— Szaladok doktorért: — kiáltotta a szakácsnő.

— Nem kell, van nálam ellenméreg . . .

Elővette zsebéből a kis üveget, Félve, lihegve közeledett az asszonyhoz.

— Ilona, — könyörgött igen alázatosan, — vedd be.

Az asszony tagadólag intett.

— Nem értem, Ilona, nem is te érted, hanem az anyádért . . .

Ez a szó hatott. Ilona engedte, hogy az ura öt csöppet töltsön a szájába. Néhány perc mulva hullámozni kezdett a keble . . . Meg volt mentve . . .

*

A szakácsnő ura parancsa ellenére is elszaladt az orvosért, ki tiz perc mulva megjelent. Markos ziláltan, összefüggéstelenül beszélt el neki mindent, a mérget, az ellenmérget . . . Az orvos egy szót sem hitt az egészből . . . de gyanusnak találván az esetet, másnap jelentést tett a törvényszéknek.

Markost három órán át faggatta a vizsgálóbiró, aztán letartóztatta. Ügye igen gonosz fordulatot kezdett venni. Ilona heteken át vivódott a halállal s csak a második hónapban lehetett kihallgatni. Az ő vallomása egyezett ugyan a férje vallomásával, de az nem sokat lenditett a dolgon. Mert Jávor háromszor változtatta meg vallomását. A félelem első hatása alatt kereken és konokul tagadta, hogy a muszkarin és atropin tőle származott. Aztán beösmerte, hogy mind a kettőt a férjnek adta. Csak hónapok mulva vallotta be a teljes igazat . . . De akkor is ott maradt gyanus jelenségnek a szakácsnő vallomása, ki nyugodtan, határozottan ismételte, hogy a nemzetes ur sehogysem akart doktort hivatni . . .

Hitvesgyilkosság kisérleteért helyezték vád alá Markos Ádámot. A tárgyaláson kilenchónapi vizsgálati fogság után felmentették . . . Kevesen hittek teljes ártatlanságában.

Ő maga nyugodtan, megadással türte a rabságot és a gyanut. Ott, a cella magányában megérezte, hogy az igazságszolgáltatás e közönséges, buta tévedésével igazságosan sujtotta őt . . .

ság egész területén, hogy mindenütt, ahol ily zavargások mutatkoznak, a legerélyesebben megmutassa az állam hatalmát, járjon el és nyomja el fegyveres erővel, (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) és pedig fegyveres erővel ugy, hogy amennyiben nem elégséges az ott elhelyezett katonaság, a két szomszéd parancsnokság, a budapesti és a laibachi, kellő karhatalmat fog rendelkezésére bocsátani. Mese az, amit a közbeszóló képviselő urak mondanak és amit Barabás Béla képviselő ur is mond, hogy meg van kötve a bán keze, vagy az én kezem, vagy hogy ezt akarják Bécsben, vagy hogy ez tetszik ott. Ellenkezőleg, a legnagyobb aggodalommal fogadta mindenütt, minden tényező ezeket a jeleneteket és a legerélyesebb intézkedések fognak tétetni ott, ahol ez szükséges. De hogy általános razzia történjék Horvátországban, általános támadások történjenek azok irányában is, akik semmitsem vétettek, az nem lehet. A zavargó kisebbségeket, a zavargó elemeket kell büntetni azokat kell elnyomni, nem pedig hadat üzenni Magyarország parlamentjéből egész Horvátországnak. (Helyeslés a jobb- és a baloldalon.) Ezt nem tartom sem helyesnek, sem politikusnak, sem okosnak, sem indokoltnak. Én sajnálom legjobban, hogy akadnak Horvátországban félrevezetett emberek, akadnak nagy tévelyben levő emberek s elemek, kisebbségek, amelyek ily eszközökhöz, ily fegyverekhez nyulnak. Én sajnálom legjobban, hogy akadnak emberek, akik Magyarország ellen gyülöletet és oly érzelmeket hirdetnek, amelyeket horvát hazafinak, aki egyuttal a magyar szent korona tagja és magyar állampolgár, nem szabad táplálnia és élesztenie. (Igaz! Ugy van! a jobb- és baloldalon.) Én, aki a horvát testvéries együttérzést a magyar állameszme érdekéből is egyik legfőbb feladatomnak tartom, aki ezt az érzést ápolni és elősegiteni akarom mindenképpen, én sajnálom legjobban, hogy ily félreértések vannak. (Helyeslés jobbfelől.) Ott, ahol vétenek, a megtorló kéz büntetéssel fogja sujtani az illetőket. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) De nem lehet generalizálni a dolgot és nem lehet azt mondani, hogy Horvátországban mindenki, aki csak lélegzik, Magyarország ellen fordul és Magyarország iránt gyülölettel viseltetik.

Barabás Béla: Közibük kell ütni!

Széll Kálmán: Közibük lövünk ott, ahol kell, a zavargók közé. Legyen meggyőződve, az meg fog történni és a magyar állam meg fogja védeni alattvalóit. A horvát bán megtesz mindent a személy- és vagyonbátorság tekintetében, megteszi a legerélyesebb intézkedéseket. De most azt mondani, hogy Horvátországban, amint némely lap irja, forradalom ütött ki, hogy az 1848-iki események ismétlődnek, ez olyan tulzás, amit itt megengedni és a képviselőházban propagálni nem szabad. (Élénk helyeslés a jobb- és a baloldalon.)

Azt mondják a t. képviselő urak, én vagyok felelős mindezekért.

Kubik Béla: Hát ki? Nem is az ellenzék. (Zaj.)

Elnök (csenget): Csendet kérek!

Széll Kálmán: Könnyü azt mondani, hogy minden bajért hibáért amely valamely háborgó kisebbség részéről történik mindenért, ami törvényellenesen történik, a kormány felelős és mindenről a kormány tehet. Ez sajátságos egy tan. (Halljuk! a szélsőbaloldalon.) A kormány felelős, ha nem bir intézkedni és nem birja elejét venni az ily dolgoknak. Hiszen ez megtörtént; a kormány intézkedett! Másodszor akkor felelős, ha nem tudja, vagy nem akarja megtorolni a zavargásokat. Ez a megtorlás is megtörténik. Hol keresnek egyébként felelősséget? Azt hiszi Kubik Béla tisztelt képviselő ur, hogy ha az önök érzelme, amelyet itt közbeszólásokban kifejtettek, ha az önök politikája, amit némely oldalról oly jónak mondanak, fogadtatnék el Horvátország irányában, akkor szeretettel és lelkesedéssel töltenők meg a horvát kebleket? (Tetszés a jobb- és baloldalon.) Ne tulozzanak és ne vigyék át a felelősség kérdését oly alapra amelyen azt ekként formulázni nem lehet. Azt mondja t. képviselőtársam, hogy informáljuk a királyt és informálom én. Legyen meggyőződve a t. képviselő ur. (Halljuk! Halljuk!) hogy én ő felségét, Magyarország királyát oly becsületesen és oly hiven informálom mindenről, ami ebben az országban, Szent István koronájának birodalmában történik, amint tudásom, lelkiismeretem, becsületem és kötelességem parancsolja. (Hosszantartó, élénk helyeslés és éljenzés jobbfelől. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Barabás Béla: Akkor ott a hiba! (Zaj.)

Széll Kálmán: Engedelmet kérek, nem ott a hiba, mert éppen onnan jön a rendelet mindezeknek a megtorlására. Hát hol ott a hiba? Higyje meg nekem a t. képviselő ur, hiszen manapság nem is lehet másképp — miután én sohasem álltam a korona és más egyéb informativ források közé és sohasem fedtem el egyet sem — hogy a korona informálva van mindenről minden eseményről, még az önök beszédjeiről is. (Zaj a szélsőbaloldalon) az önök politikájának minden részleteről. Hát akkor mi az, ami el van hallgatva? Azt mondja a képviselő ur, — és ezt vissza kell utasitanom, — hogy a horvátok, akik zajongának, a nemzetiségek, akik léktelenkednek, vagy a magyar állameszme elleni törekvéseket mutatnak, a császárra néznek. No hát, ha valaki tenné, hiába tenné, mert Szent István koronája alá tartozó ország ügyében nincs császár, csak király, és hiába tennék, mert a császár nekik támaszt nem ad, ezen törekvéseket magától elleni mert a király csak a magyar államot a magyar államesmét tartja szem előtt. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Ne tessék, t. képviselőtársam, mindent egy kalapba beledobni és elitélni most Horvátországot azért, mert ott féktelenkedő, zajongó, törvényszegő, nemzet, alkotmány és állami integritás ellen törő elemek is mutatkoznak. A horvát nép zöme, a horvát nép vezetőinek legnagyobb része, a horvát nemzetnek a képviselői ugy, amint a törvény előirja, a maguk nagy tömegében ezeket a tanokat épp ugy kárhoztatják, mint önök közül bárki más. (Zaj a szélsőbaloldalon.) A magyar államhoz hivek, mert azonkivül, hogy horvát hazafiak, jól érzik azt, hogy Horvátország Magyarországra van szoruva, valamint Magyarország Horvátország nélkül nem lehet a nagy magyar állam. Ők sajnálják a legjobban, hogy ilyen excesszusok, a zajongó kisebbség által inszcenált dolgok történtek, de a melyek másutt is előfordulnak, és most segédkeznek minekünk a viszonyok helyreállitásán, amelyekben ezáltal némi zavarodás történt. Ami azt illeti, hogy magyar állami tisztviselő, akár vasuti, akár más, megfelelő oltalomban nem részesülne, legyenek meggyőződve, nem kell minden tulzott hirt elhinni, mert mindenkit a törvény sujtó keze ér utól, aki magyar állampolgárt sérteni mer. (Helyeslés jobbfelől.) Ez válaszom. Ugy a magyar állam méltóságát, mint a magyar alattvalók személyi és vagyonbátorságát a legnagyobb erélylyel meg fogjuk védeni. (Élénk éljenzés és taps a jobboldalon.)

Josipovich Imre: Én csak röviden akarok válaszolni azokra a támadásokra, melyeket Barabás Béla t. képviselőtársunk felemlitett. (Halljuk! Halljuk!) Ő a legnagyobb sulyt azokra a nyilatkozatokra és értesitésekre fektette, melyeket ő a vasuti hivatalnokoktól kapott. Én véletlenül tegnapelőtt utaztam a horvát vonalon és azt tapasztaltam, hogy mindazok az értesitések, melyek nemcsak egyesektől származnak, de a lapokban is megjelentek, teljesen valótlanok. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.)

Luby Géza: Tagadni könnyü! (Zaj) és felkiáltások a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk!)

Elnök: Méltóztassanak meghallgatni a képviselő urat, hiszen kivánják hallani. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon.)

Josipovich Imre: Én nagyon kérem a kereskedelemügyi miniszter urat, legyen szives azon adatok alapján amelyeket Barabás képviselő ur előterjesztett, a vizsgálatot elrendelni és azután erről a Háznak jelentést tenni. (Helyeslés.) Horvátországban ezerszámra laknak magyarok, részint hivatalnokok, részint birtokosok és nem hallottam, hogy valakinek baja történt volna. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Fodróczy!) Azt is állitják, hogy ott gyülölet van a magyarok ellen, ez sem áll. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Tessék az uraknak lejönni. Tessék maguknak meggyőződést szerezni személyesen, higyjék el, szivesen fogjuk látni az urakat. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) De levelekre és mindenféle hirekre ne tessék az uraknak olyan komédiát csinálni. (Mozgás és zaj a szélsőbaloldalon.) Tessék személyesen meggyőződni, ha tetszik, én szivesen állok rendelkezésükre személyesen és elkisérem az urakat, hogy meggyőződhessenek ezek valótlanságáról. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Barabás Béla személyes kérdésben visszautasitja a komédiázás kifejezését.

Josipovich Imre: Nem sértő szándékkal mondottam.

Elnök: Ismerve Josipovich Imre képviselő ur békés lelkületét, én is kérem, ne vegye sértésnek az emlitett kifejezést.

Barabás Béla tisztelettel viseltetik Josipovich egyénisége iránt, de a komédia szó mindenesetre a szóló által elmondottak lealacsonyitását jelenti. Egyébként belenyugszik a kereskedelemügyi miniszter vizsgálatába.

(A kvóta-bizottság megválasztása.)

Trubinyi János jegyző: Lengyel Zoltán! (Nagy zaj; jobbfelől számosan kivonulnak, nagy zaj a szélsőbalon.)

Rátkay László a házszabályokhoz kér szót. Botránynak tartja a szabadelvüpárt mostani magatartását s elnöki intézkedést kér. (A szélsőbalról számosan kivonulnak.)

Elnök: Elnöki intézkedésnek semmi alapja s jogosultsága nincs. Rendzavarás nem történt.

Ettner Zsigmond: Gajári Géza csinálja az egészet.

Gajári Géza a házszabályokhoz szólva, kijelenti, hogy a szabadelvüpárt részéről 40-en vannak jelen, mig az ellenzéknél 34-en. Ez a szám tárgyalásképessé teszi a Házat.

Rátkay László a tüntető kivonulásban pártja megsértését látja, annál is inkább, mert a kivonulást a miniszterelnök kezdette meg. Kéri az elnököt, intézkedjék, hogy ilyesmi többé elő ne forduljon, mert különben visszaadják a kölcsönt.

Lukács László: Én csak egy tényt akarok konstatálni. (Halljuk! Halljuk!) Minthogy Rátkay László képviselő ur is szólásából azt vettem ki, mintha ő abban a véleményben lenne, hogy a miniszterelnök ur tüntetési szándékból keit fel helyéről és ment ki a teremből. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Ellentmondások jobbfelől. Elnök csenget.) konstatálni kivánom, hogy ez nem ugy történt, mert ő hivatalos ügyben távozott; egy küldöttséget kivánt fogadni. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Egyébiránt a t. képviselőház meggyőződhetett arról, hogy a miniszterelnök ur mindig a legnagyobb türelemmel szokta végighallgatni a felszólalásokat. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

Kubik Béla gróf Zichy Jenőre hivatkozik, kitől hallotta, hogy majd meglátjátok, mi lesz, ha Lengyel Zoltán felszólal.

Gróf **Zichy** Jenő megerősiti a Kubik által elmondottakat.

Elnök felhivja Lengyelt beszédének elmondására.

Lengyel Zoltán a miniszterelnök beszédére reflektál.

Kubik Béla: Itt van már a miniszterelnök!

Széll Kálmán: Deputációk fogadásáért mentem ki. Azt hiszik, csak itt van dolgom?

Lengyel Zoltán: Megengedem, hogy némelykor ki is menjen a folyosóra! (Zaj jobbfelől.)

Széll Kálmán: Nem kell az ön engedelme, ha igy beszél, nem hallgatom meg, hanem rögtön kimegyek!

Kubik Béla: Az előbb is kivezette a társaságot!

Kubik Béla: Láttam!

Széll Kálmán: Nem igaz!

Kubik Béla: Amit láttam, azt láttam. Nem hagyom magamat meghazudtolni. (Nagy zaj.)

Gróf **Andrássy** Tivadar: Ez parlamenthez illő hang? Hallatlan.

Széll Kálmán: Senkire sem hederitek, ha kötelességem teljesitéséről van szó.

Kubik Béla: Utána ment a többi!

Gróf **Andrássy** Tivadar: Akkor megyünk ki, mikor nekünk tetszik.

Lengyel Zoltán kéri a miniszterelnököt, ne vegye rossz néven szavait, mert szóló sem veszi rossz néven, ha a miniszterelnök hosszu ülés folyamán kimegy a teremből. Hosszasan polemizál a miniszterelnökkel, majd szünetet kér.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Lengyel Zoltán a kvóta és a kiegyezés kérdéseiről beszél. Azt tartja, hogy Magyarország e tekintetben lejtőre került. A vámkérdés oda van dobva a császári politikának. Ausztriában összevesztek a pártok s kibékitésükhöz koncot kellett dobni. Ez volt a kvóta ölemelés. A jó gyermeket verték meg a rossz helyett. Minden körülmények között Magyarország iszsza meg a baj levét. Polónyi nézetét pártolja. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök a vitát holnapra halasztja s az ülést berekeszti.

Ülés vége délután fél három órakor.

BELFÖLD

A miniszterelnök a királynál. *Széll* Kálmán miniszterelnököt ő felsége a király ma délelőtt egyórai kihallgatáson fogadta, amely alkalommal a miniszterelnök jelentést tett a felségnek a politikai helyzetről.

Arkánum. Ez alatt a cim alatt ismertettük mai számunkban báró *Feilitzsch* Artur országgyülési képviselő álláspontját a parlamenti helyzettel szemben. *Feilitzsch* Artur „csodaszere" ma a képviselőház folyosóin és a szabadelvü pártklubban élénk megbeszélés tárgya volt és *Feilitzsch* két izben is beszélt a miniszterelnökkel és igyekezett kimutatni, hogy eljárása teljesen lojális volt. Ez explanáció ugyan még nem oszlatta el teljesen az ekként felmerült ellentéteket, de hiszik, hogy Feilitzschnak ez a törekvése sikerülni fog, annyival is inkább, mert ő mindössze két-három politikai barátjával közölte álláspontját, mely egyáltalán nem irányult a szabadelvüpárt egységének megbontására. Egyébként biztosan tudjuk, hogy a szabadelvüpárt tagjai közt nincs senki, aki jelentőséget tulajdonitana Feilitzsch álláspontjának. Feilitzsch e nézetével teljesen elszigetelten áll, sőt, mint balljuk, most már maga is egészen elejtette és visszatért ahhoz az állásponthoz, amelyet a szabadelvüpárt kezdettől fogva elfoglalt az obstrukcióval szemben.

A zirczi mandátum. A Kuria második választási tanácsában *Vavrik* Béla elnök ma hirdette ki az itéletet a zirczi mandátum dolgában, amelyet a kisebbségben maradt *Hunkár* Dénes pártja akart *Udvary* Ferenc néppárti képviselőtől elperelni. A Kuria a petíciót, mint alaptalant *elutasitotta* s a fölmerült közel tizenhétezer korona költség megfizetésében a kérvényezőket marasztalta el.

A főrendiház ülése. A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor gróf *Csáky* Albin elnöklete alatt rövid ülést tartott. Gróf *Csáky* Albin elnök 11 órakor megnyitotta az ülést. Bejelentette, hogy a hosszu szünet alatt, mióta a főrendiháznak nem volt ülése, aránytalanul nagy veszteség érte a Házat. Február 27-én elhunyt báró Nikolics Fedor, március 8-án Bittó István volt miniszterelnök, március 17-én Tóth Lőrinc nyug. kuriai tanácselnök, április 2-án gróf Andrássy Aladár főkamarásmester, április 20-án Madarassy Pál, az Osztrák-Magyar Bank volt alkormányzója és báró Bánffy József földbirtokos. Javasolja az elnök, hogy a Ház ezeknek elhunyta fölött részvétének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Felolvasták ezután a miniszterelnök háromrendbeli átiratát az időközben szentesitett törvényczikkekről.

Jókai Mór egészségi okokból 8 heti szabadságot kért, amit a Ház megadott neki. Gróf Esterházy Mihály főrend képviselővé választatván, képviselősége alatt szünetel főrendi tagsági joga. Fölolvasták azután a belügyminiszter átiratait királyi meghivóleveleik kieszközlése tárgyában. E szerint *Chorin* Ferenc és *Rákosi* Jenő kinevezett főrendek és gróf *Hunyady* Károly királyi meghivóleveleit kieszközölték. Báró *Harkányi* János vagyoni képesitése alapján a királyi meghivólevél kieszközlését kérte. Kiadták a mentelmi bizottságnak, amely ezt le is tárgyalta. Gróf *Andrássy* Aladár és *Tóth* Lőrinc elhunyt tagok helyébe megválasztották ezután a királyi és országos legfőbb fegyelmi biróság rendes tagjaivá báró *Révay* Simont és dr. *Chorin* Ferencet, póttagjává gróf *Vigyázó* Ferencet. A megválasztottak rögtön letették az esküt. Ezután a mentelmi bizottság jelentését tárgyalták. *Szalavszky* Gyula mentelmi jogát felfüggesztették, gróf *Esterházy* János mentelmi ügyében az ügyet be-

fejezettnek jelentették ki s az iratokat visszakülditik a bíróságnak. Az igazoló-bizottság jelentését tudomásul vették. E szerint báró *Nikolics* Fedort, *Bittó* Istvánt, *Tóth* Lőrincet, gróf *Andrássy* Aladárt, *Madarassy* Pált és báró *Bánffy* Józsefet elhalálozások folytán törölték a főrendek jegyzékéből; gróf *Esterházy* Mihály neve mellé „képviselő“ nevet tettek, báró *Harkányi* János részére vagyoni képesítés alapján a királyi meghivólevelet kieszközlik. A gazdasági bizottság jelentését az 1903. év első hónapjában vezetett számadások megvizsgálásáról és egyéb gazdasági ügyekről, valamint a főrendiházhoz ideiglenes minőségben alkalmazandó felügyelői állás rendszeresítéséről tudomást vettek. Más tárgya az ülésnek nem lévén, az *elnök* a mai ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az ülést délben berekesztette.

Hieronymi Londonban. Az osztrák és a magyar kormányok bizalmi férfiai, *Bärnreither* és *Hieronymi* Károly a jövő héten *London*ba utaznak, hogy ugy, mint *Berlin*ben, ott is megadják az illetékes tényezőknek a kellő felvilágositásokat az osztrák, illetőleg a magyar cukorkontingentálási törvényről. A kormányok bizalmi férfiai, visszatérve, Brüsszelben is megállapodnak hasonló célból, sőt valószinüleg Párisba is ellátogatnak ugyane megbizatással. (*N. W. T.*)

Az obstrukció ellen. *Nagyvárad*ról táviratozzák: *Hegyesi* Márton, a biharvármegyei szabadelvüpárt alelnöke a következő inditványt nyujtotta be a vármegyéhez, melyet a folyó hó 20-án tartandó megyei közgyülésen tárgyalnak. Az inditvány igy hangzik:

Irjon fel Biharvármegye az országgyüléshez, feliratában adjon kifejezést aggodalmának a helyzet felett és erélyesen itélje el a képviselőházban duló obstrukciót, melyi el egyrészről a kisebbség terrorizmusa megakadályozza a többséget több szükséges, az ország vitális érdekébe vágó törvény alkotásában, másrészről a törvényes állami élet folyamatát megszakitja. Kérje egyidejüleg Biharvármegye közönsége az országgyülést, hogy a fentebb emlitett bajok ismétlődésének megakadályozására szolgáló gyökeres intézkedéseket legott tegye meg.

Vidéki küldöttségek. A képviselőház elnökénél ma a *miskolczi, szegzárdi, udvarhelyszéki, ugodi, somlyóvásárhelyi* és *lévai* küldöttségek tisztelegtek. Holnap a *margittai, sátoraljaujhelyi* és *nagyszalontai* küldöttségek jönnek a fővárosba.

Az állami tisztviselők küldöttsége.

Budapest, május 12.

Az államtisztviselők, akik óhajtva-óhajtják, hogy a fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslatot mielőbb tárgyalja a képviselőház, ma nagy deputációval tisztelegtek *Széll* Kálmán kormányelnök belügyminiszternél. A nagyszámu deputációt *Vörös* László vezette *Széll* Kálmán elé, aki a miniszteri tanácsteremben fogadta a deputációt. A terembe lépő kormányelnököt harsány éljenzéssel üdvözölték a deputáció tagjai. Az éljenzés csillapodtával *Vörös* László adta elő a deputáció kérelmét.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató-választmánya nevében jelentek meg, — ugymond — hogy mindenekelőtt hálás köszönetüknek adjanak kifejezést azon jóakaratért, melyet a miniszterelnök bölcs vezetése alatt álló kormány az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat benyujtása és a javaslatnak a pénzügyi bizottságban történt gyors letárgyalása által a tisztviselők rég mellőzött jogos érdekeivel szemben tanusitott. Az állami tisztviselők figyelmét nem kerüli el, hogy a törvényjavaslat a bizottságban pártkülönbség nélkül egyhangu nagy rokonszenvvel fogadtatott és hogy e javaslat a kormány előzékeny hozzájárulásával és igen sokszor a kormány kezdeményezésére, a tisztviselők előnyére lényegesen megjavitva terjesztetett be. A legutóbbi politikai események szép reményeinket mostanában legalább is alászállitották és a tisztviselők körében a jövő iránti általános lehangoltság és aggály és az szolgáljon mentségül, hogy, habár feltétlenül biznak is a miniszterelnök bölcs vezetése alatt álló kormány adott igéretében és jóakaratában, mégis kérik, méltóztassék bölcseségével odahatni, hogy e sürgős törvényjavaslat soronkivül, még oly módon és időben vétessék tárgyalás alá, hogy annak sokszor megigért visszahatási ereje is nehézség nélkül érvényesithető legyen. (Hosszantartó, zajos helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök válaszában körülbelül a következőket mondotta:

Örömmel látja a tisztviselők küldöttségét: magáévá teszi azon érveket, amelyekkel a szónok a tisztviselők fizetésrendezési javaslatának halogatását megokolta. Az önök mostani érdeklődése visszhangja annak az érdeklődésnek, amelylyel én Magyarország tisztviselői iránt viseltetem. Nemcsak mint az első tisztviselője az országnak, hanem már kora ifjuságomtól kezdve is meleg szeretettel vonzódtam a magyar tisztviselői karhoz. Mikor önök először jelentek meg nálam, azt mondtam, hogy az önök kérése jogos, méltányos és fokozatos megvalósitásra alkalmas. Most többet mondok. A javaslatot beterjesztettük olyképpen, hogy a szerint összes kivánalmaik egyszerre valósulnak meg. Nyugodjanak meg abban hogy ugy cselekszünk, ahogy a nagy elvi szempontok megengedik. Legyenek türelemmel, szeretetem egész melegével kérem erre. Ezt a javaslatot többé a napirendről levenni nem fogjuk, de nem is lehet. A pénzügyi bizottságban már arra az álláspontra helyezkedtem, hogy vizsgáljuk meg a tisztviselők jogos követeléseit és visszamenőleg, de csakis visszamenőleg három millió koronát állapitottunk meg, amennyiben beláttam, hogy a kérdés az összes állami érdekek tekintetbevételével nyerhet csak elintézést. Nyugodjanak meg és bizzanak meg ebben. A lehangoltság okát nem látom. Ez a kérdés meg fog oldatni előbb-utóbb. A napirendről ez a javaslat nem fog levetetni. A mai helyzet ugy a kormánytól, mint az állami tisztviselőktől önfeláldozását követel.

A miniszterelnök ezután röviden de rendkivül érdekesen — ugy, hogy a küldöttség tagjai többször éljenezve szakitották félbe szavait — fejtette ki az okokat, melyek a halasztást mellőzhetetlenné teszik és nyilatkozatát ekképp fejezte be: Legyenek meggyőződve, hogy jogos követeléseik előbb-utóbb érvényesülni fognak. Tehát látják, nem a szokásos deputációs beszédet mondottam, hanem a plasztikus igazságok előadásával, szivem sugallatát követve, feltártam nyiltan és őszintén a helyzetet, ahogy van. (Hosszas éljenzés.)

Ezután a miniszterelnök sorban kezet szoritott a küldöttség tagjaival, akik lelkesen megéljenezték. A küldöttségben résztvettek: *Benedek* Sándor és *Heil* Fausztin közigazgatási birósági itélőbirák, *Halász* Ferenc, *Hegyeshalmy* Lajos, *Kacskovics* Mihály, *Makay* Béla és *Mocsáry* Béla osztálytanácsosok, *László* Pál pénzügyigazgató, *Markovich* Győző pénzügyi tanácsos, dr. *Gulyás* Ferenc kaposvári kir. tanfelügyelő dr. *Andor* Endre miniszteri titkár, dr. *Detre* László, Futó Ferenc, Gabányi Gyula, Strazimir Milán, Csép József, Nagy Gergely Bentsik Károly, Lüske Lajos, Mezriczky Elek, Bogárdy Jákó, Esenhut Károly, Kondorossy Emil, Szacsvay Károly, dr. Balázs Sándor, Szende Alajos, Győry István és Réh József.

Az országos diákkongresszus.

Budapest, május 12.

Az ujvárosháza közgyülési termében ma délelőtt folytatta tanácskozásait az országos diákongresszus. Az egyetem részéről ezuttal dr. *Balogh* Jenő egyetemi tanár jelent meg, hogy a napirend betartására ügyeljen. A tanácskozás tömérdek zavaró incidenssel folyt le. A kongresszus megfogyott tagjai feladatukat komolyan vették ugyan, ámde a karzat gunyos közbeszólásai ma is minduntalan meg-megakasztották a tárgyalások nyugodt menetét.

A Menza Akadémika volt a napirend első pontja, s e tekintetben a kongresszus elhatározta, hogy a menzák létesitésére a vidéken is törekedni fog. A határozat kihirdetésekor érkeztek meg a karzatra a debreczeni kollégium küldöttei, akik a tegnapi tüntetésben elöljártak. Erre ülsikeitő lármában tört ki a karzat.

— Éljen Debreczen! — kiáltották.

— Rekeszszék be a kongresszust!

— Nem tanácskozunk.

A tombolás mintegy negyedóráig tartott, ugy hogy a további tanácskozás teljesen lehetetlenné vált. Az ellenzék célzata világossá lett: a kongresszust munkájában megakasztani. Körülbelül negyedórai szünet következett ujra amely után az elnök kérdést intézett a kongresszus tagjaihoz, hogy a jelen körülmények között hajlandó-e a kongresszust folytatni.

— Igen!

— Nem! — kiáltottak össze-vissza.

A karzat pedig rákezdett a Kossuth-nótára. Tanácskozni nem lehetett. Dr. *Balogh* Jenő egyetemi tanár eltávozott, hogy a rektor intézkedését kérje. Időközben *a karzatot a polgármester parancsára karhatalommal kiürítették.* Közben a kongresszus vezetői értekeztek, hogy mitévők legyenek. Végre elhatározták, hogy — a turbulens elemek eltávolittatván — a kongresszust folytatják. s mire *Balogh* tanár megérkezett, a csönd teljesen helyreállott. Igaz, hogy az összes magyarországi főiskolák közül csak a budapesti és kolozsvári küldöttek és néhány pozsonyi diák, összesen talán ötvenen tették most már ki az egész kongresszust.

A napirend következő pontja a diáksajtó. A budapesti diákok sajtóorgánumának sorsát *Kétly* Endre ismertette, hangsulyozván annak szükségességét, hogy az ország diákságának közös lapja legyen. Ezt a pontot se tárgyalhatták nyugodtan végig. A künnrekedt diákok *ökölcsel kezdték döngetni a karzatra vezető ajtót.* A rend azonban rövidesen megint helyreállott, s bár az ajtók hangos döngetése meg-megujult, a tanácskozók egy ideig nem zavartatták magukat. De végre is megint fel kellett függeszteni az ülést, mert a tüntetők már-már betöréssel fenyegették az ajtókat.

Tizenkét órakor megérkezett *Ilosvay* Lajos müegyetemi rektor, mire ismét csönd állott be. A kongresszus *Ktss* Menyhért inditványára elhatározta, hogy a kolozsvári egyetem lapjait fogadja el országos diákujságnak.

A délelőtti tanácskozás végeztével a künnrekedt elemek két követet küldtek a kongresszusba, akik közül *Aradi* Viktor társai nevében kijelentette, hogy abban az esetben, ha a debreczeniek részéről tegnap tett inditványt, tudniillik hogy a függetlenségi pártnak bizalmat szavazzanak, napirendre tüzik, a további rendbontástól elállnak, de ha nem akkor a birlapokban ki fogják jelenteni, hogy a kongresszus nincs hivatva képviselni az ország diákságát. A kongresszus tagjai az eléjük terjesztett föltételt a leghatározottabban visszautasitották.

A délutáni tárgyalásokon *Ilosvay* Lajos müegyetemi rektor képviselte az egyetem vezetőségét. A tanácskozás első pontja: a népegyetem. Többek hozzászólása után a kongresszus elhatározta, hogy a vidéki iskoláknak figyelmébe ajánlja a népegyetemeknek létesitését.

Következett a diákszokások kérdése, melynek *Margitai* Ernő az előadója, aki elsőbben is vázolta a külföld nagy városainak diákéletét, amelyhez képest a mienk szóba sem jöhet. Azután elmés, csipős megjegyzésekkel kommentál a magyar ifjuságnak üres frázisok nyomán fellobbanó lelkesedését, de a komoly munkától való rettegését. Konkrét inditványt nem tesz, mert nem tud rá esetet, hogy a kongresszus valamelyik inditványát foganatositották volna. Több felszólalás után a kongresszus elhatározta, hogy tanácskozási rendjéül a magyar parlament házszabályait fogadja el.

Következett az athletika kérdése, melynek *Karafiáth* Jenő az előadója. Utal a sportok testedző előnyeire és inditványozza, hivják föl a főiskolák figyelmét az athletika fontosságára és a tanulmányi kirándulások hasznosságára. Az inditványokat elfogadták.

A párbajellenes mozgalom ügyének *Kovács* János István volt az előadója. A tárgyhoz többen szóltak hozzá, a párbaj korlátozásának szükségességét hangsulyozva.

A napirend ezzel kimerült s a kongresszust *Ilosvay* Lajos müegyetemi rektor rekesztette be néhány szóval, melyekben őszinte rokonszenvének adott kifejezést a diákság iránt. Este bucsuvacsora volt.

KÜLFÖLD

A mi bőrünkre. A római *Tribuna* Olaszország legnagyobb lapja. Eddig eléggé komolynak bizonyult. Honnan, honnan nem, az ujjából szopta-e vagy máshonnan, most egy uj négyesszövetség előkészületeiről ad hirt, amely ha igaz lenne, ez lenne az utóbbi évek legszenzációsabb politikai eseménye. *E hir szerint Olaszország, Franciaország, Anglia és Oroszország előzetes megegyezéssel és Németország elszigetelésével szövetségre lépnének az osztrák-magyar monárkia esetleges bomlására való tekintettel.*

Megjegyzendő, hogy a német és olasz barátságot, mely immár husz éves, s amelyet a német császár római utja nagyon megszilárditott, Olaszország aligha lesz botor elpuskázni. Anglia pedig nemrég kötött szövetséget Japánnal Oroszország ellen Keletázsiára vonatkozólag, különben pedig az európai hatalmakkal való formális szövetségtől következetesen távoltartja magát. Ezek után a *Tribuna* hire nem egyéb, mint ügyetlen kombináció.

Franciaország és a Vatikán. A *Corriere* szerint a pápa a napokban a bibornokokat fogadván, Franciaországról igy nyilatkozott: „A mérték meg van telve. Meguntuk már az örökös viszályt.“ Az emlitett lap szerint vatikáni körökben tért foglal az a meggyőződés, hogy a Franciaországgal való nyilt szakitás a dolgok jelenlegi állapotánál sokkal jobb s ebből esetleg üdvös válság keletkezhetik a katholicizmusra. Másrészt azonban Rampolla még mindig reménykedik abban, hogy a Combes-kabinet napjai meg vannak számlálva.

A balkáni forrongás.

Budapest, május 12.

Berlinbe érkezett jelentések szerint a helyzet a Balkánon valamivel javult, sőt — ha a jelek nem csalnak — a rend biztositottnak is tekinthető. Berlinben jó hatást tett a török csapatoknak macedóniai föllépése is. A csapatoknak parancsuk van kiméletlenül eljárni a bandákkal szemben, de a békés keresztény lakosság iránt kiméleteseknek kell lenniök. A Szófia és Konstantinápoly közti feszültség is alábbhagyott.

Széll Kálmán miniszterelnök válasza, melyet az osztrák-magyar hajóraj-osztálynak Szalonikiben való megjelenésére vonatkozó interpellációra adott, a Jildizben és a portán igen kielégitő és megnyugtató hatást tett.

Egy császári irádé helybenhagyja a rendőrségnek azt a rendeletét, mely *az átmenetileg Konstantinápolyban tartózkodó bolgárokat kiutasitja.* Ennek következtében a Macedóniából való bolgároknak haladéktalanul el kell hagyniok Konstantinápolyt és Macedóniába kell visszatérniök. Ez a rend-

szabály annak a következménye, hogy a bolgárok legutóbb merényletek elkövetésével fenyegetőztek. A porta kijelenti, hogy az ugynevezett bolgár intelligencia tagjainak egyre tartó elfogatásai azért szükségesek, mert éppen ezek tartoznak a bizottságokhoz és aktiv részt vesznek azoknak üzelmeiben.

Delcsevnek, a belső macedón-bizottságok vezetőjének holttestét a nála talált papirokból minden kétséget kizárólag agnoszkálták. A drinápolyi vilajetben is nyomoznak bizottsági tagokat és fegyvereket. Az utóbbi napokban a drinápolyi szandsák hat falujában számos fegyvert találtak és gyanus egyéneket letartóztattak. Monasztiri táviratok szerint a váli kielégitő intézkedései dacára a bazár még zárva van és a kereszténynek még bezárköznak házaikba. A legközelebbi napokra azonban a kedélyek megnyugvása és az üzleti forgalom helyreállitása várható. Egy mai monasztiri konzuli távirat azt mondja, hogy a szerdai eseményeknél 8 görögöt és 6 bolgárt megöltek és 4 görögöt és 3 bolgárt megsebesitettek. Néhány monasztiri konzuli jelentés ismétli, hogy a szerdai eseményeknél csendőrök és katonák parancs nélkül erőszakosan léptek fel a mohamedán lakosság tagjaival szemben is. A porta a saját külföldi és az itteni nagykövetségekhez jegyzéket intézett, amelyben leirja a monasztiri eseményeket. E szerint egy török csendőr összetüzött egy bolgár kereskedővel, akinek egy társa segitségül sietett. A csendőr önvédelemből kénytelen volt lőni. Az egyik bolgár meghalt, a másik sulyosan megsebesült. Erre a bolgár forradalmi bizottság tagja lövöldözni kezdtek a török katonai laktanyára. Basibozuk katonák nem vettek részt a harcban.

Róma, május 12.

Morin külügyminiszter *Cirmeni* és *Santini* képviselők kérdésére kifejtette, hogy a szalonikii események semmiképp sem változtatnak Olaszország eddigi magatartásán azokkal a zavargásokkal szemben, amelyek egy idő óta az európai Törökország különböző tartományaiban előfordulnak. A miniszter utal legutóbb tett kijelentéseire amaz alapelvekre vonatkozólag, amelyek Olaszországot ezen zavargásokkal szemben folytatott akciójában vezették, és hozzáteszi, hogy a keleti kérdésben érdekelt hatalmasságok között a *legteljesebb egyetértés* uralkodik, ugy a jelen események megitélése tekintetében, mint pedig a legcélszerübb eszközök megválasztása tekintetében, hogy ezen események következményeinek elejét vegyék. A szalonikii merényletek inditottak bennünket arra, — mondja — hogy az olasz állampolgárok védelmére földközitengeri hajórajunk egy osztályát odaküldjük. Más kormányok ugyanezt az intézkedést már megtették, illetőleg szintén megtenni szándékoznak. Itt a hasonló viszonyok közt szokásos intézkedésekről van szó. Mihelyt a helyzet tanácsossá teszi, hajóinkat visszahivjuk Szalonikiből, kivéve egyet, amely a konzul rendelkezésére ott marad.

A Reichsrath.

Budapest, május 12.

Az osztrák képviselőház ma ujra összeült és **dr. Vogler** azonnal interpelláció tárgyává tette a bécsi községtanács és az elektromos-társaságok utcai háborúságát. Aztán *Abrahamovicz* panaszkodott a bizottságok lassu munkája miatt és a közoktatási miniszter válaszolt a bécsi technikán történt diáktüntetések ügyében beterjesztett interpellációkra.

Bécs, május 12.

A képviselőház, ma egyheti szünet után, megint ülést tartott. A beérkezett irományok közt van a keresztény-szociálisták, a centrum, valamint *Wolf* képviselő interpellációja a *bécsi technikán* és egyetemen történt legutóbbi eseményekről. *Vogler* és társai Bécs városának a magánvillamossági társaságokkal szemben követett eljárása ügyében interpellálnak és kérdik, mit szándékozik tenni a kormány, hogy a bécsi tanácsot illetékessége körébe szoritsa és ily tulkapásokat megakadályozzon.

Az ülés elején *Steinwender*, utalással a déli vasuttársaság elsőbbségeinek gyülésére, sürgeti 1902. május 13-án beadott és a vasutügyi bizottsághoz utasitott inditványának tárgyalását, amely arról szól, hogy miképpen szándékozik a kormány a déli vasuttársaság pénzügyi helyzete által veszélyeztetett közérdekeket megóvni. A vasutügyi bizottság elnöke kijelenti, hogy azonnal egybe fogja hivni a bizottságot.

Abrahamovicz Dávid hosszabb beszédében, a nagynémetek zajos tiltakozásai közt, az elnökhöz intézett kérdés alakjában sajnálkozását fejezi ki a ház legutóbbi határozatképtelensége felett, valamint a bizottságok ki nem elégitő működése felett.

Gróf *Vetter* elnök kijelenti, hogy annak az oka, hogy az utóbbi időben helenként csak egy gyülés volt, a kiegyezési és vámügyi bizottságok fontos munkáiban rejlik és sajnálja, hogy a legutóbbi ülést határozatképtelenség miatt be kellett rekeszteni és felhivja a házat, hogy tegyék lehetővé a ház munkaképességét és a bizottságok működését. — *Pernerstorfer* részrehajlással vádolja az elnököt, mert Abrahamoviczot kérdése megtétele közben nem szakitotta le be, daczára annak, hogy hosszu beszédet mondott mire az elnök azt válaszolja, hogy azt hiszi, hogy a házra bizhatja a választ arra nézve, vajjon valaha részrehajló volt-e. A ház belső ügyéről volt szó, amelynél nem volt oka félbeszakitani a szónokot.

Herzog inditványát, hogy a zsidók közjogi helyzetére vonatkozó javaslatát egy 37 tagu bizottsághoz utasitsák és ezt a bizottságot a legközelebbi ülésen megválasszák, elvetettek és az inditványt az inditványozó kivánságára az alkotmányügyi bizottsághoz utasitották. *Koerber* miniszterelnök és *Hartel* közoktatási miniszter számos interpellációra válaszolnak.

A miniszterelnök *Breiter*nek Nerimán kán volt perzsa követre vonatkozó interpellációjára válaszolva, megjegyzi, hogy az ügy legalább amennyiben annak parlamentáris oldala jön tekintetbe, a követnek állásától való visszalépésével elintézettnek tekinthető. Ami az interpellációnak azt a passzusát illeti, amely alkalmasnak látszott, hogy azt a benyomást keltse, mintha a külügyminisztérium nem viseltetett volna mindig teljes bizalommal báró Hammerstein mostani teheráni követ valamint közvetlen elődje, Eperjessy követ hivatalos működése iránt, a miniszterelnök a leghatározottabban kijelenti, hogy az ily feltogás egyáltalában nem felel meg a tényeknek, amonnyiben neki tudomása van arról, hogy a külügyminisztérium a nevezett két kipróbált tisztviselő iránt mindenkor és minden ügyben a legteljesebb bizalommal viseltetett.

A *közoktatásügyi minister* egyebek közt válaszol a bécsi technikán történt diáktüntetésekre vonatkozólag ma benyujtott interpellációkra és kijelenti, hogy csak helyeselheti ezt a kijelentést, hogy a zavarok épp oly megszégyenitő, mint szomoru jelenségek, amennyiben az eltérő nézeteket a brutális erőszak utján, sőt kint az utcán a közbiztonság veszélyeztetése mellett intézik el. Ez a jelenség megszégyenitő, mert főiskoláink tekintélyét a külföldön alássa. Téves és igazságtalan azonban azt a rosszalást, amelyet a kihágások elkövetői megérdemelnek, kiterjeszteni az egész diákságra. A mi diákságunk a legbuzgóbbak és legszorgalmasabbak közül való és a miniszter nem kételkedik abban, hogy ha más oldalról nem viszik be az izgatást a diákság körébe, a kedélyek meg fognak nyugodni. Ha azonban ez a remény nem teljesülne, a miniszter nem fog habozni, bármily nehezére essék is, a legvégső rendszabályokhoz nyulni. Ha ennek meg kellene történnie, a miniszter meg van győződve, hogy ezt mindenki helyeselni fogja.

A *minister* fejtegetéseit a keresztény-szocialisták ismételten élénk tiltakozással szakitották félbe. Stein inditványát, hogy a legközelebbi ülésen inditsák meg a vitát az interpellációra adott válasz fölött, *189 szavazattal 43 ellenében elfogadták*. Ezután szavaztak *Stransky*nak a Reclus-ügyben beadott sürgős inditványa fölött, amelyet elfogadtak. A ház áttér a napirendre és leszavazta az államvasuti alkalmazottak szolgálati óvadékainak eltöréséről szóló törvényjavaslatot.

Aztán megkezdték a bizottság jelentésének tárgyalását az *ipari vasárnapi munkaszünet* ügyében. A tárgyalást félbeszakitották. A legközelebbi ülés pénteken lesz. A napirend első pontja: vita *Hartel* közoktatásügyi minister válasza felett a bécsi főiskolákon történt események ügyében hozzáintézett interpellációkra.

Az ülés végén *Breiter* és társai interpellációt intéztek a miniszterelnökhöz *Nacht* Saigfrid mérnök osztrák alattvalónak Gibraltárban történt letartóztatása miatt.

Bécs, május 12.

Az *osztrák kvótaküldöttség* mai ülésén, amelyen jelen voltak Koerber miniszterelnök és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter, Schwegel előadó előterjesztette beható jelentését, amely fölött hosszabb vita támadt. Érdemleges határozathozatalra még nem került a sor. A vitát az e hó 19-én délután 4 órakor tartandó legközelebbi ülésen folytatják.

Bécs, május 12.

A *vámbizottság* mai ülésén *Marchet* előadó jelentést tett a gyümölcs, vetemények és növények tarifaosztályáról. Az előadó azt inditványozta, hogy a tételt, kivéve a kápposza vámját, amelyet tulalacsonynak talál, változatlanul fogadják el.

HIREK

Budapest, május 12.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Május 15-ikén uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hirek.** *Lajos Viktor* főherceg ma este gróf *Thun-Hohenstein* Miksa főudvarmester kiséretében Budapestre érkezett. — *Pitreich* közös hadügyminiszter ma Budapestre érkezett.

— **A király Budapesten.** Ő felsége ma reggel 7 órakor a várkápolnában csendes misét hallgatott, azután magánlakásába vonult vissza, ahol államügyekkel foglalkozott. — *Bécs*ből jelenti tudósitónk telefonon hogy a király e hó 30-án a felső-ausztriai Braunauba utazik a város 700 éves jubileumára, de még aznap *Ischl*be utazik ő felsége hosszabb nyári tartózkodásra.

— **Kitüntetés.** Csak a minap emlékeztünk meg arról, hogy a király *Jacobovits* Rudolf hazánkfiának a Banca Commerciala Italiana igazgatójának Milanóban, aki tudvalevőleg magyar állampolgár, a Ferenc József rendjelet adományozta. Ma kapjuk a tudósitást, hogy az egyiptomi khedive ugyancsak a kereskedelem terén kifejtett tevékenységéért a császári *Medjidieh érdemrend* adományozásával tüntette ki Jacobovitsot.

— **Goluchovszki Budapesten.** *Goluchovszki* külügyminiszter báró *Gagern* követségi tanácsos és *Ambrozy* követségi titkár társaságában Budapestre érkezett. A miniszter körülbelől egy hétig fog Budapesten időzni.

— **Zichy Mihály beteg.** *Pétervár*ról irják, hogy *Zichy* Mihály festőművész ismét beteg. A mester csütörtökről péntekre virradó éjjel lett rosszul, lélegzete elakadt, ugy hogy percekig alig tudott levegőhöz jutni. Azonnal orvost hivtak, aki pillanatra könnyitett állapotán, de a tüdő rendes működésének helyreállitása után oly heves láz jelei mutatkoztak, hogy ujabb rohamtól lehetett tartani. Az orvosok is már rég megtiltották Zichy Mihálynak, hogy télen és tavasz idején kimenjen, az ősz mester azonban mégis elfogadta a minap a cár meghivását s akkor nagyon meghütötte magát.

— **Bartók Lajos hagyatéka.** Szerdán, folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor kezdik meg *Bartók* Lajos hagyatékának elárverezését a Szentkirályi-utca 22. szám alatt. Az árverés alá kerülő tárgyak között értékes márvány- és bronzszobrok, faragott butorok, velencei üvegcsillárok, nippek, továbbá olaj- és vizfestmények és könyvek vannak. Bartók jó barátai és tisztelői bizonyára nem mulasztják el az alkalmat, hogy kegyeletből egy-egy darabot magukhoz váltsanak.

— **Tüntetés Türr tábornok mellett.** *Róma*ból irják: *Türr* tábornok Rómából való eutazása előtt nagy megtiszteltetésben részesült. A régi Garibaldi-hadsereg életben levő főtisztjei ugyanis fényes elégtételt szolgáltattak neki azért az igazságtalan vagy inkább esetlen támadásokért, melyekkel *Garibaldi* Ricciotti illette. Bankettet rendeztek jeles hazánkfia tiszteletére, melyen Garibaldi Menotti, Mirri Piffaluga, De Sonnaz tábornokok, számos főtiszt, szenátor és képviselő vettek részt. A pohárköszöntők sorát *Garibaldi* Menotti a következő beszéddel nyitotta meg:

Ugy hiszem, hogy mindnyájunk érzelmeit tolmácsolom, midőn poharat emelek *Türr* Istvánra, Treponti dicső sebesültjére, atyám első hadsegédére s az 1860-iki hadjáratban hü és vitéz bajtársára, hazánk egységének fáradhatatlan előharcosára: *Türr* Istvánra, ki annyit fáradozott a két legnagyobb latin nemzet közti jó viszony helyreállitása s a francia-olasz liga létesitése érdekében. *Türr* tábornokra, atyám barátjára, kit mi mindnyájan tisztelünk és szeretünk.

De *Sonnaz* és *Mirri* tábornokok is lelkes beszédekkel üdvözölték dicső hazánkfiát, ki mélyen meghatva köszönte meg a megtiszteltetést, beszédében több érdekes epizódot emlitvén fel Garibaldi hadjáratából.

Érdekes, hogy Ricciottiről szó sem esett az egész bankett alkalmával.

— **Rákóczi-ereklye-kiállitás.** Kassáról táviratozzák: A Rákóczi-ereklye-kiállitás mai végrehajtóbizottsági ülésén gróf *Zichy* Jenő, a kiállitás védnöke bejelentést tett az ereklyetárgyak beszerzésében kifejtett tevékenységéről. *Hoffmann* Arnold főtitkár bejelentette, hogy eddig 300-nál több tárgyat jelentettek be a kiállitásra, köztük igen értékes hadászati, iparművészeti és egyházi ereklyetárgyakat. A sajtóbizottság az amerikai magyarokhoz felhivást intéz, hogy viszonzásul a nemzeti szövetség részéről a mult évben küldött zászlóért, küldjenek képviselőt, esetleg tömegesen jöjjenek a kiállitásra, mely nagy nemzeti ünnepségekkel lesz egybekötve. *Deil* Jenő alelnök inditványára diszes irodalmi album kiadását határozták el. Az előmunkálatok buzgón folynak.

— **Liebig századik születésenapja.** *Darmstadt*ból táviratozzák: *Liebig* Justus születésének századik évfordulója alkalmából a város ünnepies lobogódiszt öltött. Délelőtt a felsőbb iskolák ünnepségeket tartottak és azután a városi nagyteremben nagy ünnepség volt, amelyen a nagyherceg, az ünnepelt számos rokona, a tudomány, mezőgazdaság és az iparostestületek képviselői, valamint az összes minisztérek jelen voltak. Délután a müszaki főiskola egyesületei hódolásfelvonulást rendeztek *Liebig* emlékszobra előtt.

— **Felhivás.** Felkérem azokat az iskolatársakat, akik az 1877—78. tanévben a pécsi főgimnázium 8. osztályát velem együtt végezték, hogy 25 éves találkozónk megtarthatása céljából cimöket velem közölni sziveskedjenek. Pécs, 1908. május 11. Dr. *Darányi* Ferenc országgyülési képviselő.

— **Egy hölgy, aki biztos a dolgában.** Megy a villamoskocsi a Kerepesi-uton. Hátul a kalauz mellett egy másik, uniformisba öltözött ember. Az oldalán nagy táska, a sapkáján numerus. A kalauzzal beszélget meg több villamosvasuti emberrel, akik utasok ezuttal a kocsi hátulján. Egyszerre egy hölgy illeszkedik bele a kocsiajtó nyilásába s beszélni kezd a táskás embernek.

— No hiszen, szépen megjártam magával tegnap. Azt mondtam, hogy átszállót a városira s aztán nem fogadtak el a jegyet. Hat krajcárt kellett hogy fizessek. Szépen szolgálják ki a közönséget...

A táskás ember vállat vont. Körül némán figyelt mindenki.

— Nekem hiába vonogatja a vállát. Száz közül is kiismerném magát. Feljelentem az igazgatóságnál, tudja? Az egyik ellenőr az unokabátyám, majd megtanitja az magát.

A táskás ember előveszi a pipáját. Lassan tömi, ezalatt csendesen végignéz a többin. Egy kicsit bágyadtan mosolyog is, amire most már végleg dühbe jön az asszony.

— Hát nem azt mondtam, hogy a körutra átszállót. Mondja a szemembe, ha nem igaz. Hát mondja! Nekem nem a pénz kell. Rongyos hat krajcár engem nem zseniroz, hanem a tisztesség... Hát tisztesség igy bánni a közönséggel? A levélhordó vállat von és elfordul. Körül csend, egy vasuti ember vakkant egyet, mint a kutya. Ugy látszik, hogy nagy nevethetnékje van. Egyelőre azonban csak a szeme kacag.

— Engem ne röhögjenek ki! Szemtelenség! Fulladjak meg, ha nem maga volt. Azt mondtam, hogy a körutra, átszálló...

A táskás ember visszafordult.

— De naccsága, hát nem látja, hogy én levélhordó vagyok...

— **Szabad előadás az adókról.** A *III. kerületi Egyesült Polgári Kör* érdekes és tanulságos estét rendezett ma az ó-budai Korona-fogadó nagytermében. Fehér asztal mellett *Benedek* Sándor közigazgatási biró magas szinvonalon álló előadást tartott a kör tagjainak az adókról. Szabad előadása keretében gyakorlati példákkal világitotta meg a magyar adópolitikát s megbirálta adórendszerünk egyes válfajait. Külön szólt az egyenes adókról, a közvetett adókról s végül az illetékekről és dijakról. Az adópolitika nagyobb hiányosságaira markáns példákkal mutatott rá és szociális érzékkel jelölte meg a helyes és igazságos adórendszer nélkülözhetetlen föltételeit. A közönség érdeklődő figyelemmel kisérte a magvas tartalmu, nivós előadást, amelynek a maga közvetlenségében és kerekségében nagy hatása volt. Az adópolitikai kérdéseknek széles látókörre és alapos szaktudásra való tárgyalása után befejezésül az előadó ismertette a közigazgatási birósággnak az ex-lex idejéből hozzájutott felebbezésekkel szemben tanusitott álláspontját. Hangsulyozta egyébként, hogy az ex-lex nem törvényen kivüli állapot s a polgároknak ez időben is teljesiteniök kell kötelezettségeiket, mert az államnak örökké kell élnie. A zajos éljenzéssel fogadott előadást társasvacsora követte, amelyen dr. *Stern* József elnök *Benedek* Sándort köszöntötte fel. *Benedek* Sándor a kör fejlődésére üritette poharát. *Stake* István lelkész szives szavakkal köszöntötte a kerület uj plébánosát, *Sagmüller* Józsefet. *Wolkenberg* Gyula igazgató, *Kecskóczy* Ödön tanár és dr. *Reisz* Mór mondtak még köszöntőket a vidám lakomán.

— **Megrabolt kertész.** *Bajkucsi* Tódor gödöllői bolgár kertész feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap este a Külső jászberényi-uton egy ismeretlen ember megtámadta, késsel megszurta és elrabolta 65 koronáját. Az ismeretlen, aki szintén kertész lehet, utközben csatlakozott Bajkucsihoz, akitől munkát kért. Bajkucsi nyomban felfogadta és felszólította az idegent, hogy menjen vele Gödöllőre. A legény e helyett rátámadt uj gazdájára késsel megszurta és kirabolta. A rabló 20—22 éves lehet, középtermetü, erős fiatalember, haja és bajusza fekete s bolgár nyelven beszélt. A rendőrség nyomozza.

— **Az egyetemi ifjuság tüntetése.** Az egyetemi ifjuságnak egy kis része ma este félhétkor mintegy ötven lampion alatt a Müegyetem kertjéből kivonult az Andrássy-uton lévő *Bellevue* vendéglőbe, hogy ott lakomát rendezzen a katonai javaslatok ellen küzdő ellenzéki képviselők tiszteletére. Nyolc óratájban érkezett meg a menet az Andrássy-ut végére s ott a vendéglő előtt *Eötvös* Károly, *Kossuth* Ferenc, *Vázsonyi* Vilmos és a demokrata-körök küldöttsége fogadta a menetet. Az ifjuság részéről *Jakab* Károly intézett üdvözlő beszédet *Eötvös* Károlyhoz, parlamenti beszédje alkalmából. Eötvös Károly válaszában kitartásra buzditotta az ifjuságot és sikert kivánt mozgalmához. Ezután *Melha* Tibor Kossuth Ferenchez intézett beszédet, üdvözölve őt az ifjuság nevében, mint a parlamenti mozgalom vezérét. *Kossuth* Ferenc kiemelte, hogy ebben a harcban magyar küzd magyar ellen s ezért mérsékletre intette az ifjuságot. Ezután még dr. *Vázsonyi* Vilmos beszélt a demokrata-körök nevében. Beszéde után az ifjuság a lakomához ült, amelynek tizenegy óra felé szakadt vége. Az ifjuság a lakoma után a függetlenségi képviselőket bekisérte az Abbázia-kávéházig s aztán rendben elszéledt.

— **Rákóczi-ünnep.** Az Országos Izraelita Tanitóképzőintézet Önképző- és Zeneköre szép Rákóczi-ünnepet rendezett. Az ünnep első pontja *Major* J. Gyula Tárogató-nótája volt, melyet az énnekkar adott elő nagy sikerrel. Ezt követte az önképzőkör elnökének, *Grün* Alajosnak lelkes hangu megnyitója. *Weisz* Miksa Lampérth Géza Epilogusát szavalta nagy hatással. Eredeti versét *Holits* Ödön szavalta. *Weinberger* Mihály Rákóczit és korát ismertette. *Grünwald* Elek éneke nagy hatást ért el, valamint *Stroke* Henrik zongorajátéka is. Az ifjuság kuruc nótákat énekelt. Az ünnepélyt a Rákóczi-induló fejezte be.

— **Öngyilkosság — éhség és szomjuság gal.** Igy első hallásra kissé hitetlenül hangzik az a hir, ami Pétervárról jelentenek — egy grófné haláláról. A hir szerint gróf Potoczky József, egy oroszországi nábob, egy csomó rengeteg uradalom tulajdonosa nemrégiben sulyosan megbetegedett és az orvosok konstatálták, hogy baja gyógyithatatlan. Ezen annyira elszomorodott a felesége, hogy elhatározta, hogy elemészti magát. Két hétig nem evett egy falatot s nem ivott egy kortyot és tegnap meghalt.

— **A Duna-ünnep.** A Duna-ünnep rendezőbizottsága ma délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy az ünnepélyt még rossz idő esetén is megtartják. A tribünöket ma délelőtt vizsgálták meg. A kiküldött bizottság a tribünöket teljesen rendben találta, azoknak megbizhatóságáról és teherképességéről meggyőződött.

A pont 8 órakor állomáshelyeikről körsétára induló hajók a séta után két csoportra sorakoznak. Az egyik csoport a Lánchid alatt, a másik csoport a Lánchid fölött áll meg és a tüzijáték egész tartama alatt horgonyon állanak. A tüzijáték után pedig a már megállapitott rendben a Margitszigetre mennek s ott az alsó és felső állomások között megosztva kötnek ki. A Margitsziget felső állomásán kikötnek a *Radetzky*, *Josef Karl*, *Kulpa*, *Sólyom*, *Fecske* és az ujabban még a kapott Mávi. IV. számu hajó. A Margitsziget alsó részén kikötnek a *Hattyu*, *Király Ferdinánd Max*, *Sas*, *Turul* és *Duna* gőzhajók. A csavargőzösök a Margitszigetnek alsó csucsán állanak meg e célra külön alkalmazott kikötőnél. Végleges intézkedés szerint az összes hajókba való beszállás pont fél 8 órakor történik, az indulás 8 órakor lesz. Tekintettel arra, hogy a dunaparti villamos mentén (a viaduktokon) már majdnem az összes jegyek eladattak, a budai bástyán is állitanak fel székeket, ahonnan ugy a tüzijátékot, mint a kivilágitást jól lehet látni. Jegyek a Duna-ünnepélyt rendező főirodában kaphatók. A hajókra szóló jegyek oly tömeges keresletnek örvendenek, hogy a rendező-bizottság az eddigi diszpozicióra álló hajókon kivül még egyet, a Drina nevüt is kibérelte. Erre a hajóra a XXII. számu jegyek érvényesek, beszállás a fővámháztérről. Holnap szerdán délután 5 órakor a Duna-ünnep rendező-bizottsága gróf *Szapáry* Pál vezetésével five o clocke teára az iparmüvészeti kiállitáson gyülekezik, amelyet ebből az alkalomból fényesen kivilágitanak; innen indul a társaság az ünnep színhelyére. A belépő-dij a kiállitásra ekkor 2 korona.

Kreesányi Kálmán detektivfőnök a közönség vagyonbiztonsága érdekében igen üdvös felhivást bocsátott a háztulajdonosokhoz, amelyben óvóintézkedések megtételére szólitja fel őket. Figyelmeztesek különösen a házmestereket, hogy délután öt órától a kapuzárásig a Duna-ünnepély tartama alatt, a kabubejáratokat, a házban levő üzleteket és lakosztályokat éber figyelemmel kisérjék. A közönséghez is hasonlóhangu felhivást intézett a rendőrség.

A Budapesti Közuti Vaspálya Társaság igazgatósága intézkedett, hogy a Duna-ünnepély alkalmából, a forgalom a hivatalos menetrenden kivül a következő kiterjesztést nyerje. Éjjel 12 óráig a következő vonatok fognak 10 percenként közlekedni. 1. Központi városház—Ujpest. 2. Szénatér—Városliget. 3. Ludoviceum—Ó-Buda. 4. Nyugati-pályaudvar—Vágóhid. 5. Zugló-Kálvintér. 6. Lánchid—Ó-Buda. 7. Kőbánya—Muzeum-körut. 8. Központi-városház—Népliget. A körforgalmi kocsik utolsó vonata 11 órakor indul a városból.

— **Pestisveszedelem Triesztben.** *Trieszti* tudósitónk táviratozza, hogy tegnap egy angol gőzös érkezett oda rizsrakománynyal Indiából s a hajó indus fütője *pestisgyanus tünetek közt meghalt.* A tengerészeti hatóság azonnal vesztegzár alá helyezte a hajót és az egészségügyi hivatal megkezdte a bakterológiai vizsgálatot. Temérdek sok patkányt pusztitottak el a hajón. A legénység, közte 41 indus és khinai, teljesen egészséges.

— **Házasság.** *Aczél* Sándor, a Budapesti Giro- és Pénzváltó-Egylet Részvénytársaság főtisztviselője eljegyezte *Deutsch* Irma kisasszonyt Budapesten.

Berkes Ferenc bankhivatalnok tegnap esküdött örök hüséget *Mauthner* Mella kisasszonynak.

Schweiger Jakab Öcsödről értesiti rokonait, barátait és ismerőseit, hogy *Steiner* Gizella urnővel házasságra lépett.

— **Betiltott szocialista gyülések.** *Kis-Jenőről* irják: A szocialisták ma két helyen akartak szervezkedő gyülést tartani. Kis-Jenő testvérközségében: *Erdőhegyen* és a Kis-Jenőről félórányira fekvő *Szintye* községben. A hatóság azonban mindkét helyen a gyülés megtartását betiltotta és az esetleges rendzavarásért az Aradról megjelent vezéreket tette felelőssé. Erdőhegyen 16, Szintyén 11 csendőrt összpontositottak, kik a vidéki szocialista elvtársakat a gyülésen való részvételtől visszatartották. A főszolgabiró a 30-ára Seprősön hirdetett szocialista gyülést szintén betiltotta. — *József* főherceg *horgostói* birtokán is történtek a minap zavargások. A napszámosok egyik jelentékenyebb része ugyanis csak a reggelizés idején jelentkezett munkára, amiért *Kralovanszky* Kálmán uradalmi intéző figyelmeztette a késedelmezőket, hogy e napra csak háromnegyednapi bért kapnak. Erre ezek lázongani kezdtek és a többieket is megakadályozták a munka folytatásában. A hamarjában rekvirált rendőröknek sikerült a rendet csakhamar helyreállitani.

— **A horvát zavargások.** Egyre világosabban konstatálható, hogy a horvátországi zavargás néhány lelketlen izgató munkája. A mozgalom, amelyet főleg a parasztság közt terjesztettek, ma ujabb eseményekkel nem gazdagodott. A tegnapi eseményekre vonatkozó mai jelentéseinkből kitünik, hogy a Bródban történtek meglehetősen nagyitva érkeztek Budapestre.

Eszékről táviratozza tudósitónk: Vasárnap reggel hét órakor vagy hatvan paraszt érkezett ide az orancai vidékről. A pályaudvar előtt megállottak, bezuzták az összes ablakokat és több vaklövést tettek. Az állomásfőnök katonaságot kért, mely azonban megjelenésekor már egyetlen tüntetőt sem talált ott. Az utóbbiak kocsijaikon elmenekültek. Azt hiszik, hogy a parasztokat papok izgatták fel. A hatóság nyomában van a bujtogatóknak. A délelőtt folyamán Marac polgármester és Radinics szenátor megjelentek az állomásfőnöknél és élénk sajnálkozásukat fejezték ki az események felett, amelyekben Bród városának semmiféle része nincsen. Az államvasutak hivatalnokait revolverekkel látták el és az állomást katonailag megszállották. Hir szerint Marac polgármester ellen elrendelték a fegyelmi vizsgálatot. A városban nagy az izgatottság. Az erőd helyőrsége konszignálva van. Este egy század gyalogság indult különvonaton a fenyegetett Pozsega állomásra.

Zágrábból táviratozzák: Az *eszéki* antisemita-zavargások miatt ma letartóztatták dr. *Szuperina* ügyvédet. *Dudák* nyomdászt, egy antisemita lap szerkesztőjét is már előbb letartóztatták. Szuperina egy küldöttség élén megjelent a polgármester előtt s Dudák szabadonbocsátását követelte, egyuttal megfenyegette a polgármestert, hogy ha Dudákot ki nem eresztik, zavargások lesznek. A zavargások kevéssel ezután csakugyan ki is törtek. Szuperinát és Dudákot ma átadták a zágrábi tövényszéknek. A sziszeki ügyészséget dr. *Alexander*, ez az energikus ügyész vezeti. A zágrábi törvényszék báró *Krist* bizta meg a vizsgálat vezetésével. Horvátországban különben ma nyugalom volt s mindössze egy belvármegyei községben zavarogtak a parasztok, de a mozgalmat hamarosan elnyomták. *Grubisnopoljeben* letartóztatták *Jemerzic* lelkészt és *Schultz* káplánt. Alapos gyanuokok vannak, hogy mindketten szerzői voltak annak a proklamációnak, amely a parasztságot lázadásra szólitotta fől. *Szisszeken* pedig letartóztatták és beszolgáltatták a zágrábi törvényszéknek dr. *Superina* ügyvédet és *Csupak* községi tanácsost büntetendő cselekmények helyesléso miatt.

Ujvidékről jelentik: Egy Vukovárról jövő magyar hajón horvát rezervisták, akik Péterváradra utaztak, utközben garázdálkodtak és a *hajón kitüzött magyar zászló miatt összeveszlek a matrózokkal.* A hajón levő szerb rezervisták a hajószemélyzet védelmére keltek, mire verekedés támadt, melynél egy matróz megsebesült. Péterváradon a garázdálkodókat a kiszállásnál letartóztatták.

Az eszéki *Drau* cimü lapnak illetékes oldalról nyert értesülései szerint a szent-lőrincz-nasicsi vonal pályaudvarain állitólag történt kihágásokról szóló pécsi jelentések teljesen valótlanok éppugy, mint a Ferincanceban és Moslavinában uralkodó fenyegető állapotokról közölt jelentések is. Egész Verőcemegyében az utóbbi napokban egyáltalában nem fordultak elő semmi néven nevezendő tüntetések. Mindenütt nyugalom uralkodik.

— **Görögpótló tanfolyamok.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a folyó tanév nyári szünidejében, julius hó 2-ától julius hó 16-áig a magyar vagy történelmi szakot müvelő középiskolai tanárok számára két hétig tartó tanfolyamot rendeztet a görögpótló irodalmi tantárgyakból.

A miniszternek e tanfolyam létesitésével az a célja, hogy e tantárgy tanitási módszerére nézve a tanfolyamban résztvevő tanároknak utbaigazitásokat nyujtasson. Köztapasztalat ugyanis, hogy éppen ennél a tárgynál mutatkozik a középiskolákban ugy a feldolgozásban, mint az elért tanitási eredményekben a legnagyobb eltérés. A miniszter, hogy e tantárgy tanitási módszerei körül mindmáig fennálló különbségeket megszüntesse, egységessé kivánja tenni az összes

középiskolákban a követendő eljárást és megjelölni azokat a szempontokat, amelyek szerint e tárgyakat tanitani kell, hogy a görög irodalom ismerete alapján vezessék be a tanárok a tanulókat a görög kulturális életbe. A tanfolyam vezetésével és az e tantárgyra vonatkozó uj tanterv és utasitások szellemének kifejtésével dr. *Hegedüs* István egyetemi tanárt, az előadások tartásával pedig, a görög irodalomtörténetből: dr. *Geréb* József gyakorló főgimnáziumi, a görög régiségtanból és a müvészetek történetéből dr. *Láng* Nándor budapesti I. kerületi, a módszertan előadásával pedig *Samu* István budapesti VII. kerületi főgimnáziumi tanárt bizta meg a miniszter.

— **Sakk-verseny.** A bécsi sakk-verseny mai *nyolcadik* fordulójáról tudósitónk telefonon a következőket jelenti: *Csigorin* ujabbb győzelemmel szaporitotta eddigi diadalait. Ma könyen verte meg *Miesest-Schlechter* 33 huzás után megnyerte a játékot *Gunsbery* ellen. *Marshall Teichmannal* szemben veszedelmes pozicióit kockáztatott és el is vesztette a partit. *Maróczy Pillsburyval* rendkivül bonyolódott játszmát vitt, amely sulyos végjátékra vezetett. Mind a ketten erősen küzdöttek a győzelemért, de *határai* verseny után a párti *eldöntetlen* maradt. Hasonlóan végződött a *Marco-Sviderski* játszmája is. A verseny ma igy áll:

Csigorin 6½, *Marshall*. *Pillsbury*, *Teichmann* 5, *Mieses*, 4½, *Marco*, *Maróczy*, *Sviderski* 3, *Schlechter* 2, *Gunsberg* ½.

— **Az állatkerti igazgatóság csúfolata.** Némely lapban a mai napon közlemény jelent meg, amelyből olyasmit lehet kiolvasni, mintha az állatkert fizetésképtelenné lett volna. Ez a hir minden valószinüség szerint ugyanabból a forrásból eredhetett, ahonnan már hónapok óta mindent elkövetnek, hogy megingassák a hitelét az állatkertnek, amely pedig nem is nyereségre alapitott vállalat, hanem kulturális intézmény. A való tényállás a következő:

A székesfőváros tanácsa az állatkertre meglehetősen magas vizdijat vetett ki. Ez a dij kedvezményes ugyan, de mégis oly magas, hogy az állatkert jövedelme nem birhatja meg. Az állatkert igazgatósága a folyó év I-ső negyedéig havonkint 150 korona vizdijat törlesztett, a honnmaradt hátralék azonban ugy fölszaporodott, hogy a társulat nem volt képes törleszteni s kérvényt nyujtott be a tanácshoz, amelyben az igazgatóság évenkint fizetendő 1800 korona évdijat ajánlott föl s arra kérte a székesfőváros hatóságát, hogy amennyiben még vizdijkövetelés állna fenn, ezt mint segélyt nyujtsa az állatkertnek, mivel a vizdijak legnagyobb részét a növényzet öntözésére szolgáló vizmennyiség emésztette föl, már pedig az állatkerti növényzet jókarban tartása a főváros érdeke. Az állatkert igazgatóságának állatok leföglalásáról tudomása nincs. Ez csak rossz élcképpen kerülhetett az illető tollára, mert ha a főváros hatóságának követelése van az állatkerten, szükségtelen állatokat foglaltatnia le, amennyiben ott van Ós-Budavár bérösszege vagy a cirkusz bérösszege, amely magában is évi 64 000 korona értéket képvisel s ezenkivül szükség esetén fedezetül szolgálhatna az a 3000 korona kamatnélküli összeg is, amely állandóan deponálva van a főváros főpénztárában.

— **A pékmunkások sztrájkja.** A pékmesterek tegnap a Fővárosi Iparoskörben gyülést tartottak, amelyen a sütőmunkások követeléseivel foglalkoztak. A jelenlévő pékmesterek elhatározták, hogy a segédek követeléseit elfogadják. Könnyen tehetik ezt, mert az ebből előálló tulkiadásokat a fogyasztó közönségen veszik be a pékmesterek. Ugyanis a péksütemények árát tetemesen emelik. Igy: 6 db. sütemény 20 fillér, 3 db. 10 fillér és 1 db. 4 fillér, a barna kenyér kilója 30 fillér, félbarna kenyér kilója 24 fillér és a fehér kenyér kilója 28 fillér lesz. A tegnapi gyülésen jelenlévő pékmesterek megállapodásához a mai nap folyamán még csatlakozott a pékmestereknek egy része. Egy tekintélyes rész azonban — a kisebb pékmesterek — nem mentek bele ezekbe a határozatokba, mert anyagi helyzetüknél fogva erre képtelenek. Ezek a pékmesterek ugyanis — szegény néppel állván összeköttetésben — nem tudják felvenni a versenyt a gazdag pékmesterekkel s igy a követelések elfogadása az ő bukásukat jelentené. Különben már maga a mozgalom is ebben az irányban indult, mert a gazdagabb pékmesterek állanak a sztrájkolók mögött, akit a közönség zsebén alkudtak meg a munkásaikkal. Ma délután öt órakor gyülekeztek a péksegédek a Dob-utca 77. szám alatt lévő vendéglő kerthelyiségében. A gyülésen a rendőrség részéről dr. *Diener* Ákos rendőrkapitány volt jelen. Kivüle ott volt *Lode* Rezső iparfelügyelő is. *Tatár* Dénes, a sztrájkolók vezére itt felolvasta azoknak a pékmestereknek a névsorát, akik a legények követeléseit elfogadták. Ezeket megéljenezték a sztrájkolók, mig a többi pékmestereket megabcugolták. A gyülés hat óra tájban ért véget s ekkor a pékiegényeknek az a része, amely nem kapta meg a feltételeket, kivonult a Hermina-uton lévő Klemens-féle vendéglőbe s ott mulatozott éjjelig, amikor azután szépen hazavonultak. Ez a részleges sztrájk el fog tartani egypár napig, amig a közönség be fogja látni, hogy a gazdagabb pékmesterek az ő kizsákmányolására szövetkeztek a kisebb mesterek ellen.

A budapesti péksegédek bérharcával egyidőben több vidéki városban is kiütött a pékmunkások sztrájkja. Igy *Szegeden* is, ahol a kétheti békités eredménytelen maradt és *Nagykanizsán*, ahol ma szintén beszüntették a munkát. Egy munkaadó a munkások követeléseit elfogadta, munkásai munkába álltak. A munkaadók leginkább az étkezés készpénzben való megváltása ellen foglalnak állást. A sztrájkolók csendesen viselkednek. A *temesvári* péksegédek is kimondták délután tartott értekezletükön a sztrájkot. Az értekezleten 118 segéd vett részt, köztük 66 munkanélküli. A sztrájkolók a közeli Vadászerdőben ütöttek tanyát. A főkapitányság intézkedett a pékmühelyek rendőri fedezetéről. A sztrájk egyik főoka az, hogy a mesterek a szokásos koszt helyett nem akarnak kosztpénzt adni.

— **Haro egy templomban.** *Párisi* táviratjelenti, hogy az *aubertilliersi* templomban egy védszent-ünnep alkalmából csunya botrányok voltak, amelyek valóságos dulakodássá fajultak. Az ünnepi beszédet egy jezsuita páternek kellett volna mondania. Egy antiklerikális lap felszólitotta pártfeleit, hogy akadályozzák meg ezt a szónoklatot. Tényleg zsufolásig megtelt a templom az izgató felhivás következtében és rendőrség is ment a templomba. Mikor a jezsuita páter a szószékre lépett, *Jery* Gusztáv szerkesztő rákiáltott:

— Nincs joga szónokolni! Nem türjük!

— Jogom van hozzá! — felelt a jezsuita páter.

Erre nagy lárma keletkezett. A szocialisták lármáztak s azt kiáltották:

— Le a papokkal! Éljen a forradalom! Éljen Combes!

A jezsuita páter felé székeket hajigáltak és valóságos harc támadt, amelybe az asszonyok is beleelegyedtek. A *Croix* egy mukatársát fejbeverték egy székkel. Végre a rendőrség is beleavatkozott és felszólitotta a jezsuita pátert, hogy távozzék a templomból, nehogy vérontás legyen. A jezsuita atya engedett a felszólitásnak s igy aztán vége lett a dulakodásnak.

— **Tüzijáték és Duna-ünnepély.** Tudvalevőleg a Gellérthegyi tüzijáték lesz egyik kimagasló pontja a Dunna-ünnepélynek. A tüzlángok csoválórakétái közepete ragyogóbbnál-ragyogóbb tüzcsillagok káprázlatják a szemlélő szemét és a szines, ragyogó képláttára mindenki arra gondol, hogy ehhez a látványhoz hasonlit némileg a szerencse is. Csakhogy amig a tüzijáték csillagai egyszerre elünnek, addig a szerencse csillaga folyton felszinen van és ujból-uiból felénk ragyog az osztálysorsjátéknak egy nagy nyereménye alakjában, valahányszor a hnzás megkezdődik. Ime a mult huzásnál a 600.000 koronás nagy jutalom is ilyen szerencsecsillag volt, mely valóságos csillogó aranyakban hullott a Török A. és társa bankháza szerencsés vevőinek kezébe. A vidékről felrándulló közönség használja fel az alkalmat és vásárolja sorsjegyeit *Török A. és társa* bankházában Budapest Teréz-körut 46. szám alatt, avagy a fióküzletekben, Váczi-körut 4, Muzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54. E bankház hazánkban a legnagyobb osztálysorsjátéküzlet és rendkivüli szerencsével játszanak vevői.

— **A Szidoli-cirkusz** épületét szombaton, e hó 9-én a tüzrendőri bizottság megvizsgálva, jónak találta és igy a diszmegnyitó előadást szombaton, e hó 16-án okvetlen megtartják. Jegyek a rendes áron válthatók az ismert dohánytőzsdében, **Kertész Patzik Lujzánál** (Kristóf-tér és Bécsi-utca sarkán).

(x) *Használt-e már Stomatint?*

(x) **Nemcsak hazai,** hanem a berlini kórodán folytatott kisérletek eredményei is teljesen beigazolják a Zoltán-féle kenőcs kiválóságát csuznál és köszvényes bántalmaknál. Ára 2 korona. Zoltán gyógyszertárában Budapest, Sétatér-utca és Szabadság-tér sarkán.

(x) **Haris, Zeillinger és Tára.,** a Kék Csillaghoz Váczi-utca 16. sz., vászon- és fehérnemü-raktár. Nagy választék lüszter, félselyem és selyem szoknyákban. Harisnyák a legdivatosabb mintákban.

(x) **Friss és egészséges aroszin** visszanyerése, nemkülönben az elvesztett erő gyors pótlása az egyedüli óhaja minden üdülőnek és gyenge egyénnek. Ezen esetekben a *Somatose* gyakran valóban csodás hatásu. Az étvágyat gerjeszti, könnyen emészthető fehérnyeanyag nagy tartalmánál fogva a tápszert tömény alakban vezeti át a testbe s igy már egész rövid használat után meglepően gyarapitja a testsulyt.

FŐVÁROS

(*) **Választás.** A reáliskolai, felső kereskedelmi és polgári iskolai tanszékre s a polgári és elemi iskolai igazgatói állásokra ma délután tette meg a választásokat a tanács. Alig egy-két kivétellel azokat választották meg, akiket az ügyosztály s vele együtt a közoktatásügyi bizottság elsőhelyen jelölt. Megválasztattak a következők:

A reáliskolai tanszékekre: Dr. Miklós Ferenc és Wolf Ágoston; *a felső kereskedelmi tanszékekre*: Porzsolt Jenő, Balásy Dénes, dr. Bakács István, Tichy János; *a két polgári iskolai igazgatói állásra*: Szemző Lajos, Schuch József; *a polgári iskolai tanszékekre*: Grositz Mária, Szabó Adolf, Kemény Stefánia, Tersz Irma, Fráter Eszter, Jagasich Kálmánné, Vágó Aladár, Hajnal Ilona, Márkusz Paula, Vasek Mária, Jancsek Ernő Pál, Siegescu Józsefné, Bauer Ida, Simon Bertalan, Csizmadia Pálné, Czechner Irma; *a mennyiségtan-természettudományi tanszékre*: Dus Róza, Zigány Zoltán, Dallos Sándor, Fröhlich Erzsébet, Fallenbüchl Tivadar, Göth Ilona, Grósz Lipót Lajos, Zádor Jenő, Grósz Mária. *Rajztanszékekre*: Elöd Margit, Nagy Jolán. *Az ének-német tanszékre*: Kontor Elek. *A torna-szépirás tanszékre*: Telek József. *A két elemi iskolai igazgató-tanitói állásra*: Gáti György, Schuller Alajos.

(*) **A puskaporraktár kitelepitése.** A főváros már évek óta arra kéri a kormányt, hogy a gubacsi és a budafoki határban levő katonai puskaporraktárakat telepitse ki. A hadügyminiszter végre hozzájárult, hogy uj helyet keressenek a puskaporraktárnak. A kormány vegyes bizottságot alakitott, amely *Matuska* Alajos alpolgármester elnökletével tegnap tartott ülésén abban állapodott meg, hogy a puskaporraktárt a Csepel-szigetre vigyék. A kitelepités föltételeire nem állapodhatlak meg, mert a kormány kiküldöttei nem volt a föltételekre meghatalmazásuk.

SZINHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Szinház.** *Szigeti* József emlékezetét ünnepelte ma este a Nemzeti Szinház a *Vén bakancsos és fia a huszár* előadásával. Kilenc esztendei pauza után friss egészségben állottak előttünk a népszinmü alakjai és a humortól, kedélytől duzzadó darab ugy hatott a közönségre, hogy senkisem volt a szinházban, aki ne élvezett, ne gyönyörködött, ne mulatott volna. A szerző elpusztithatatlan életereje lobog ebben a népszinmüben. Tele van üde naivitással. A magyar paraszt furfangját senkisem rajzolta szerencsésebben, mint *Szigeti* József a vén bakancsos alakjában, aki tuljár megátalkodott ellenségeinek az eszén és nagylelkü, de éppen ezért ügyetlen, könnyen kijátszható fiát hozzásegiti ahhoz a boldogsághoz, amit ez a becsületes, szimpatikus legény megérdemel. Mihály bácsi a legegyszerübb eszközökkel dolgozik és akciója mégis olyan érdekes, hogy mindenkit izgatottságban tart, mindenki feszült várakozással nézi a végtelenül kedves és mulatságos bonyodalom végső kifejlését. A *Vén bakancsost* habozás nélkül odaállithatjuk a legkitünőbb magyar népszinmüvek közé. Ennek a darabnak nem árt az idő. Életből és igazságból van megalkotva. A magyar faj tipikus vonásai tükröződnek benne. Értéke nem irodalomtörténeti érték, hanem az élet csillogó valutája. Ez sohasem megy ki a forgalomból. Ma uj szereposztással adták *Szigeti* József klasszikus népszinmüvét és az uj szereplők teljes odaadással, kitünő sikerrel csoportosultak *Ujházi* régi s pompás alakitása körül. *Gál* a zsugori kocsmárosból olyan alakot teremtett, hogy egyes jelenetei a pszichológ-részletezés magas szinvonalán állottak. *Rózsahegyi* sem csinált az együgyü Fricből hagyományos pojácát, hanem a természetesség határai közt maradt és éppen ezért kedvesebbé, reálisabbá tette a német kocsmáros elkényeztetett csemetéjét. *Molnár* Rózsi nagyon finoman, szépen és igazán játszotta Ilonának azt a jelenetét, amikor a halottnak gondolt Lacival hirtelen szembe találja magát. És *Bakó* nemcsak a délceg alakjával keltett illuziót Laci szerepében, hanem erős, nemes, férfias hangjával is. A magyar legény igazi megtestesülése volt: minden izében naiv és lovagias. Szép baritonja szintén feltünt, amikor egypár busongó népdalt énekelt. Az előadásnak rendkivüli diszt és melegséget adott *Blaha* Lujza közreműködése, aki Lidit játszotta és felséges dalaival tapsviharokat keltett a nézőtéren. A közönség elragadtatásában része volt *Ujházi*nak is, akinek a vén bakancsosa elsőrangu, mesteri alakitás, csupa erő és sugárzó kedély, csupa élet és igazság. Az egész előadás olyan összevágó és eleven volt, hogy jobbat rég láttunk a nemzeti szinpadon. (*d. e.*)

** **Operaház.** Azoknak a vendégszerepléseknek a sorozatában, amelyeknek célja, hogy a külföldön müködő magyar erők a *M. K. Operaház*ban bemutassák tehetségüket és haladásukat, ma este *Zádor* Dezsővel, a *prágai Deutsches Landestheater* énekesével ismerkedtünk meg. A fiatal baritonista vagy öt esztendő előtt vizsgázott a *Zeneakadémidban*, ahol rokonszenves, bár nem éppen terjedelmes organumával és fejlődést igérő tudásával vonta magára figyelmünket. Szerencsés végzete rögtön német szinpadra vezérelte, ahol előkelő minták és müvészi hagyományok jó hatással voltak a kezdőre. Ezidőszerint a cseh zenecentrumban müködik együtt *Arányi* Dezsővel, kitünő tenoristánkkal és a legközelebbi jövőben, amint halljuk, a müncheni szinházhoz köti szerződése. Mai vendégszereplése alkalmából, amelynek baritonista-szakmánk tulzsufoltságára való tekintetből se lehet szerződtetési célja, örömmel tapasztaltuk, hogy *Zádor* Dezső külföldi müködésének rövid nehány

esztendeje alatt szépen haladt előre pályáján. Ma este *Rigoletto* címszerepében mutatkozott be és barátságos fogadtatásban részesült. Baritonja első sorban lirai természetü és ez idő szerint fáradtnak tetszik. Nem elsőrangu organum, amely érzéki szépségével hóditana, — felső regisztere korlátolt, középiekvésében valami erőtlen lobogást tapasztaltunk, — de az énekes tudása és intelligenciája kárpótol hangjának érzéki fogyatékosságaiért. Ugy látszik, inkább értelmes szavalatra van berendezkedve, mint füllbemászó belcantora: Verdi szerencsétlen bohóca ma este hébe-hóba Bayreuth nyelvén beszélt. Drámai accentusokra nem igen képes világos organuma, de azért pompás lélekzetvétele segedelmével bizonyos kifejezésbeli erőt fejt ki. Muzsikálissága és tiszta hangadása elismerésreméltó. Színészi ábrázolásán meglátszott, hogy olyan szinpadról jön, ahol a sablon hülyeségét meg nem türik. *Zádor* Rigolettoja tulzott, től van szalagozva és bukétázva mindenféle nüanszszal. Csak ugy libeg-lobog alakitásán a sok külső cifraság, amely hébe-hóba csak arra jó, hogy a belső ürességre figyelmeztessen. De ez a hiba még mindig nagyobb érdem a sablonnál. Érdeklődéssel tekintünk a fiatal énekes többi fellépése elé. — A mantuai herceg palástja Bonci vállára ma este *Prevostra* került, akinek fényes tenorja a hang érzéki szépségét illesztette a tenorális herceg koronájába. Még nem volt ily kitünő diszpozicióban hatalmas hangu tenoristánk, akinek bőven jutott ki a közönség elismeréséből. A többi — már sokszor megdicsért — ensemble a régi volt. (*G—ly.*)

** **Az orvos régen és most.** Ilyen cimen dr. *Haberfeld* Emil érdekes darabot irt az Uránia Szinház számára. Az ujdonsággal az emberi foglalkozásnak és egyuttal a tudományosságnak egyik nevezetes ága vonul a tudományos szinház fehér leplére. Az Uránia Szinház már kezdettől tervbe vette, hogy az orvostudományt, mely titkaival oly ellenálhatatlanul vonzza a laikust, feldolgoztatja szinpadi céljaira. Mégis a feladat szokatlan volta és az illusztrálás nehézségei nem voltak előbb legyőzhetők, s csak most akadt az orvosi karnak egy jó tollu tagja, aki menten minden tudákosságtól és előitélettől, szerencsésen vállalkozott az orvostudomány népszerüsitésére. A szerző három felvonásban, rövid két óra keretében ismerteti az orvostudomány fejlődését, szerepét a művészetekben és legujabb vivmányait. A mindvégig érdekes darab rokonszenvesen ismerteti az orvosok önmegtagadó, fáradságos hivatását. A közönségnek az ujdonság tetszett s lekötötte mindvégig a figyelmét.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** Holnap, szerdán, a Duna-ünnepélyre való tekintettel, délután négy órakor kezdődik az előadás a *Nemzeti Szinházban*. Ez alkalommal a szinház legvonzóbb müsordarabja, *Maeterlinck* 3 felvonásos szinmüve, a *Monna Vanna* kerül szinre azzal a szereposztással, amelyilyel szinte páratlan sikert aratott. A cimszerepet P. *Márkus* Emilia, Prinzivallet: *Beregi*, Guidot: *Mihályfy*, Marcot: *Gál* és Trivulsiot: *Gyenes* fogják adni. Ez lesz a szinmü 32. előadása. Csütörtökön éri meg a szezon másik nagy sikere, *Wilde* Oszkár 4 felvonásos szinmüve, a *Lady Windermere legyezője* a 17-ik előadását. A főszerepeket *Jászai* Mari, K. *Hegyesi* Mari, *Mihályfy*, *Gál*, *Császár* és *Dezső* fogják játszani.

** **A Népszinház a vidékiek tiszteletére.** A *Duna-ünnepély* alkalmával a fővárosba rándult vidékiek tiszteletére a Népszinházban holnap (szerdán) kivételesen *délután 4 órakor* kezdődik az előadás. Ez alkalommal 23-szor kerül szinre Talbot hires angol operetteje, a *Khinai mézeshetek*, amelyben *Küry* Klára szabadságideje előtt már csak háromszor fog fellépni. A darab jubiláris előadása pénteken lesz s ekkor bucsuzik a közönségtől *Küry* Klára s e darab a jövő szezonig már szinre nem kerül. A holnapi (szerdai) előadáson a délutáni órára való tekintettel azt a kedvezményt nyujtja a szinház igazgatósága, hogy minden látogató két jegy után egy gyermeket *ingyen* vihet a szinházba.

** **Novelli Budapesten.** *Novelli* Ermete ma nagy keleti körutjáról jövet rövid ideig fővárosunkban tartózkodott. A művészt körutja ezuttal Kairóból Görögországba, Konstantinápolyba, Déloroszországba és Romániába vezette. Legmelegebb fogadtatásban részesült a román királyi pár részéről, amely a művész minden egyes előadását végignézte és nejével együtt udvarához hivta. A bucsuzás alkalmából értékes ajándékokkal és a legmagasabb kitüntetésekkel halmozta el a királyi pár a kiváló művészt. *Novelli* végtelen sajnálatát fejezte ki a felett, hogy ezuttal nem vendégszerepelhet fővárosunkban, amelyért rajong. A művész fővárosunkból *Bécsbe* utazott.

** **Hirek a Népszinházból.** Az ez évi premiére bérlet *nyolcadik* ujdonsága gyanánt szombaton kerül szinre *Weinberger* Károlynak, a népszerü zeneszerzőnek *Hektor kisasszony* cimü operettje, mely ugy Bécsben, mint Berlinben igen nagy sikerrel ment a mult szezonban. A darab diszes kiállitással s uj jelmezekkel fog szinrekerülni s szereposztása a következő:

Hektor — Hegyi Aranka. Hildegard — Ledofszky Gizella. Henriette — Szentmiklóssy Irén. A grófnő — Krecsányi Sarolta. Főnöknő — Láng Etel. Felügyelőnő — Izsóné. Batz — Kovács Mihály. Órnagy — Kiss Mihály. Kalb I. — Nyárai. Kalb II. — Szerdahelyi. Károly herceg — Solymosi. Rosshaar — Ujvári. Frigyes — Pázmán. Főparancsnok — Rózsa Sándor. Muskulus — Delli.

Rákosi Szidi szinészisiskolájának növendékei vasárnap délután mérsékelt helyárak mellett vizsgálati előadásban bemutatják Suppé operettjét a *Boccacciot*.

** **Carmen Sylva angol darabja.** Románia királynője egy angol lap közlése szerint angol versekben drámai jelenetet irt, amely legközelebb Amerikában szinre kerül. A kis darab tárgya történelmi, s érdekes, hogy egy zsidónőnek az üldözéséről szól, akit a barátnői itthagytak.

MÜVÉSZET

☐ **A király és az állam képvásárlásai.** A király a nemzetközi tárlaton a következő képeket vette meg: *Lotz* Károly Alföldi tájkép, *Zemplény* Tivadar Kosaras leány, *Ujváry* Ignác Kora reggel és *Telepy* Károly Halászest a Balatonon. — Az állam a Képzőművészeti Társulat tavaszi nemzetközi kiállitásán a következő müveket vásárolta meg: *Mihalik* Dániel Kukoricatörés, *Szlányi* Lajos Est, *Poll* Hugó Hazatérés a bucsuról, *Hegedüs* László Rabiga, *Lotz* Károly Ménes, *Boruth* Andor Cigánycsalád, *Olgyay* Ferenc A holt Tisza mentén, *Kriesch* Aladár Pihenő parasztok, *Bruck* Arthur Auverguei házak, *Bosznay* István Vadászat, *Strobl* Zsófia Vörösbaju leány, *Magyar Mannheimer* Gusztáv Tibei Szent Pál, *Paczka* Ferencné Tavasz az Apenninekben, A boldogok hazájában (rézkarc), dr. Meitzen arcképe (rézkarc), *Paczka* Ferenc Kosnyirás (rézkarc), *Sinay* Imre Az itélőtanács előtt, Beteg, Szerelmi kacsingatás és Tetvező pávián (krétarajzok), *Markup* Béla Medvebocs, *Radnay* Béla A baba járni tanul (márványszobrok). A felsorolt müvekre összesen 40,930 koronát adott ki az állam s azokon kivül még többet fog megvásárolni a külföldi művészek alkotásaiból képtáraink számára.

☐ **A Mücsarnokból.** A tavaszi nemzetközi kiállitás a városligeti Mücsarnokban már csak péntek estig marad nyitva s az utolsó sétahangverseny csütörtökön este lesz, mely rendkivül fényesnek igérkezik.

☐ **El nem vitt nyereménytárgyak.** Gróf *Batthyány* Lajosné *Andrássy* Ilona elnöklete alatt a művészek özvegyei és árváinak javára egy jótékony hölgybizottság sorsjátékot rendezett, melynek március elején volt a huzása. A bizottság ujolag kéri a közönséget, hogy a nyereménytárgyakat május hó végéig szállittassák el a Mücsarnokból, mert ellenkező esetben elárvereztetni azokat s a befolyt jövedelmet ugyancsak az árvaalaphoz csatolja.

EGYESÜLETEK

(Általános közjótékonysági egyesület.) A fővárosi jótékony hölgyek bizottsága ma fontos ülést tartott gróf *Csáky* Albinné elnök Andrássy-uti villájában. A gyülésen jelen voltak: gróf *Apponyi* Albertné, gróf *Almássy* Györgyné, *Benczur* Gyuláné, *Csetei-Herzog* Mórné, *Hegedüs* Sándorné, *Hatvany-Deutsch* Károlyné, *Hertzka* Elza, *Medveczky-Zichy* grófné, gróf *Pálffy-Daun* Lipótné, *Wekerle* Sándorné, báró *Edelsheim-Gyulay* Lipót és dr. *Farkasházy* Zsigmond. *Csáky* grófné elnök kérésére résztvettek a tanácskozásban *Hamvay* Sándor és *Eszláry* Sándor kerületi előljárók is.

A gyülés a számvizsgálók jelentése után, akik a számadásokat rendben találták, az alakitandó jótékony egyesület alapszabályait ál apitották meg. A tervezetet hosszas beható vitának vetették alá és elhatározták, hogy *Budapesti Általános Közjótékonysági Egyesület* cimen oly jótékony szervezetet létesitenek, mely a fővárosi nyomor enyhitése végett munkásioglalkoztató mühelyeket, munkásotthonokat, népkonyhákat, melegedő zobákat és más hasonló célu intézményeket létesit a főváros különböző kerületeiben. Ezenkivül az egyesület keresni fogja a kölcsönhatás és együttmüködés lehetőségét más hasonló célu jótékony egyesületekkel. Az egyesületet 120 tagu választmány és 20 tagu igazgatóság fogja vezetni. Az egyes létesitendő intézmények élén igazgatók fognak állani. Az alapszabályokat részletes vita után elfogadták s felkérték *Csáky* grófné elnököt, hogy azokat a belügyminiszterhez jóváhagyás végett terjeszsze fel. Elhatározták azt is, hogy a végleges megalakulás összsel lesz s addig a szervezésben résztvett hölgyek a taggyüjtés munkáját elvégzik. A jótékony működést a hetedik kerületben fogják megkezdeni, egyuttal azonban a gróf *Apponyi* Albertné által a mult télen Budán létesitett jótékony helyiséget is ujból működésbe helyezik. Báró *Edelsheim-Gyulay* pedig bejelentette, hogy a második és harmadik kerületben is jótékony akciót kezdeményeznek, mely csatlakozni fog az Általános Közjótékonysági Egyesülethez. A bizottság ezt helyeslőleg vette tudomásul.

VIDÉK

— **(Szabolcsvármegye és Deák Ferenc emléke.)** *Nyiregyházáról* táviratozzák: Ma tartották meg Szabolcsvármegye havi rendes közgyülését báró *Feilitzsch* Berthold főispán elnöklésével. A bizottsági tagok nagy számban jelentek meg. Az időszaki jelentés letárgyalása és a házipénztár számadásai jóváhagyása után napirendre került *Hevesvármegyének* az *önálló magyar hadsereg* felállitására vonatkozó átirata. A közgyülés az átirat pártolása mellett határozott. A közgyülés napirendjének utolsó tárgyát Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyének átirata képezte, mely Deák Ferenc születése 100 éves évfordulójának megünneplését és érdemeinek jegyzőkönyvben való megörökitését célozza. Az átirat igen hosszu és heves vitára szolgáltatott okot, annyival is inkább, mert a megye közönségének többsége Deák Ferenc politikai felfogásával ellenkező elveket vall. Végül szavazásra került az ügy és a közgyülés nagy többséggel *egyszerüen tudomásul vette* Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye átiratát.

— **(Szatmár-Németi város)** folyó hó 11-én tartott köztörvényhatósági ülésén leplezték le *Böszörményi* Károlynak, a város volt polgármesterének életnagyságu arcképét. A közgyülés elhatározta továbbá, hogy zeneiskolát létesit, melynek költségeihez a város évi 1200 koronával hozzájárul.

Nyilttér.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, hágyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, hügydara és vizeleti nehézségeknél, a czukros hugynál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Budapesten, főraktár Edeskuty L. urnál.

Mohai ÁGNES-Forrás

hazánk legszénsavdusabb természetes savanyuvize. Tiszta, kellemes asztali viz s a Budapest fővároshoz részére való külön háztartási töltés olcsóbb a szódavíznél s jobb minden mesterségesen készitett szénsavval telitett viznél.

1e/10 literes palack 36 fillér, üres palack visszavételi ára 8 fillér.

Sz. 2/1902.
Kir. M. tud. egyetem II. chemiai intézet.

A mohai Ágnes-forrás vize, mely artézi kutból fakad, először mindjárt a kut elkészültakor ezelőtt 21 évvel elemeztetett. Az akkori elemzés eredményét a mostanival összehasonlitva kitünik, hogy a viznek a jellege éppen semmit sem változott meg: most is ugyanazon főalkotórészeket és pedig ugyanazon viszonyban tartalmazza, sőt a szénsav szaporodott: 1880-ban volt 2·0534 gr., 1902-ben 2·4034 gr.

A mohai Ágnes-forrás most is a földes savanyuvizek csoportjába tartozik, és e csoport egyik klasszikus képviselőjének tekintendő.

Dr. Lengyel Béla s. k.

cim. miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a II. sz. chemiai intézet igazgatója.

Kapható minden fővárosi füszerkereskedésben és a vendéglőkben.

Korytniczai ásványviz

kiválóan elismert gyógyviz gyomor-, bél- és aranyeres bántalmak ellen, máj- és lép-daganatoknál, sárgaság, székrekedés, epekövek és hugysavas diathesis ellen. Kapható: fürdőigazgatóság által Korytniczán, **Edeskuty L.**, Budapesten, **Makovicsky Péter** Lipót-Rózsahegyen, valamint az összes gyógyszertárakban.

Saison-megnyitás május 15-én.

Ujonnan épült a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezett vizgyógyintézet.

Reformált pensionrendszerünket különös figyelembe ajánljuk. Az étkezés étlap szerint, bármely órában minden fürdővendégnek külön szolgáltatik ki.

Pensió-árak: május 15-től julius 1-ig, szept. 1-től okt. 1-ig, egy személy 6 kor., két személy 11 kor., három személy 15 kor. Julius 1-től aug. végéig egy személy 8 korona, két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen árakban a gyógyhely- és zeneilletők is benfoglaltatik.

Bővebb felvilágositást nyujt **Dr. Ormay József**, kir. tanácsos, fürdőorvos, valamint a

Fürdőigazgatóság Korytniczán

Kereskedők! Részvénytársaságok! Könyvelőket, levelezőket, segédeket **dijmentesen** ajánlunk: **Keresk. Alk. Orsz. Egyesülete, VI., Andrássy-ut 113. szám.**

Még a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivbajban és asthmában

szenvedő embereknek, az ujabb kisérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

„Margit-telep, — Bereg-megye"

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek** betegségeiben legjobb viz, hanem a **legkitünőbb borviz**, és enyhén sós íze miatt mindenki, **még a legkisebb gyermekek is szivesen veszik magukhoz** a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytár és füszerkereskedésben.

Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállitónál, ásványviz-nagykereskedő Budapesten.

L. FRANÇOIS & Co.

„TRANSYLVANIA" SEC

MOTTO!

Megjelent könyvemből:

Szeretem a krumplit sülve
Jakab urat hanyatt dülve,
Előre, előre . . .
. . . A Lipótmezőre.

Több mint hatvan ilyen tartalmu levél és levelezőlap érkezett hozzám. Tehát a Lipótmezőre szeretnének szállítani! Tehát **most** őrült vagyok. Mig hallgattam a köztudós urakra és betegeskedtem és több mint 30 ezer koronám eluszott, addig okos voltam, mig most, amikor önmagam gyógykezeltem magamat és kigyógyulva jelenleg teljes egészségnek örvendek, most őrült vagyok. Csakhogy már egy kissé késő volna a Lipótmezőre való szállitással, mert könyvemnek az első kiadása máris elfogyott. — Annyira kapós, hogy a hirneves **ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő** cég a Nemzeti Szinház épületében **500 példányt** vett át. Nem sokat nyernének tehát vele. Az embert lenyügözhetik, megkötheti, de a szellem kitör, azt leigázni nem lehet. Kérdezem a **Budapesti Hirlapot**, hogy mért haragszik rám olyan nagyon, hogy azt a pár szót sem akarja drága pénzen lapjában közölni, hogy a „Magántudós levelei" ára 1 korona; kapható minden könyvkereskedésben, dohánytőzsdében és a szerzőnél, **Földvári villa, Németvölgy.** Szülők, ifjak és orvosok is olvassátok el ezt a müvet és okuljatok. Ha azt tenni fogjátok, elértem célomat.

Földvári Jakab

magántudós, a fenti mü szerzője.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*** **A Budapesti Sport-Klub** május 16-ikán, szombaton délután 1/3 6 órakor a millennáris versenypályán *Országos Athletikai Versenyt* rendez, melynek pontjai a következők: 1. 100 yardos sikfutás-handicap. 2. Távolugrás-handicap. 3. 402 1/2 m. sikfutás. 4. Sulydobás-handicap. 5. 1000 m. kerékpár-handicap. 6. 2 angol mértf. sikfutás. 7. 220 yardos sikfutás-handicap. 8. 2 angol mértföldes gyaloglás-handicap. *Dijazás:* Első és másodiknak ezüstérem, harmadiknak és negyediknek bronzérem. Négy induló esetén 2, hét induló esetén 3 és tiz induló esetén 4 dij adatik ki. Nevezési zárnap 1903. május 14. este 8 óra. Nevezések: *Boros* Ignác cimére, VII. Cserhát-utca 16. sz. alá küldendők.

Tavaszi lóversenyek.

— *Hatodik nap.* —

Budapest, május 12.

Nagy közönség nézte végig a mai futtatást, amely mindenféleképpen érdekes volt, mert nemcsak gyönyörü finisheket produkált, hanem megösmertetett egy olyan kétévessel, amelynek megvételéért kemény harcot vivtak az istállótulajdonosok s végre is 13.000 korona áron *Szemere* Miklós birtokába került. A pompás kanca *Columbia*, amely *Péchytől* vándorolt *Krausz* Lajoshoz s ma talán husz hosszzal feltartva nyerte meg versenyét s általános szenzációt keltett.

A nap főitemét, a *Kettős ivadékversenyt*, *Bono modo* nyerte meg igen könnyen, volt ezenkivül *Michéline* és *Jövőre* között egy holtverseny is s ezzel minden szenzáció véget ért. A versenyek részletes eredménye:

I. **Államdij.** Dij 4000 korona. Távolság 2400 méter. Gróf Forgách J. **Pázmánja** (Adams) első, Somosi ménes Aristidese (Bonta) és báró Springer G. Bergeretje (Levis) holversenyben második, azután Picador, Darling. Totalizatőr: 10 : 17. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 72. III. 50 : 56.

II. **Eladó-verseny.** Dij 2000 korona távolság 1400 méter. Gróf Trautmansdorff L. **Guerillája** (Seydeman) első, Mautner V. Gloriája (Bonta) második, Krausz L. Partnerinje (Vajda) harmadik. Azután: Akadály, Bálint, Tud, Marignac. Totalizatőr: 10 : 37. Helyrefogadások: I. 50 : 72. II 50 : 66. III. 50 : 154. A győztest megvette báró Born Fr. 2200 koronáért.

III. **Kettős ivadékverseny.** Dij 20 000 korona. Távolság 2000 méter. Báró Springer G. **Bono modoja** (Tarai) első, lovag Lederer S. Carlo blancheja (Levis) második, gróf Andrássy G. Pompása (Spencer) harmadik, azután Pruszli, Gavallér, Angloman, Belle of Hernals. Totalizatőr: 10 : 22. Helyrefogadások: I. 50 : 62. II. 50 : 118. III. 50 : 74.

IV. **Kétévesek versenye.** Dij 3000 korona. Távolság 1100 méter. Krausz L. **Pillangója** (Martinkovich) első, gróf Degenfeld J. Petoneje (Spencer) második, gróf Trauttmannsdorff Rosenmontagja (Krousil) harmadik. Azután: Tadaz, Füged, Marry Agnes, Vyllar, Leona Thorane. Totalizatőr: 10 : 29. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 102. III. 50 : 84.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Dij 2000 korona. Távolság 1000 méter. Krausz L. **Columbiaja** (Martinkovics) első, Losonczy Gy. Likőrje (Russel) második, Schossberger L. Kinosa (Holmes) harmadik, azután Rapid, Babuschka, Wywam, Benjamin, Édesem, Aranyos, Renée. Totalizatőr: 10 : 22. Helyrefogadások: I. 50 : 62. II. 50 : 66. III. 50 : 74. A győztest megvette Szemere M. 13,000 koronáért.

VI. **Welter handicap.** Dij 3000 korona, távolság 1000 méter. Gróf Henckel A. **Michelise** (Baines) és gróf Teleki L. **Jövőreje** (Slack) holtversenyben első, Mittenhuber K. Melinitje (Krousil) második. Azután Pumus, Mesalliance, Casanova, Angola, Takács, András, Zsigabáró, Franko, Rapsodie II., Condottiere, Erzsike, Progaiety, Oktavin. Totalizatőr 10 : 100, 38. Helyrefogadások: I. 50 : 206. 126, II. 50 : 142.

VII. **Handicap.** Dij 3000 korona. Távolság 1800 méter. Mr. Lincoln **Miltayja** (Martinkovics) első, Egyedi L. Marineurje (Lewis) második, gróf Batthyány E. Oliveje (Holmes) harmadik, azután Gallium, Alésia, Baratore, Applaus, Göndör, Probeweise, Kényur, Acél, Bocskay. Totalizatőr: 10 : 42. Helyrefogadások: I. 50 : 70, II. 50 : 72, III. 50 : 82.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Fegyelmi vád egy kuriai biró ellen.** Az országos legfőbb fegyelmi tanács, amely részint főrendiházi tagokból, részint pedig kuriai birákból áll, tegnap foglalkozott a megvesztegetéssel terhelt *Kormos* Adolf nyugalmazott kuriai biró ügyével. A legfőbb fegyelmi tanács elnöke gróf *Csáky* Albin volt, az ügy előadója pedig *Séllyey* Sándor kuriai tanácselnök. A kuriai birák közül, megfelelő számu főrendiházi tagok mellett, a következők vettek részt: *Sebestyén* Mihály, *Sütteő* Rudolf, dr. *Kelemen* Mór, *Vita* Sándor, *Bömcher* Gyula és *Illyés* Károly. A legfőbb fegyelmi tanács, értesüléseink szerint, Kormos Adolfot fegyelmi vétség miatt *vád alá helyezte.*

§§ **Modern zsarolás.** *Krémer* Béla volt napidijas mindössze huszonháromesztendős, de lopas, csalás, sikkasztás és magánokirathamisitás miatt már őtször csukták be. A fiatal vádlott, amikor legutóbb szabadságon volt, megismerkedett egy vasuti hivatalnok leányával, *Nagy* Idával és a boldogtalan teremtést megszöktette a szülői háztól. A szerelmesek egy szállóban helyezkedtek el s Krémer, hogy meg tudjanak élni, nyakra-főre csalt, sikkasztott és hamisitott. E közben történt, hogy a leány megismerkedett egy bankhivatalnokkal. Amikor ezt Krémer megtudta, játszotta a féltékeny férj szerepét. Megleste hütelen kedvesét s még a mult évi augusztus hónapban rajtakapta, amikor a hivatalnokkal a Szabadság-téren karöltve sétált. Krémer ekkor a forma kedvéért heves jelenetet csinált s azzal ijesztette a fiatalembert, hogy párbajt viv vele. A hivatalnok ettől nem is ijedt volna meg, de amikor Krémer ezt látta, ő maga ajánlotta föl a békés elintézést és pedig nem lovagias, hanem üzleti alapon. Kijelentette ugyanis, hogy ha megtéríti neki a leányra költött készkiadásait, összesen háromszáz koronát, akkor ő nem bántja, sőt megengedi, hogy állandó lovagia legyen Nagy Idának, akinek akkor szintén nagyelkűen megbocsát. A hivatalnok már ezt is megtette volna, de utóbb meggondolta a dolgot és nem irta alá azt a háromszázkoronás váltót, amelyet Krémer Nagy Idával és az ügy negyedik szereplőjével, *Palkovics* Irmával, az Ida leányasszony barátnőjével küldött hozzá. Erre aztán a zsaroló levelek légiója következett. Krémer azzal fenyegette vetélytársát, hogy az ujságokban kompromittálja, ha nem fizet, őfelsenti a hivatali főnökének is, azonkivül pedig főlbérelt embereivel alaposan elvereti. Az üldözött ember erre a rendőrséghez fordult. Krémert éppen abban a pillanatban fogták el, amikor egy ujabb fenyegető levelet irt s Palkovics Irmával el akarta küldeni. A mai tárgyaláson Krémer kereken tagadott mindent, de a bankhivatalnok és Palkovics Irma eskü alatt tett vallomásukkal rácáfoltak. dr. *Gombos* Ignác védő erre a tárgyalás elnapolását kérte, arra való hivatkozással, hogy Nagy Ida gyermekágyban fekszik és igy nem lehet kihallgatni. A törvényszék Nagy Ida fölgyógyulásáig elhalasztotta a tárgyalást.

§§ **Pör Vilmos császár ellen.** A porosz birodalmi törvényszék előtt ma tárgyalták egy helyiérdekü vasuttársaság pörét *Vilmos* császár ellen. A felperes vasuttársaság keresetében azt követelte, hogy a vasutvonalhoz vezető utat, amelyet a császári birtokok igazgatósága Kadinenben elzáratott, nyissák meg. A két első fórum elutasitotta a felperes társaságot, a birodalmi törvényszék ellenben ma ujabb vizsgálatot rendelt el.

TÁVIRATOK

Clarence, május 12. *Steyn* volt elnök, miután 8 hónapig tartózkodott Clarenceben, ahol állapota jelentékenyen javult, családjával a bajorországi Reichenhallba utazott nyári tartózkodásra.

Páris, május 12. René Piault, a kilencedik kerület községtanácsosa ma a községtanács egy bizottságával megszemlélte a marignii szinházat. Felment a tetőre és lábát tévedésből az üvegtetőzetre tette. Ez betört és Piault 8 méternyi magasságról leesett, miközben fejét nagyon megütötte és sulyosan megsebesült. A kórházba vitték, ahol meghalt.

A marokkoi lázadás.

Tanger, május 12. Ide jelentések érkeztek, amelyek szerint *Tetuán* városát a szomszédos törzsek körülzárták. A városban nagy pánik uralkodik. Tores a szultán tangeri képviselője csapatokat és lőszereket tengeri uton küld oda.

Madrid, május 12. *Ceutából* jelentik: A lőlkelők fő tartóztatták az angol és a francia postafutárt és azt mondották nekik, értesitsék konzuljaikat, hogy tegyenek le a Tangerrel való érintkezés minden ujabb kisérletéről. A spanyol postafutár sorsáról nem érkezett hir.

Tanger, május 12. Ide két gőzös érkezett a szultánnak szánt lőszerekkel.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 12. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza* tiszavidéki 78—72 kg. 8.30—8.75, bánáti 76—78 kg. 7.75—8.40, 77—80 kg. 8.05—8.35, szlavóniai 75—72 kg. 7.70—8.05 korona; *ross* könnyen volt 5 fillérrel olcsóbban szerezhető, szlavóniai 71—74 kg. 7.15—7.40, pestvidéki 72—75 kg, 7.25—7.45, déli vasuti 70—72 kg. 7.10—7.25, magyar 70—74 kg. 7.10—7.25, osztrák 71—72 kg. 7.15—7.30, 73—74 kg. 7.30—7.75 korona; takarmányáruk irányzata gyöngült; zab ismét 5 fillért vesztett. Magyar *zab* hitványabb fajta 6.20—6.30 korona; közepes és elsőrendü 6.30—6.65, válogatott 6.70—7.05 korona.

New-York, május 12. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 11.10 (11.30), májusra 10.— (10.18), Augusztusra 10.13 (9.83). New-Orleansban helyben 11.1/16 (11.1/16). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.55 (8.55). Stand white Philadelphiában 8.50 (8.50). Raffined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.53 (1.53). — *Zsir:* Western steam 9.30 (9.20). Rohe és Brothers 9.50 (9.40). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Májusra 53.1/8 (53.1/8). — Juliusra 52.— (51.1/2). — Szept.-re 50.3/8 (50.1/4). — *Buza* irányzata állandó. — Piros őszi helyben 82 1/2 (82.1/2). — Májusra 83.— (82.1/4). — Jul.-ra 77.1/2 (77.1/2) — Szept.-re 74.5/8 (74.7/8). — Dec.-re —.— (—.—). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* lair Rio 7. sz. 5.1/2 (5.1/2). — Májusra 3.80 (3.75). Aug.-ra 4.10 (4.—). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.05—3.10 (3.05—3.10). *Cukor:* 3.9/16 (3.9/16). *Ón:* 30.50—30.70 (30.62—30.87). — *Réz:* 14.75 (14.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 12. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. — Máj.-ra 78.1/2 (78.1/2). — Juliusra 72.1/2 (72.5/8). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Máj.-ra 44.5/8 (44.1/4). — *Zsir:* Máj.-ra 8.92 (8.87). Jul.-ra 9.— (8.97). — *Szalonna* short clear 9.68 (9.68). — *Sertéshus:* Juliusra 17.15 (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Napoleon halálára.

— *Bodrogh Pál fordítása.* —

A messze parton elgyötört a bánat,
Mig felvett egy spanyol hajója itt.
Hogy ellenség tiporta el hazámat,
Fájdalmam engem Indiába vitt.
De megkerültük már fokát a Délnek
S szivembe a remény beköltözött:
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekim között.

A kormányos kiáltja: Sz.-Heléna!
Itt sorvad hát a hősök hőse, itt?
A jó spanyolnak gyülöletje béna,
És együtt szidjuk rét bilincseit,
Hogy mentsem őt meg, én parányi féreg?..
A harcok napja már lenöltözött!
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekim között.

Csak szunnyadoz talán e szörnyü bálvány,
Ki vérrel irta mindenütt nyomát.
S lehet, hogy egykor ujra talpra állván
Rombolva vágtat a világon át.
De ah! remény, elúz e sziklakéreg!

A büszke sas most árva számüzött.
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekeim között.

Nem győzte őt a győzelem követni:
Elfáradott; és ő nem várta meg.
Bár kétszer árulák el, néki semmi,
Hogy útjain kígyók tekergenek.
De hajh! minden babérnak nedve: méreg;
A győztes homlok gyászba öltözött.
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekim között.

Ha elveszett hajó kőzelg a parthoz,
Királyok, népek ezre felriad:
„Eljött és a világra új vihart hoz!"
S már készen áll az óriási had.
És ő, ki annyi kínt, keservet ért meg,
Honát siratja tán a számüzött.
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekim között.

Erő és lángész párosúlva benne,
Mért vágyott a királyi polc után?
Nagyobb a földnek egy trónján se lenne,
Miként e szirt kopár magaslatán.
A két világot innen, hősi lélek,
Dicsőséged fényével öntözöd!
Imádott frank hazámba visszatérek,
És ott halok meg gyermekim között.

Mondd, jó spanyol, mi leng amott a házról?
Gyászlobogó! Nagy Isten! Ő halott?!
Az ellenség köröttem sírva gyászol;
Dicsőség, öltsd fel özvegy-fátyolod!
De el . . . Honomba bár zokogva érek;
A legdicsőbb csillag leköllözött!
Imádott frank hazámba visszatérek
És ott halok meg gyermekim között.

Béranger.

+ A st.-louisi kiállítás csodái. Az 1904. évben megnyitó st.-louisi kiállítás egyik szenzációja egy óriási kalitka lesz, amelyben a világ mindenféle fajtáju madarát élve állítják ki. Ez a kalitkakolosszus kétszáz láb hosszu és alakja a házakhoz hasonló. Belsejében viztartók, fák, bokrok és szökőkutak vannak. A kalitkát utak szelik át, hogy a közönség mindegyik madárfamiliát megnézhesse és életmódjukat alaposan megfigyelhesse. Érdekes látnivalója lesz a kiállításnak egy falu, amelyet pontosan a Filippini-szigetek falvainak formájára épitenek és amelyet ezer filippini bennszülöttel népesitenek be. A kiállitás látogatói, akik közt bizonyára temérdek sok európai ember lesz, saját szemükkel láthatják ennek az egzotikus népnek a belső életét.

•

+ A halak beszéde. Egy olasz tudós azt állitja, hogy a halak, amelyekről eddig azt hitte a világ, hogy hangjuk nincs és nem beszélnek, igenis beszédes lények. Az olasz tudós, aki sokszor buvárkodott a tenger fenekén, a közelében uszó halak közt állandóan különös zajt hallott. Eleinte azt hitte, hogy ezt a zajt a nagy tömegben uszó halak mozgása okozza, később azonban meggyőződött, hogy a zaj a halak beszélgetéséből ered. Legutóbb a Földközi-tengerben kisérletezett az olasz part közelében és ott is hallotta mindenütt a halak közelében ezeket a zümmögéshez hasonló hangokat és végleg megállapodott abban a véleményében, hogy ez a halak beszéde. Ezek után senkiről sem mondhatja az ember, hogy ugy hallgat, mint a hal.

•

+ Csakhogy azt Gogol irta. Érdekes történetet ir most a *Novoje Vremja* Tolsztojról. A napokban ugyanis egy gazdag amerikai kötött ki yachtjával Krimben és engedélyt kért, hogy egész társaságával megtekinthesse Tolsztojt, a nagy orosz irót. Az amerikai megigérte, hogy nem fogja beszéddel fárasztani a hires foglyot s igy nagynehezen megkapta az engedélyt. Tolsztoj az erkélyen ült és a társaság lassan és csendben sétált el előtte. A társaság egy tagja azonban megszegte az igéretét. Megállt ugyanis az agg férfiu előtt és meghatottan kezdte hadarni:

— Tolsztoj... Tolsztoj... A te müveid az egész életemet befolyásolták, de ami legjobban megragadott, az a te...

Itt megakadt. Nagy zavarában elfelejtette az idézendő könyv cimét. A nagy orosz rátámaszkodott erkélyének rácsozatára és kisegitette a hölgyet. Mosolyogva mondta:

— A *Halott lelkek*.

— Igen igen, — felelt a nő.

— Csakhogy azt Gogol irta — fejezte be mosolyogva a párbeszédet Tolsztoj.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Fővárosi Malomegyesület megyeri *Krausz* Lajos kir. tanácsos elnöklésével legutóbb tartott teljes ülésén végleges megállapodásra jutott a budapesti és a vidéki malmoknak f. évi julius hó végéig tartó üzemrendezése ügyében. A teljes ülésen tárgyalták az országos iparegyesület által készitett törvénytervezetet a munkásoknak baleset következtében való kárpótlása ügyében. Foglalkoztak több tarifakérdéssel és a bécsi lisztügynököknek a bécsi lisztpiacon lábrakapott visszaélések megszüntetését célzó átiratával. Végül elhatározta a teljes ülés, hogy az egyesület résztvesz a Mudrony Soma iparegyesületi volt igazgató siremlékének leleplezési ünnepélyén.

A magyar kir. államvasutak f. é. január havi bevételei a végleges kimutatások szerint 185.630 koronával emelkednek, tehát 18 807.030 koronát tesznek ki, vagyis 6·2%-kal többet, mint a mult év január havában. A többletből 763.030 korona a személyforgalomra, 244.087 korona pedig az áruforgalomra esik. Az április havi ideiglenes kimutatások 14,466.800 korona bevételt tüntetnek fel, mintegy negyedmillió koronával kevesebbet, mint a mult évi április havában. Az áruforgalom terhére eső e kevesebbet azonban a végleges kimutatás adataiban előreláthatólag el fog enyészni. Az év első négy hónapjának bevételei az ideiglenes kimutatásban 62 558.034 koronával szerepelnek (3%-kal több, mint a mult év első négy hónapjának véglegesen kimutatott bevételei). A többletből 1,230.000 korona a személyforgalomra, 700.000 korona az áruforgalomra esik.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a *Duna-ünnepély* napján, azaz e hó 13-án, a helyi hajóközlekedés a Boráros-tér és Ujpest, továbbá Budapest—Budafok—Ercsi között a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő excellenciájának ez évi 25.705/IV. és 30052/IV. rendeletei alapján déli 12 órától szünetelni fog akképp, hogy e napon az utolsó helyi hajó a Boráros-térről Ujpestre déli 12 órakor, Ujpestről a Boráros-térre déli 11 óra 45 perckor, a Tabánból Budafokra déli 10 óra 35 perckor és a Budafokról Tabánba déli 11 óra 25 perckor indul *még az összes délutáni járatok minden irányban és e hó 14-én a reggel 5 óra 15 perci menet Ercsiből Budafok—Budapestre elmarad.*

Fizetésképtelenség. *Frankl* Bernát és Társa bécsi cég fizetésképtelenséget jelentett. A passzivák 200.000 koronára rugnak.

Szeszárak. A kontingens nyerszesz ára *Budapesten* 36.50 korona pénzben, 37.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készáru 41.50 korona pénzben, 42.— korona áruban.

Borjuvásár. 1903. évi május hó 12-ikén. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 2148 drb, leölt borju 7 db, bécsi borju —— db, — db., növendékmarha 7 darab, bárány élő 330 darab, leölt bárány — darab. — Árjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 80—94 f.-ig, kivételes 96 f.-ig, II. rendü élő borjukért 66—78 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. 88—— f.-ig, II. r. — f.-től —— f.-ig, kivét. f. kilónkint, levonás nélkül. Rugott borjukért 50—60 f.-ig. Növendékmarha 46 f.-től 60 f.-ig, I. r. ——— f.-ig, középminőségü ——— f.-ig, alárendelt ——— f.-ig, 1 k.-kint. Bárány élő 49.——14.— k., leölt bárány —.——— — K. kivételesen ár — k.-ig páronkint. — Az irányzat csöndes, az árak 3—4 filérrel kilogrammonkint hanyatlottak.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Május 12-ikén. Felhajtás: Zsirsertés, ugymint öreg I. rendü 250 kilogrammon felül ——— darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silany — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 862 darab. Előző napi maradvány 156 darab, — darab süldő, összesen 1018 darab, — darab süldő. Eladatott 618 db. Maradvány 400 db, — darab süldő. A vásár irányzata lanyha. Az árak hanyatlóban. — Következő árak jegyeztettek:

REGÉNY

Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(17)

— Szóval, Pirtuso, szeretnők lerázni a nyakunkról. Próbálja meg, hát ha sikerül tuladni rajta. Csak aztán okosan kell hozzálátni.

— Ez már beszéd! — válaszolt az alkusz. — A nagyságos ur tud gazdálkodni és tud beszélni . . . És egyet hunyorgatott szemeivel, tüskés szája körül révedező gonosz mosolylyal.

A napsütötte kihalt uton egy paraszt várt, az álla alá kötött kendővel, kezeit a zsebében lógatta, egész testében reszketett és arca sárga volt a láztól. Szomoru mosolyt kényszeritve magára, sipkáját hátratolta:

— Az Isten megáldja, Motta mester, megismertem az öszvérét . . . Olyan régen keresem már a nagyságos urat! Mit csinálunk azzal a pár olajfával Gioliában? Nekem nincs pénzem, hogy leszedessem a bogyókat . . . Lássa, hogyan megfogytam? . . . Ot hónapig feküdtem hideglelésben, az Isten óvja meg a nagyságos urat ilyen nyavalyától . . . Csak a bőr és csont van rajtam. . . nappal nincs kenyerem és éjjel nincs mivel világitani . . . el kell azt türni! De az olajfa-szedésre nincs költségem . . . valóban nem tudom leszedetni a bogyókat. . . . Ha a nagyságos ur akarná . . . a nagyságos ur könyörületes cselekedetet végezne . . .

— Hm, hm! A pénz most mindenkinél ritkaság, apám! De miért vállalta magára, ha nem bir meg vele. Ilyenek maguk mind! No, majd meglátjuk . . . nem mondom, hogy nem . . . Attól függ, vajjon meg tudunk-e egyezni.

Valami csekélységet kinált Motta, ballagott tovább utján, meg se fordulva. A paraszt egy darabig jajgatott, ide-oda szaladgált Motta mester körül, tanukul hivta Istent és a szenteket, üvöltött, káromkodott, és végre egészen megvigasztalódva, elfogadta a kinált pénzt és egészen elváltozott hangon megszólalt:

— Pirtuso szomszéd, hallotta? Megvan az üzlet!... Motta mester jó üzletet csinált... De most már megvan... Ami engem illet, olyan biztos vagyok benne, mintha jegyzőhöz mentünk volna!... És azzal eltávozott, zsebredugott kezekkel.

— Hallja, Pirtuso mester, — mondá Motta, miközben félrehuzta az alkuszt. Burgio nagy tisztességtudással eltávozott az öszvérrel, mert tudta, hogy a titok az üzlet lelke, mialatt sógora megbizta az alkuszt, hogy vegyen számára rozsot, amennyit csak kaphat. Csak azt hallotta, amint Pirtuso vigyorogva válaszolt:

— Ah, ah, maga ördög! . . . Akarom mondani, maga az ördöggel beszélt. Nyolc nappal előbb tudja, mi eladó és mi vehető . . . Rendben van... De most hazamegyek. A babám vár reám.

Burgio alig tudott lábán állni az éhségtől és elkezdett morogni, amikor a sógor el akart menni a porta mellett.

— Mindig titkok, mindig titkolózások.

Motta nagyon megelégedve tért vissza, miközben egy tintafoltos, kenyérbéllel lepecsételt levelet olvasgatott.

— Látod az ördögöt, aki a fülembe beszél, he? Jó hirt hozott nekem és megint vissza kell mennem az alkuszhoz.

— Nem értelek... Az apám nem tanitott ily dolgokra — válaszolt Burgio dünnyögve. — Ugy szoktam csinálni, mint az apám... Jer inkább haza és együnk valamit... Már nem tudok a lábamon állani, Isten engem ugy segéljen.

— Nem, nem lehet. Nem érek rá. Cannenibe kell mennem, mielőtt Canziriába megyek... a kévék a szérün... nem mehetek.

És a fáradt öszvért maga után vonszolva, tovább ballagott a forró napon.

A petrajói hegyszorosban szinte megfulladt az ember. A kopasz sziklák mintha izzanának. Az árnyéknak, a zöldnek semmi nyoma, kopasz, kiégett, köves halmok lépten-nyomon, néhány sovány olajfával, poros fügelákkal, a lapály Budarturo alatt olyan volt, mint egy kiégett puszta-ság és a hegyek a forró pára hátterében elmosódtak. Károgó varjuk szálltak föl egy árokban heverő dögtől; szirokkó égette az ember arcát és megakasztotta lélegzetét, őrült szomjuság fogta el Mottát és a nap ugy kalapácsolt a fején, mit embereinek kalapácsai, akik a camentii országuton dolgoztak. De amikor odaérkezett, valamennyit az árokban hanyatt fekve találta, széttárt karokkal, arcukat ellepték a legyek. Csak egy ember, egy napernyő alatt ülve, kalapálta a követ, meztelen, fakéregszinü, fehér szőrös mellel, sovány kezekkel, egészen fehér volt a portól, melyből csak a szemei villogtak ki.

— Pompás, pompás! . . . Ez tetszik nekem!... A szerencse álmában éri az embert... Azért jöttem közétek, hogy elhozzam nektek!... A nap már lemenőben!... Hadd lássuk, hány rőfnyit végeztetek ma?... Még hatot se?... Hát azért pihentek most... Valóban nagyon fáradtak lehettek; ezer ördög!... No, itt szép hasznom van... Tönkre megyek, hogy benneteket eltarsalak, hogy pihenjetek és aludjatok!... Üssön belétek...

Amikor a munkások meglátták Mottát azzal az izzadt és kiégett arccal, amelyen csak a szemgödör és haj volt fehér és poros, a lázas szemekkel, a keskeny, halvány ajakkal; senki sem mert válaszolni. A kalapácsolás ujra kórusban hangzott a csöndes völgyben, a porban, amely a napbarnitott testre, a lobogó rongyokra szállt és nyomában a száraz köhögés, amely minden ütést kisérgetett. A hollók károgva vonultak el a mozdulatlan égen. Ekkor fölemelte az öreg égőszemü, poros arcát, hogy utánuk nézzen, mintha tudná, hogy mit akarnak, és mintha várná azokat.

Már éjfél után két óra volt, amikor Motta mester végre megérkezett Canziriába. A majorság

Zsirsertés: Oreg I. r. 350 kgr.-on felül 98—102 fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 92—98 fillérig, selejtezett 88—94 fillérig, sülány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 105—106 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 92—96 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. **Hussertés:** Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig —— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárra bejelentettek 11149 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak 5161 darab fiatal sertést, 5478 darab magyar hizott sertést és —— darab nehéz sertést. Összesen 10639 darabot. Jegyzések: klgr.-kint élősulyban (a logvasztási adót nem számítva): elsőrendü sertés 114—116 fillér, kivételesen 117 fillér, közép minőségü 106—112 fillér, könnyü sertés 98—104 fillér, fiatal sertés —— fillér, süldő 76—96 fillér.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, május 12.

Nyugodt hangulat mellett 25.000 métermázsa buza került a forgalomba, néhány fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban lanyha volt az irányzat.

Tengeriben és zabban változatlan árak maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 8 K. 22½ f., 250 mm. 82 k. 8 K. 8 17½ f., 200 mm. 81·5 k. 8 K. 17½ f., 500 mm. 81·5 k. 8 K. 20 f., 500 mm. 81 k. 8 K. 21½ f., 200 mm. 81 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79·5 k. 8 K. 20 f., 400 mm. 81 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 12½ f., 100 mm. 81 k. 8 K. 20 f., 300 mm. 80·5 k. 8 K. 15 f. 100 mm. 79·5 k. 8 K. 20 f., 200 mm. 81 k. 8 K. 20 f.

Makói: 2500 mm. 80 k. 8 K. 10 f.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 150 mm. 79 k. 7 K. 90 f., sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f., sárga, 150 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 75 f., 1000 mm. 78 k. 8 K. — f.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 80 k. 8 K. — f., 400 mm. 78·5 k. 7 K. 85 f., 350 mm. 76 k. 7 K. 70 f.

Bánsági: 1250 mm. 79 k. 8 K. — f., 1250 mm. 79 k. 8 K. — f., 350 mm. 79 k. 7 K. 92½ f.

Szenttamási: 1400 mm. 78 k. 8 K. 10 f.

Marosi: 2900 mm. 79·5 k. 8 K. — f., 1700 mm. 80 k. 8 K. — f., 220 mm. 80 k. 8 K. — f.

Kulai: 2180 mm. 77 k. 8 K. 02½ f.

Bácskai: 2180 mm. 77 k. 7 K. 9½ f.

Dunai: 1000 mm. 76·5 k. 7 K. 55 f., 950 mm. 76 k. 7 K. 55 f.

Raktáráru: 350 mm. 77 k. 7 K. 75 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 82½ f., paritásra.

Árpa: 200 mm. 6 K. 25 f., 100 mm. 6 K. 25 f.

Zab: 100 mm. 6 K. 30 f., 100 mm. 6 K. 25 f., 150 mm. 6 K. 20 f., 300 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 15 f., 100 mm. 6 K. 10 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben és kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonkint.

Buza		Kilós	% kilogramm ára		Kilós	% kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.65	7.75	79	7.90	8.—
"	"	77	7.80	7.85	80	7.95	8.10
"	"	78	7.85	7.90	81	8.05	8.15
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Fehérmegyei		76	7.50	7.65	79	7.75	7.85
"	"	77	7.60	7.70	80	7.80	7.90
"	"	78	7.70	7.80	81	7.90	8.05
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Pestvidéki		76	7.50	7.65	79	7.75	7.85
"	"	77	7.60	7.70	80	7.85	8.—
"	"	78	7.70	7.80	81	7.95	8.10
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bánsági		76	7.45	7.60	79	7.75	7.75
"	"	77	7.65	7.70	80	—.—	—.—
"	"	78	7.65	7.80	81	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—
Bácskai		76	7.50	7.80	79	—.—	—.—
"	"	77	8.70	8.—	80	—.—	—.—
"	"	78	7.86	8.10	81	—.—	—.—
"	"	—	—.—	—.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	% kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—72	6.85	6.95
"	"	másodrendü	—	6.75	6.80
Árpa	"	takarmány	60—67	5.90	6.10
"	"	égetni való	62—64	5.70	5.80
"	"	sörfőzésre való	64—66	6.30	6.40
Zab			30—66	6.15	6.25
Tengeri	ó	bánsági	—	6.35	6.40
"	"	másnemü	—	—.—	—.—
Repce	uj	kaposzta	—	10.70	11.10
"	"	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	"		—	5.75	6.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Májusi buza 1903. . 7.67—7.61—7.63
Októberi buza 1903. . 7.44—7.41—77.42
Októberi rozs 1903. . 6.53—6.50
Októberi zab 1903 . 5.57—5.55
Májusi tengeri 1903. . 6.38—6.36—6.38—6.39
Juliusi tengeri 1903. . 6.39—6.41
Augusztusi repce 1903. —.—.—

Déll egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Májusi buza 1903. . . . . 7.63—7.64
Októberi buza 1903. . . . . 7.43—7.44
Októberi rozs 1903. . . . . 6.51—6.52
Októberi zab 1903. . . . . 5.55—5.56
Májusi tengeri 1903. . . . . 6.39—6.40
Juliusi tengeri 1903. . . . . 6.42—6.43
Augusztusi repce 1903. . . . . —.—.—.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Májusi buza 1903. . . . . 7.60—7.61
Októberi buza 1903. . . . . 7.41—7.42
Októberi rozs 1903. . . . . 6.50—6.51
Októberi zab 1903. . . . . 5.54—5.55
Májusi tengeri 1903. . . . . 6.38—6.39
Juliusi tengeri 1903. . . . . 6.41—6.42
Repce augusztusra 1903. . . . . —.—.—.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde, kedvező külföldi hirek folytán, szilárd irányzat mellett, az összes értékek javulásával zárult.

Előtőzsde. Osztrák Hitelrészvény 670.75—672.25. Magyar Hitelrészvény 728.25—729.75. Jelzálogbank részvény 521.—. Államvasuti részvény 634.75—635.—. Városi Villamos-Vasut részvény 306.—. Közuti vaspálya-részvény 605.——606.—. Déli vasut 51.25—52.—. Kereskedelmi bank 2705—2708 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjáradék 121.60—122.10 százalék. Fővárosi kölcsön 98.25—99.— százalék. Magyar Hitelbank részvény 72.50—729.75. Jelzálogbank részvény 521.50. Leszámitolóbank részvény 454.50. Osztrák Hitelrészvény 672.25—672.75. Kereskedelmibank részvény 2705—2710. Kőbányai Götéglagyár részvény 836.—. Magyar Asphalt részvény 125.——132.—. Magyar Keramiai részvény 125.——135.50. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 526.——529.—. Ujlaki Téglagyár részvény 262.——265.—. Ganz-féle Vasöntőde részvény 2225. Rimamurányi Vasmü részvény 450.——482.—. Adriai hajózási részvény 453.——455.—. Közuti Vaspálya részvény 605.50. Városi Villamos Vasut részvény 306.25—306.50. Athenaeum részvény 105. Kőszénbánya és Gőztéglagyár részvény 460—460 korona.

4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 672.50. Magyar hitelrészvény 729.25. Leszámitolóbank részvény —.—. Rimamurányi vasmü részvény 481.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 634.25. Közuti vasut részvény 606.25. Városi villamos vasut részvény —.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: **Heremag: lucerna magyar 43.—55.— korona, vörös aprószemü 52.—58.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona. középszemü 60.——63.— korona, nagyszemü 63.——68.—. korona. Disznózsir: budapesti 74.——74 50 korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona. városi 4 darabos 62.50—63.—. korona, 3 darabos 65.——65.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.50—14.— korona. 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos 14.50—15.— korona, 85 darabos 16.——16.50 korona. azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.75—13.25 korona, 100 darabos 13.25—13.50 korona, 85 darabos 15.25—15.75 korona. Szilvair: slavóniai 16.——16.50 korona, szerbiai 14.25—14.75 korona. azonnal való szállitásra.**

A bécsi értéktőzsde.

A mai *előtőzsde* arra a hirre, hogy a magyar beruházási kölcsönt legközelebb az országgyülés elé terjesztik, barátságos hangulatban folyt le.

A *déli tőzsde* megnyitásakor nyugodt, tartott árfolyamokkal.

Zárlat szilárd.

Bécs, május 12. *(Magyar értékek zárlata.)* 4% os aranyjáradék 121.25. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 157.50 Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 452.—. Rimamurányi vasmürészvény 475.—. Magyar koronajáradék 99.50. 4%-os Magyar földtherm. kötvény 99.10. Magyar hitelbank részvény 476.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 202.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —.—. Magyar keresk. bank 27.—. Magyar cukoripar 1525.

Bécs, május 12. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 100.65. 4%-os oszt. aranyjáradék 121.25. 1860-os sorsjegy 153.80. Osztrák hitelsorsjegy 438.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 486.—. Osztrák-magyar bank 1630. Déli vasut 51.—. Dunagőzhajózási részvény 853.—. Dohányrészvény 342.—. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltók 117.10. 4·2%-os ezüst járadék 100.65. Osztrák koronajáradék 101.05. 1864-iki sorsjegy 249.—. Osztrák hitelintézeti részvény 671.50. Unionbank 530.—. Osztrák Länderbank 411.75. Osztrák-magyar államvasut 684.—. Elbavölgyi vasut 435.—. Alpesi bányarészvény 387.50. 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.75 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 313.—. Az irányzat üzlettelen.

Bécs, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 671.75. Magyar hitelrészvény 728.50. Angol-Osztrák bank 276.—. Bécsi bankegyesület 486.50. Union bank 530.50. Länderbank 412.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 684.—. Déli vasut 51.50 Elbavölgyi vasut 435.50 Északnyugati vasut részvény 435.50 Dohányrészvény 343.—. Rimamurányi vasmü 478.50. Alpesi bányarészvény 387.50. Májusi járadék 100.60. Magyar korona járadék 99.50. Török sorsjegyek 118.75. Német birodalmi márka 117.11—117.11. Napoleond'or 19.06.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 12. *(Tőzsdei tudósitás.)* A tőzsde kezdetben igen nyugodt üzlet mellett meglehetősen szilárd irányzatu volt. A további szilárdság Laura-kohórészvényekben, állitólag a legközelebb várható kedvező negyedévi kimutatásra, hozzájárult a bányapiac jó magatartásához. A bankpiac mérsékelt forgalom mellett szilárd volt, ugyszintén hazai állampapirok is. Török értékek szilárdak, hir szerint arra, hogy az egyesitési kérdés megoldása küszöbön áll. Vasutak igen csendesek, csak varsó-bécsiek 2 százalékkal magasabbak az arbitrázs vásárlásaira. Canada-Pacific ártartó, később az összes piacok igen csendesek, de árfolyamaik ártartók. Magánleszámitolási kamatláb 3%.

Berlin, május 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 101.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.40. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 100.30. Osztrák-magyar államvasut —.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 189.50. Általános villamossági Edison 183.10. Gelsenkirchen 182.40. Laura-kohó 222.—. 4·2%-os ezüstjáradék 100.90. 4%-os magyar arany járadék 102.25. Osztrák hitelrészvény 211.50. Déli vasut 14.90. Károly-Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.10. 4%-os uj orosz kölcsön 98.60. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.90. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 155.10. Harpeni 184.20. Az irányzat csendes.

Berlin, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom:* 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Magyar koronajáradék 100.30. Osztrák hitelrészvény 211.40. Osztrák-magyar államvasut 147.25. Déli vasut 15.—. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.10. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Paris, május 12. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. Uj török konzol 30.15. Egyptomi járadék 109.10. Osztrák Länderbank —.—. Párisi bankrészvény 10 86, 3%-os francia járadék 98.10. 4% spanyol járadék 88.—. 3% uj törleszthető járadék —.—. Crédit foncier de France 692.—. Alpesi bányarészvény —.—. 4% 1890. román kölcsön —.—. Görög kölcsön 217.—. Váltó Olaszországra % 1·16 pari. Váltó Amsterdamra 205.68. Váltó Brüsszelre % 3·16. De Beers 559.50. Chartered 78.50. 5% bolgár kötelezvény 424.—. Magyar aranyjáradék 104.05. Déli vasut 91.50. Váltó Londonra 251.75. Osztrák aranyjáradék 103.20. Török sorsjegy 127.—. Meridional vasut 707.—. 4% olasz járadék 103.75 Ottomanbank 600 — 3½%-os francia járadék —.—. Osztrák földhitelintézet 13 22. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 330.75. 4%-os 1896. román kölcsön 86.75. Dohányrészvény 374.—. Váltó Bécsre 102.87. Váltó német piacokra 121.65. Rio 12.73. East Rand 196.—. Randfontein 25.50. Magyar Jelzálogbank 557.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 102 45. 4%-os magyar aranyjáradék 102.40. Osztrák hitelrészvény 211.50. Osztrák-magyar államvasut 147.50. Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—. London váltóár 204.70. Bécsi bankegyesület 122.60. Villamos részvény 119.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 101.05. Osztrák koronajáradék 101 60. Magyar koronajáradék 100.40. Osztrák-magyar bank 117.50. Déli vasut részvény 14.90. Elbavölgyi vasut —.—. Becsi váltóár 85.28. Párisi váltóár 813.16. Unio bankrészvény —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Ariolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 211.50 Német bank —.—. Disconto 189 40. Berlini kereskedelmi bank 157.75. Gelsenkirchen —.—. Harpeni —.—. Laura-kohó 182 70. Olasz járadék 221 30. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 12. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 101.10. 1860. sorsjegy —.—. Déli vasut 15.—. 4%-os Osztrák aranyjáradék 103.40. Osztrák hitelrészvény 211.35. Osztrák-magyar államvasut 147.—. Olasz járadék 103.60. 4%-os magyar aranyjáradék 102.70. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 12. A sertésüzlet irányzata: bágyadt

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü Oreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban 120—122 fillérig. Oreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320

ajtaja nyitva volt, Diodata várta őt, a küszöbön szundikálva. Carmine, a csősz a szérün feküdt kinyujtózkodva, a puskával a lábai közt; Brasi és Nanni nem mutatkoztak, mint a kutyák szokták éjjel, ha közelben érzik a nősténytyt, és csak a kutyák üdvözölték a gazdát, a majorság udvarán ugatva.

— Hé, senki sincs itt? Bitang jószág, mihelyt én nem vagyok itt!

Diodata, hirtelen felébredve, álmosan a világosság után tapogatózott, Carmine szemeit dörzsölve és nagyot ásitva, mentséget keresett.

— Ah, hát'istennek! Te az egyik sarokban alszol, Diodata a másikban!... Mit csinálták a sötétben. Vártál valakire? Brasit vagy Nannit?

A leány lehorgasztott fejjel fogadta a dühös kifakadást, közben gyorsan világot gyujtott, mialatt gazdája kint tovább káromkodott és a szérün lekötött ökröket vizsgálta. A csősz lustán cammogott utána, hogy adott esetben válaszoljon:

— Igen, uram, változtatni kell a legelőt . . . minden áron . . . s szem ártott meg neki nagyságos uram. En mondom, hogy valaki erre ment, aki megbabonázta az állatokat. A birákaknak semmi bajuk. hál' istennek . . . az aratás is jó, . . . Nanni? Odaát van Passanitelloban, annak a boszorkánynak szoknyája mögött . . . Előbb-utóbb törött lábakkal jön még haza, olyan igaz, mint hogy egy isten van az égben! . . . Brasi is ugy fog járni . . .

Diodata az ajtóból kiáltott, hogy minden készen van.

— Ha nagyságos urnak nincs parancsolni valója, lefekszem egy pillanatra.

Végre huszonegyórai koplalás után Motta ur leülhetett az asztalhoz, arcával az ajtó felé fordulva, ingujjban, ujjait könyökig felgyürve, a fájós lábait öreg papucsokba bujtatva. A leány uj babot főzött neki, hagymával a közepén, egy pár friss tojást és két paradicsomalmát, amelyeket a sötétben tapogatózva, a ház mögött szakitott le.

(Folytatása következik.)

kilogrammon felüli sulyban) 128—130 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 128—130 fillérig. Fiatal könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 127——128 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 126——128 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 124—126 fillérig.

Sertéslétszám 1903. május 10. napján volt készlet 45.831 darab. — 1903. május 11. napján felhajtatott 896 darab. — 1903. május 11. napján elszállíttatott 850 darab, 1903. május hó 12. napjára maradt készletben 45.877 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 12. —

Kinevezés. A pénzügyminiszter a bányászati tisztviselők létszámában Hamrák Ferenc és Szellemy László mérnököket főmérnökökké, Török Ferenc, Michaelisz Samu és Alföldy Zoltán segédmérnököket mérnökökké, Mracsek Lipót okleves bányamérnököt pedig segédmérnökké, a gyulai pénzügyigazgatósághoz Didovácz Ignác pécsi pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, Bánhegyesi Lajos nagyszebeni pénzügyi fogalmazó-gyakornokot az aradi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá, az aradi pénzügyigazgatósághoz dr. Pfeiffer Jenő budapesti ügyvédet pénzügyi fogalmazóvá, a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz Fonyó István kolozsvári pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, Spanner Ferenc pénzügyminiszteri számellenőrt a központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz, Jancsó Lajos pénzügyi számellenőrt a székesfővárosi pénzügyigazgatósághoz s Berzsenyi Béla pénzügyi számellenőrt a dohányjövedéki központi igazgatósághoz pénzügyi számvizsgálókká, Boros József pénzügyi irodatisztet pedig a központi díj- és illetékkiszabási hivatalhoz pénzügyi számellenőrré, Földes Lajos tiszteletbeli számvevőt a kaposvári, Domokos Árpád deési végrehajtót a szegzárdi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi számtiszteké, a segesvári adóhivatalhoz Bereczky Zsigmond székelyudvarhelyi adóhivatali gyakornokot adótisztté, a szarvasi adóhivatalhoz Weber József szepesófalvi adóhivatali gyakornokot adótisztté, a szilágysomlyói adóhivatalhoz Dudinszky Koránel debreczeni adóhivatali gyakornokot adótisztté, a máramarossziget pénzügyigazgatósághoz Mihály István végzett joghallgatót állami végrehajtóvá nevezte ki. A kassai itélőtábla elnöke Kató Sándor végzett joghallgatót a kassai itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká kinevezte. A közalapitványi ügyigazgató dr. Scholtz Oszkár ügyvédjelöltet a közalapitványi ügyigazgatósághoz díjtalan joggyakornokká nevezte ki. A pozsonyi pénzügyigazgatóság Vajda Ernő pozsonyi lakost a pozsonyi fővámhivatalhoz vámgyakornokjelöltté kinevezte.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter a marosvásárhelyi törvényszék terütetére vizsgálóbirói állandó helyettesül Filipek Ferenc törvényszéki birót, Lánczy Géza, a beregszászi ügyészséghez beosztott birósági joggyakornokot a beregszászi ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottul rendelte ki.

Névmagyarosítás. Bermán Samu budapesti lakos Barabásra, Grósz Kálmán budapesti lakos Rózsahegyire, Heisler Ferenc budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei: Erzsébet, Klára és Anna Heténvire magyarosították a nevüket.

Pályázat. Jász-Nagykun-Szolnokvármegyénél utbiztosi állásra junius 25-ig, a pénzügyminisztériumnál számtiszti állásra két hét alatt, Besztercze-Naszódvármegyénél irnoki állásra junius hó 10-ig, a zalatnai főbányahivatalnál segédmérnöki állásra három hét alatt, a zemplénmegyei Megyaszón III. oszt. postamesteri állásra május 31-ig lehet a folyamodásokat benyujtani.

Napirend.

***Naptár*:** Szerda, május 13. — **Római-katholikus:** Szervác. — **Protestáns:** Szervác. — **Görög-orosz:** (április 30.) Jakab ap. — **Zsidó:** Ijar 16. — **Nap kél:** 4 óra 10 perckor. — **Nyugszik:** 7 óra 10 perckor. — **Hold kél:** 8 óra 59 perckor este. —Nyugszik 5 óra 36 perckor reggel.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor.

A képviselőház elnöke fogad 9—10-ig.

Nemzeti Muzeum. Képtár és néprajzi osztály (Csillag-utca 15. szám alatt). Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Iparmüvészeti muzeum az Üllői-uton. Nyitva 9 órától délután 5 óráig.

Nemzetközi kiállitás a Mücsarnokban nyitva 9—6 óráig. Belépődij 1 korona.

A Nemzeti Szalon kiállitása nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődij 1 korona.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és 2—6-ig.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10 órától 1-ig. Belépő-dij 1 korona.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 3 órától 8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig, délután 3-tól 8-ig.

A fővárosi könyvtár (Károly-körut 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig.

Az aquincumi ásatások és muzeum. Megtekinthetők egész nap. III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekü vasut a Pálffy-térről.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váczi-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténetgyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váczi-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, május 12.

Hazánkban az idő változóan felhős és nappal enyhe volt, mig az éjjeli lehülés főleg a hegyes tájakon mutatkozott jelentékenynek (3, 4 C°). Esők az ország északnyugati és északkeleti részein fordultak elő. Zivatart Losonczról és Sopronból jelentettek.

Északnyugaton és délkeleten a levegőnyomás magas, délnyugaton és északkeleten pedig alacsony.

Európa időjárása tulnyomóan borult és helyenkint esős vagy zivataros volt. A hőmérséklet lényegtelenül változott.

Kilátás: Változékony, enyhe idő várható, helyenkint esővel.

Vizállás.

		Máj. 12.	Máj. 11.			Máj. 12.	Máj. 11.
		méter				méter	
Inn	Schärding	1.58	1.90	Tisza	M.-Szigot	0.62	0.68
Duna	Passau	2.81	3.03	"	Tokaj-a	0.73	0.78
"	Linz	0.28	0.80	"	V.-Naményi	1.15	1.34
"	Bécs	0.79	0.73	"	Tokaj	1.87	2.14
"	Pozsony	2.88	2.97	"	Tisza-Füred	2.22	2.44
"	Komárom	3.74	3.62	"	Szolnok	2.90	3.02
"	Budapest	3.23	3.25	"	Csongrád	3.02	3.19
"	Paks	2.96	3.10	"	Szeged	3.58	3.76
"	Mohács	4.20	4.29	"	Török-Becse	2.92	3.04
"	Gombos	4.49	4.49	"	Titel	4.—	4.05
"	Ujvidék	3.80	3.84	Ondova	Bártfa	0.32	0.32
"	Pancsova	3.88	3.95	Topolya	Hodr	0.40	0.40
Morva	Magyarfalva	1.94	1.88	"	Zemplén	1.25	1.30
Vág	Zsolna	1.01	1.20	Sajó	Zsolca	1.80	1.65
"	Trencsén	0.84	1.07	Hernád	H.-Németi	0.30	0.35
"	Szered	1.22	1.34	Berettyó	Margita	0.10	0.12
Rába	Sz.-Gothárd	0.24	0.24	"	B.-Ujfalu	0.15	0.15
"	Sárvár	0.28	0.27	"	Csucsa	0.59	0.5
"	Győr	2.91	2.84	"	N.-Várad	0.22	0.18
Dráva	Pettau	1.44	1.60	"	Belényes	0.93	0.84
"	Zákány	0.92	0.78	"	Tenke	0.24	0.19
"	Barcs	1.61	1.11	"	Gurahoncz	0.26	0.25
"	Eszék	2.20	2.24	"	Borosjenő	0.02	0.38
Mura	M.-Szerdah	1.10	1.20	"	Békés	0.84	1.24
Szávа	Zágráb	0.94	1.00	"	Gyoma	1.51	1.62
"	Sziszek	2.20	2.36	Maros	Gy.-Fehérvár	0.84	0.84
"	Mitrovica	4.37	4.42	"	Branyicska	1.22	0.66
Szamos	Deés	0.38	0.36	"	Soborsin	0.—	0.—
"	Szatmár	1.20	1.20	"	Arad	0.04	0.14
Kraszna	N.-Majtény	0.38	0.44	"	Maló	1.27	1.10
Latorca	Munkács	0.25	0.24	Temes	K.-Kostély	1.15	1.20
Laborca	Homonna	0.21	0.22	Béga	Klaszló	0.91	0.88
Ung	Ungvár	0.14	0.16	"	Temesvár	0.20	0.24
				"	Becskerek	0.71	0.75

Az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai r.-t. kiadásában Budapesten VII., Kerepesi-út 54., megjelent:

A NŐK KÖNYVTÁRA.

I.

NŐI SZÉPSÉG fentartásának, ápolásának és növelésének titkai. Irta egy nagyvilági hölgy. Második javitott és bővitett kiadás. Ára diszkötésben aranymetszéssel 4 K 80 fill., vászonkötésben 3 K. 60 fill., füzve 3 K.

II.

KIS GAZDASSZONY. Egy fiatal leányka naplójából. Serdülő leányok számára. Irta Szabóné Illésy Piroska. Ára diszkötésben aranymetszéssel 5 K. 20 fill., angol vászonkötésben 4 korona.

III.

AZ OTTHON. Utmutató a ház czélszerü és izlésteljes berendezésére és vezetésére, 37 ábrával. Irta egy nagyvilági hölgy. Ára diszkötésben aranymetsz. 5 K. 20 fill., vászonkötésben 4 K., füzve 3 K. 40 fill.

IV.

ILLEM. A jó társaság szabályai. Utmutató a müvelt társas életben. Irta egy nagyvilági hölgy. Negyedik bővitett kiadás. Diszkötésben aranymetszéssel ára 4 korona 80 fillér.

V.

HÖLGYEK KERTÉSZETI KÉZIKÖNYVE. Ford. egy nagyvilági hölgy. Ára diszkötésben, aranymetszéssel 5 kor. 20 fill., vászonkötésben 4 korona.

VI.

A JÓ TÁRSASÁG MODORA ÉS ILLEMSZABÁLYAI. Irta egy nagyvilági hölgy. Ára diszkötésben aranymetszéssel 6 korona, vászonkötésben 4 korona 80 fillér.

Csak tények bizonyitanak.

Rövid időn belül alanti főnyereményeket fizettem ki becses ügyfeleimnek:

600.000	koronát	62551	számra
400.000	"	11119	"
400.000	"	28916	"
400.000	"	33464	"
100.000	"	42758	"
100.000	"	49878	"
100.000	"	87991	"

Hivatkozva ezen

teljesen egyedül álló nyereménysikerekre

ajánlok az I. osztály

május 22. és 23-án

megtartandó huzására

egész	fél	negyed	nyolczad sorsjegyeket
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

GAEDICKE A.

Budapest, Kossuth Lajos-utca II. szám.

Fiók: **Erzsébet-körut 14. sz.**

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét ellenében eszközöltetnek.

Nyári lakásokban,

ugy a betegápolásra, valamint az egészség fenntartására a Guttmann-féle szabadalmazott, légmentesen elzárható szoba-closetek, closetülések és pots de chambre nélkülözhetlenek!

A monarchia legnagyobb üzlete ezen különlegességekben.

Closet-papir, papir-szekrények, bidets, egészségi képeszárak stb.

Guttmann L. Budapest

cs. és kir. szab. closet-gyár

IV. Városház-utca 2.

Kossuth Lajos-u. sarkán.

Az osztrák-magyar THERMOPHOR-vállalat vezérképviselősége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Valódi csak ezen védjegygyel.

Óvakodjunk az utánzásoktól!

A 15425. számu 1899. január 27-ről kelt

„Elektromos motorszámláló"

és a 26287. számu

„Kollektorszerkezet motoros árammérőkhöz"

c. 1902. junius 16-ról kelt magyar pótszabadalomra

vevők vagy **engedményesek keresteinek.**

Szives ajánlatokat **„W. T. 3134"** jel. alatt továbbit **Mosse Rudolf Bécs** I., Seilerstätte 2.

Szállitunk utánvéttel a monarkia minden állomására költségmentes csomagolással

legfinomabb régi horvát uradalmi szilvóriumot.

3 üveg 8 K.—, 6 üveg 15 K—, 12 üveg 28 K.

Továbbá 25 egész 600 literes hordókban különböző óvjáratu valódi uradalmi szilvórium. Kimeritő árjegyzék bérmentve.

Horvát szilvóriumkiviteli társaság

Hinkó Kaufmann & Co. Zágráb, Horvátorsz.

Uj és használt uradalmi

butorok,

szőnyegek, tűzmentes pénzszekrények, olajfestmények árverésekről és alkalmi vételekről, rendkivül olcsó árban adatnak el.

Megtekinthetők IV., Zöldfa-utca 14., az udvarban.

Beraktározási vállalat.

Ugyanott butor- és lakberendezési tárgyak beraktározásra elfogadtatnak s kivánatra 80% melletti előlegek is adatnak.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Zárva.

NEMZETI SZINHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Monna Vanna.

Dráma 3 felvonásban. Irta Maeterlinck Maurice Forditotta Ábrányi Emil.

Személyek:

Guido	Mihályfi	Borso	Körösmezei
Marco	Gál	Torello	Mészáros
Monna Vanna	Márkus	Biztos	Gyenes
Prinzivalle	Beregi	Vedio	Hetényi

Kezdete 4 órakor.

VIGSZINHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Fedák Sári k. a. mint vendég.

Forgószél k. a.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Kratz és Stobitzer Forditotta Beöthy László. Zenéjét összegyüjtötte Kún László.

Személyek:

Paul Roland	Balassa	Liane	Fedák S.
Aurelie	Nikó	Ravelin	Szerémy
Lebardieu	Hegedüs	Blanche	Hegedüsné
Claire	Rostagni	Serignan	Tapolczai
Gaston	Tanay	Dubois	Vendrei

Kezdete 3 órakor.

NÉPSZINHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Khinai mézeshetek.

Nagy operett 3 felvonásban. Irta George Dance, Forditotta Fái J. Béla és Faragó Jenő. Zenéjét szerzé Howard Tallbot.

Személyek:

Hang-Csaó	Nyárai	Fi-Fi	Küry
Zu-Zu	Szentmiklósy	Mi-Mi	Delliné
Csipi-Csop	Ujvári	Florie	Balázs
Hi-Lung	Solymosi	Violet	Sárvári
Sámuel	Kovács M.	Hatterton	Szirmai
Mary	Kápolnai	Mrs. Brown	Láng

Kezdete 4 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Forditották Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.

Személyek:

Günther	Boross	Pfefferkorn	Sziklai
Mici	Kornai	Zsuzska	Szentgyörgyi
Jankó	Rubos	Milos	Ráthonyi

Kezdete 4 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Zárva.

FŐVAROSI NYÁRI SZINHÁZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képben. Irta Hugh Morton. Forditotta Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzette Gustave Kerker.

Kezdete 4 órakor.

UJSZINHÁZ.

Szerda, 1903. május hó 13-án.

Primadonna.

Enekes bohózat 3 felvonásban. Irta Kövessy Albert.

Kezdete 8 órakor.

FOVAROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
Nagymező-utca 17.

AGA

rejtelmes lebegését még mindig óriási érdeklődés kiséri.

A rejtélyt senki sem tudja megmagyarázni!

Az 5 délamerikai néger táncos

nagysikerü fellépte, valamint

az egészen uj fényes májusi müsor.

A téllkertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

FRANCIA GUMMI

a legfinomabb különlegességek, legolcsóbb árakért kaphatók.

WEINFELD VILMOS-nál

Budapest, VII., Erzsébet-körut 56/b. szám.

Elsőrendü minőség 1, 2 és 3 frt tucatja. Angol prima 2 és 4 frt tucatja. Halhólyag 1, 2, 3, 4 és 6 frt tucatja. Női óvszivacsok l-ma tucatja 2 frt. Legjobb minőségü suspensorium darabja 50 kr. Amerikai capot tucatja 1 frt 50 kr. Nőigummi-övszer darabja 1 frt. 12 darabból álló mintaküldemény a legfinomabb minőségből 2 forint.

Uj! Villamos zseblámpa drbja 2 frt.

Száz szónak is egy a vége:
Hechtnek nagy a szerencséje;
Hecht Bankháztól ha veszed,
Nyerhet osztály-sorsjegyed.

Ős-Budavára

Ünnepélyes megnyitás csütörtök, május 14-én.

Fényes ünnepi kivilágitás!

!Az egész terület ujjá alakult!

A nagyszinpadon esti 9 órakor!

Jeruzsálem szépe

nagy operette, előadja az ujonnan szerződtetett 40 tagu keleti operette-társulat, a new-yorki Thália-szinház elsőrangu tagjaival, és nagy

varieté-előadás.

Az uj Folies Comiques-

társulat nagy előadása, az ujonnan átalakitott körképkávéházban Steinbardt Géza vezetése alatt. — Két uj bohózat.

Óriási tüzijáték.

A m. kir. honvédzenekar hangversenye.

Számos egyéb érdekes uj szórakozás.

A terület esti 6 órakor nyilik meg.

Belépődij a első három napon 1 korona. A többi napokon 60 fill., minden pénteken 1 kor. Kedvezményes jegyek 50 fillérért a városi tőzsdékben.

Ha sok pénzt akar

nyerni, válasszon magának egy szerencseszámot az alábbi osztálysorsjegyekből és küldjön rögtön postautalványon tetszése szerint

egészért 12.—, félért 6.—, negyedért 3.—, nyolcadért 1.50 koronát.

Schlesinger J. Társa, bankházához,

Budapest, V., Váci-körut 30. sz.

ahol első kézből kapja a május 22. és 23.-ra szóló sorsjegyet a következő szerencseszámokból:

4691—700, 8731—45, 9051, 75, 10941—50, 13126—35, 23026—50, 31036—40, 37426—50, 58076—100, 68201—25, 91276—300.

A következő osztályok árának költségmentes beküldésére postacsekket küld a bank.

Kiállitás

fehér paletók, kosztümök és a legremekebb párisi ujdonságokban

Holzer

női felöltők áruházában

Budapest, Kossuth Lajos-utca 9. sz.

L'Ardent **petroleum főzőkészülék** és **petroleum fütőkészülék** csővezeték nélkül.

Nyaralók részére nélkülözhetetlen.
Teljesen szagtalan és füstnélküli.
Olcsóbb és célszerübb a fa és szén fütésnél.

Kizárólagos elárusitója Budapest részére:

SALGÓ IZSÓ

Budapest, V. ker., Lipót-körut 17. szám.

HECHT BANKHÁZ PONTOSAN SZOLGÁLJA KI ÜGYFELEIT

HA MÁR

semmiféle kisérlet nem használt, próbálja meg a **Szapol csúz- és köszvénykenőcsöt.** Ára 5 korona utasitással. Kapható a **„Magyar király" gyógyszertárban** Bpest, V., Marokkai-u. 2/N

Józsiv-sorsjegyre	8 K.
Magy. vör.-ker.-sorsjegyre	22 K
Osztr. „ „	50 K
Olasz „ „	30 K
Bazilika-sorsjegyre	15 K.

Nagyobb sorsjegyekre **az érték 90%-át.** Vidéki takarékpénztári részvényekre az érték **60%-át** adja

Hecht Bankház Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körut 32.

Visszafizetés kényelmes, tetszésszerinti részletekben.

Ha sorsjegyei már zálogban vannak, azokat saját pénzünkke kiváltjuk **és a többletet kiadjuk.**

Dr. RENNER

vizgyógyintézete

— bejáró betegek részére. —

Budapest, VII., Valero-utca 4. (Telefon 555.)

Az intézetben gyógykezelés alá vétetnek: **álmatlanság, szédülés, fejfájás,** valamint minden **ideg- és gerincbajok, gyengeségi állapotok, ideges szivbántalmak, a gyomor és belek renyhesége** stb. — Gyógyeszközök: **A vizgyógyitómod** összes eljárásain kivül, **szénsavas fürdők** (szivbajosok számára), **fényfürdők** (elhizásoknál és csuzos bántalmaknál), az **elektromozás** minden faja, **masszázs** stb.

Kivánatra prospektus. — Árak mérsékeltek.

Kivilágitás.

A kivilágitás rendesen valamely örvendetes alkalomkor szokott történni. Nincs is szebb látvány, mint az az örömfény, mely hirdeti, hogy valami nagy ünnep van folyamatban. Némely helynek megvan az a kiváltsága, hogy állandóan ilyen örömteljes fényben uszhat, mint például **a** Hecht bankház, **a** hol **a kivilágitás** az ott nyert nagy főnyeremények örömére történik. Mindenki ámulattal nézi, az ott nyert főnyeremények nagy összegeit és ha ilyen főnyereményre **akar** szert tenni, **vásároljon** osztálysorsjegyet a Hecht bankháznál, Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körut 32. Huzás május 22. és 23. Egész sorsjegy 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 korona 50 fillér.

Magyar Könyvtár

ISMERETTERJESZTŐ: történeti, irodalom- és müvészettörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Szerkeszti RADÓ ANTAL

Kiadja **Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)** cs. és kir. udvari könyvkereskedése BUDAPEST, Andrássy-ut 21.

Egy-egy szám ára 30 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Id. Ábrány K. Képek a magyar zenevilágból. (176. sz.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. (133. sz.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (30. sz.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvaniae. (168. sz.)
Apponyi Albert válogatott beszédei, arczképpel. Bevezette Kőrösi Henrik. (271—272. sz.)
Áldássy Antal dr. Pázmány Péter élete, képekkel. (63. sz.)
Beöthy Zsolt. Báró Wesselényi Miklós (301. sz.)
Bécsi képes krónika. Szemelvények. Kiadja Madzsar I. (188. sz.)
Church. Római élet Cicero korában. Ford. Szilasi Móricz (306—307. sz.)
Cicero. Az öregségről. Forditotta Fábián G. (65. sz.)
Cornelius Nepos. Hires férfiakról. Ford. dr. Székely I. (201. sz.)
Cserei Mihály históriája. Kiadta Angyal D. (120. sz.)
Deák Ferencz. 1861-iki első felirati beszéde. (26. sz.)
Demosthenes Philippikái. Ford. Borsos Károly. (302. sz.)
Dóczi Lajos. Csokonai. (300. sz.)
Esküdtek és esküdtbirák könyve. Szerk. K. Nagy S. (155—6. sz.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. Visszaemlékezések. (64. sz.)
Faludi Ferencz. Három elbeszélés a „Téli éjtszakákból". Kiadta Radó Antal. (211. sz.)
Flammarion. Csillagos Esték. Ford. Tóth Béla. (37. sz.)
Galeotto Marzio könyve Mátyás királyról. Forditotta Császár M. (259. sz.)
Gesta Romanorum. (318—319. sz.)
Gracza György. 1848. márczius 15. (32. sz.)
Ifj. Hegedüs Sándor. Az óriások világa. Amerikai képek. (303. szám.)
Hoitsy Pál. Csillagok világa. (321. sz.)
Jókai Mór. Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46. sz.)
— Kisebb alkalmi beszédek. (175.)
Junius. (Zilahi K. Béla) Katona József élete. (199. sz.)
Kazinczy Ferencz levelei. Szemelvények. (130. sz.)
— Pályám emlékezete. (135. sz.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. 4 képpel. (97. sz.)
König Dénes. Mathematikai mulatságok. I. Bevezetéssel ellátta Beke Manó. (316 sz.)
Kézai Simon magyar krónikája. Ford. Császár M. (227. sz.)
Korchmáros K. dr. Kerékpáros káté. Számos képpel. (117. sz.)
Kossuth Lajos. 1849. julius 11-iki beszéde. (36. sz.)
Kölcsey Ferencz válogatott beszédei. (61. sz.)
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165. sz.)
Mindszenthi G. naplója. (168. sz.)
Mikes Kelemen. Válog. levelei. Kiadta Bánóczi J. (196. sz.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. (77—78. sz.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153. sz.)
Peisner Ignácz. Képek a régi Pest-Budáról. (275. sz.)
Petőfi Sándor. Uti rajzok. (14. sz.)
Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. (49. sz.)
Plutarchos. Perikles. Forditotta Kacskovics K. (73. sz.)
— Coriolanus. Forditotta Kacskovics Kálmán. (167. sz.)
— C. J. Caesar. Forditotta Kacskovics Kálmán. (287. sz.)
Radó Antal. Dante. (221. sz.)
Sallustius. Catilina összeesküvése. Ford. Kazinczy Ferencz. Átnézte Wirth Gy. (268. sz.)
Szalárdi János. Siralmas krónikája. (68. sz.)
Szemere-Maróczy. Sakk-könyv. (177—178. sz.)
Gróf Széchenyi István. Hitel. Szemelvények. Bevezette: dr. Gyulai Ágost. (238—39. sz.)
Tacitus. Germania. Ford. Tonelli Sándor. (279. sz.)
Vanderheym I. G. Husz hónap Abesszíniában. Ford. Brózik K. (183. sz.)
Zrinyi Miklós. Az török áfium ellen való orvosság. Kiadja Ferenczi Zoltán (216. sz.)

Szinházak heti müsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház
Csütörtök	A troubadour	Lady Windermere legyezője	Forgószél kisasszony	Kinai mézeshetek	A drótostót
Péntek	Aida	Regényesek Nyári zivatar	Forgószél kisasszony	Kinai mézeshetek	A drótostót
Szombat	A bajazzók Parasztbecsület	A nők barátja	Forgószél kisasszony	Hektor kisasszony	Nachtasyl
d. u. Vasárnap		Ibolyafaló	Mici hercegnő	Hektor kisasszony	A drótostót
este	A próféta	Vén bakancsos és fia a huszár	Forgószél kisasszony		Nachtasyl

Szabadalmakat, védjegyeket

és mintavédelmet kieszközölnek:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-ut 32.
Bölcskey Pál V., Nádor-utca 34.
Harsányi Jenő V., Nádor-utca 34.
Kalmár Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-ut 44.
Kelemen M. István (Kelemen és Társa) VII., Hotel Royal B.
Meller Ernő VII., Erzsébetkörut 13.
Neufeld Armin VII., József-körut 8.
Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körut 19.
Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-ut 32.

magyar hites szabadalmi ügyvivők testületének tagjai.

Rendkivüli nagy szerencse Töröknél!

Jegyzéke az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1,000,000 korona

1	jutalom	600000
1	nyeremény	400000
1	à	200000
2	„	100000
1	„	90000
2	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	50000
1	„	40000
5	„	30000
3	„	25000
8	„	20000
8	„	15000
36	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
437	„	2000
803	„	1000
1528	„	500
140	„	300
34450	„	200
17500	„	K. 170, 130, 100, 80, 40
55000	nyeremény és jutalomösszegben	K. 14.459,000

melyek körülbelül 5 hónap alatt hat osztályban huzatnak ki.

Miután már sok, nagyon sok millió korona nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek, a szerencse ujból kedvezett nekünk és f. é. április hó 22-én lefolyt főhuzásnál a nagy jutamat

600.000 koronát
az 5.000 korona főnyereménynyel együtt,
összesen **605.000** korona összegben

mi nyertük és fizettük ki az utolsó sorsjátékban, nagyrabecsült vevőinknek az **57080.** számu sorsjegyre.

Egy és egy fèl millió korona

nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek.

Az uj magy. kir. 12. osztálysorsjáték nemsokára megkezdődik és 110.000 sorsjegyre ujból 55.000 nyeremény jut.

Össznyeremény: 14.459,000

(tizennégy millió négyszázötvenkilencezer) korona

A mi magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjátékunk a legesélydusabb az összes sorsjátékok között, mert más sorsjátékoknál a szokásos levonásokon kivül még külön 20% adó is fizetendő; sorsjegyeink tehát 32 koronával olcsóbbak, mint bármely más (külföldi, német) sorsjegyek. Miért tünödjünk tehát a távolban, mikor a jó oly közel van!

Kérjük ennélfogva, hogy megrendeléseivel bizalommal forduljon hozzánk!

Az I. osztályu sorsjegyek hivatalosan megállapitott árai:

Egy egész eredeti sorsjegy	frt 6.—	vagy korona 12.—
„ fèl „ „	„ 3.—	„ „ 6.—
„ negyed „ „	„ 1.50	„ „ 3.—
„ nyolcad „ „	„ —.75	„ „ 1.50

Az eredeti sorsjegyeket utánvéttel vagy az összegnek postautalványon történt előzetes befizetése ellenében küldjük szét. Bankjegyekben, postabélyegekben vagy ajánlott levélben is beküldhetők az összegek. Tervezetek díjtalanul és bérmentve. Hivatalos huzási jegyzéket a huzás után azonnal küldünk.

Kérjük, szíveskedjék az I. osztály huzásához a sorsjegyeket főüzletünkben, vagy fiókjainkban. lehetőleg azonnal, de

legkésőbb f. évi május hó 22-ig

megvásárolni, miután a huzás már május hó 22. és 23-án lesz.

Teljes tisztelettel:

— Osztálysorsjáték-osztályunk —
főárudái:
Főüzlet: VI. Teréz-körut 46/b.
TELEFON 24—27.
Fiókok: Váci-körut 4 sz., Muzeum-körut II. sz. és Erzsébet-körut 51. szám.

Török A. és Társa bankháza
BUDAPEST
Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban.
Központ: Teréz-körut 46b. sz.
Sürgönycim: Törökbank.

Elegans
kész
férfiruhák
jutányosan
kaphatók
Leitersdorfer D. és fia
elsőrangu férfiszabóknál
Budapest, Koronaherceg-utca 6. sz
Méret utáni rendelések
Angol szövetkülönlegességek
Elismert jó szabás
Alapittatott 1864-ben.

3.95 frt egy finom metszett üvegkészlet, mely a következő 41 darabból áll és p.: 12 drb vizes-, 12 boros-, 6 likörös-pohár, 1 vizes-, 1 boros-üveg, 1 likörgalack, 1 cseresznyés, 6 csemegetányér és 1 gyümölcs-állvány. Legfinomabb kivitelben 1 frttal drágább. Meg nem felelő áru visszavétetik, a pénz visszafizetik. Ládáért 30 kr. számittatik fel. Rendelésnél a vasuti állomás megjelölése kéretik. Böhm J., Budapest. VI., Hunyady tér 1. szám.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek
mint hugycső és hólyagbajok, hugycsőszükületek, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbajaiként fellépő idegbajok, **korai férfieró elgyengülés**, bármily bőrkiütések stb. nőknél fehérfolyás, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyitására, szigorúan tudományos és ismeretes gyógymódjánál fogva** legjobban ajánljuk
Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. osztály főorvos **országos hirü és legrégibb** 30 éve fennálló rendelő-intézet
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hugycső és hólyagbajok vizsgálata villamos hugycsőtükör segélyével.
Vidékiek levelekre kimeritő választ és szakszerü tanácsot nyernek, gyógyszerről gondoskodva lesz. Titoktartás biztositva.
Nőknek külön váróterem.

KÁROLY-KÖRUT 26.
LAWN-TENNIS SACCO-ÖLTÖNY 14 frt.
KOCH TESTVÉREK BUDAPEST.
Legnagyobb férfiruha árnháza
Károly-körut 26.
KÁROLY-KÖRUT 26.
LUSZTER SACCO ÖLTÖNY 8 frt.

INGATLAN- okra évi 4 százalékra szavaztat meg
JELZÁLOG- kölcsönt a helyszinén megállapitott
FORGALMI- érték 75%-ig a Gurré Ferenc-féle
INTÉZET, Budapest, VI., Váczi-körut 39. szám.

CAPILLATOR legujabb, egyetlen, biztos és azonnal ható hajnövesztő és hajápoló szer.

CAPILLATOR hosszu orvosi tanulmányozás és tökéletesités után Dr. Kajdacsy általánosan ismert budapesti bőrgyógyász által felfedezett szer
CAPILLATOR nemcsak szépitő, hanem egy utnál a beteg bőrfelületet gyógyitó, a hajhagymák életerős talaját előidéző egyetlen szer
CAPILLATOR olyan tudományos alapon készült szer, mely a haj nyjáterementője és uj életnedveket önt abba és már az első kiserlet után csodás hatást ér el.
CAPILLATOR a kopasszág és kopaszodás, valamint minden hajbetegség egyetlen és csodás gyógyitó hatásu szere.
CAPILLATOR használata folytán a haj bő, mulatos módon göndörödik gyarapodik és a hajhullás teljesen megszünik.
CAPILLATOR már az első használat után megakadályozza a haj kihullását, a korpa képződését, a megszürkülést és visszaadja a hajnak az eredeti színét.
CAPILLATOR férfiaknál csodálatos szép bajuszt és szakált növeszt.
CAPILLATOR eredeti töltésben, törvényesen bejegyzett védjegyes palackokban üvegenkint 5 koronáért a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett kapható a főraktárban:
„Magyar Király" gyógyszertár Budapest, V., Marokkói-utca 2/A.,
ugyszintén minden nagyobb gyógyszertárban és drogueriában.

BRONC-CSILLÁRGYÁR
VAVAV VAVAVAVAVAVAVAVAVAVAVAVAVA
légszesz-, villam- és acetylen-világitásra
Telefon Union 11—04.
STERN, MERKEL és TÁRSAI
BETÉTI-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 35. szám.

Nagy raktár kész csillárokban, ismert szolid kivitelben, a legolcsóbb gyári árak mellett minden stilusban.

VÁSÁROLJON
OSZTÁLYSORSJEGYET
HECHT BANKHÁZNÁL
HÚZÁS MÁJUS 22 és 23
BUDAPEST
FERENCZIEK-TERE 6.
ERZSÉBET-KÖRÚT 32.

108939. 68430. 56588. 98089. 78814. 32773.

Szerencsés kéz huzza önnek a sorsjegyet, melyet Fries Károly bankházánál

a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitója
Budapest, V., Nádor-utca 24. rendelni fog.

Első osztály huzása már 1903. május 22. és 23-án.

Sorsjegyek árai: egész 12 korona | fél 6 korona | negyed 3 korona | nyolcad 1½ korona

81385. 58414. 44659. 68294. 28235. 103763.

AZ ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta: KNORR LAJOS
ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat ugy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házasfelek is használat vehetik.

Ára angol vászonkötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAEUM r.-társulatnál (Bpest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

Ingyen Blúz árjegyzéket küld Zoltán Dezső
legolcsóbb és legnagyobb kizárólagos Blúzáruháza
Budapest, Király-utca 30.
Állandó blúz-kiállitás.
Olcsó szabott árak.
Saját műhelyei.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Jószív-sorsjegy.

Főnyeremény 20000 kor. | Játéktartam 1948-ig.

Huzás május hó 15-én.

Kapható 24 havi részletfizetésre.

Havibefizetés
5 darabra 2 korona 98 fillér.
10 „ 5 „ 76 „
15 „ 8 „ 70 „

Már az első részlet és 35 fillér porto beküldése ellenében kiadom a sorsjegyek sorozat és számát tartalmazó törvényesen kiállitott részletivet, melynek birtokában a vevő az egyedüli **játékjogot** élvezi. 2 rész egyszerre való beküldésénél 3 részlet nyugtatatik.

Fleissig Sándor bankház BUDAPEST, Erzsébet-körut 2.

Betegtolókocsik és székek

lábbadozók és rokkantak számára, elismert legjobb minőség! Cs. és kir. szab. szagtalan hygienikus szoba-ürszékek légmentesen zárható fedéllel! bidets, valamint a beteg könyelméhez és ápolásához való összes cikkeket a legolcsóbb árak mellett szállit:

KELETI J. orvossebészeti müszergyáros, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legujabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÉLKÜLÖZHETETLEN KÉZIKÖNYVEK.

Önügyvéd Kassay Adolf-tól. Gyakorlati utmutató minden peres és perenkivüli ügyben a törvénytől megengedett személyes képviseletre. Ára füzve 2 korona 40 fillér, kötve 3 korona.

Levelező Kassay Adolf-tól. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghivások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára füzve 2 korona, kötve 2 korona 40 fillér.

Esküdtek és esküdtbirák könyve. Szerkesztette: K. Nagy Sándor. Nélkülözhetetlen kézikönyv esküdteknek. Ára 60 fillér.

Önszámító. E könyvecske segitségével a legnagyobb összegeket is ki lehet számitani. Vásárlók és eladóknak nélkülözhetetlen, hasznos kézikönyv. Ára kötve 70 fillér.

Hölgyek titkára. Házi tanácsadó és levelező, az élet minden viszonyaira való tekintettel. Szerelmi levélminták, levélirási szabályok és folyamodvány-mintákkal. Vászonkötésben 1 kor. 60 fill.

Megjelentek és kaphatók:
LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésében
Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz.

DUNA-ÜNNEPÉLYRE

a fővárosba ránduló vendégek el ne feledjék, hogy idényszerü

ruhaszükségleteiket

a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árban szerezhetik be

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha-üzletében

Budapest, IV, Muzeum-körut I. sz.

VALÓDI francia kiüönlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Bergnerand fils leghirnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők:

POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt borítékban. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágatott: a „Budapesti Napló"-ból

BUZLÁS

Temes-megye, vasutállomás.

A kontinensen elismert legjobb és legerősebb hatásu szénsavdus vasforrásokkal megáldott, százados tölgyek és fenyvesek között fekvő, mintaszerüen berendezett gyönyörü fürdő és gyógyhely.

Hirnevesek a hideg és meleg acélfürdők, vasláfürdők valódi franzensbadi moórföldből, hidegvizgyógyintézet, uszoda ásványvizből stb.

Villanyvilágitás.
Mindenféle szórakozás.
Feltünően mérsékelt árak.
Idény: május 15-től október 1-ig.

Kiváló gyógyeredményeket hoz létre nől és férfibántalmaknál, vérszegénységnél és minden ebből eredő bajoknál, gyomor- és bélhurutnál, idegrendszer, kösavény stb. betegségeknél, szivbajok és az edényrendszer megbetegedéseinél (Nauheim-kura) külön szakorvos kezelése alatt.

Fürdőtulajdonos és igazgató főorvos
Dr. Szerényi Gyula
Budapest, VIII. ker., Baross-utca 4. szám,
azonkivül még 8 rendelő fürdőorvos.

Bővebb felvilágositást és prospektust küld a fürdőigazgatóság Buziáson.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legrégibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha Thierry A. gyógyszerész egyedüli valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyitásában rendkivül jó hatással van, a fájdalmak enyhitésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használtatik: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sósesuz, dagadt lábaknál, sőt csontszúnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, daratövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábak, nál. Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. Szétküldése csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő hivatalból eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisitványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Országyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada" bélyegzője legyen.

Thierry A. gyógysz. balzsama és centifoliakenőcse.

E két gyógyszerjéhez foghatót soha, sohasem ronlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, igy tehát az év bármely szakában küldhető. Maidnem mindig van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak a mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható, amelleit teljesen ártatlan, világhirü szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) Limited Országyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész és dr. Egger Leo és József, Váci-körut 17. Zágrábban: Mitrobach J. gyógyszerész és főkerem Brady C. gyógyszerésznél

Ő császári és Apost. kir. Felségének legfelsőbb elhatározása folytán.
A polgári jótékony célokra szánt

XXXV-ik cász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.397 nyeremény tartalmaz készpénzben 506 880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cász. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903. évi junius 18-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. kor., Verdere Zollamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyüjtőkben, dohányárusitókban, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivatalokná, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A cász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Nincs többé tyúkszem. Ha tyukszemeitől akar megszabadulni, elégséges egy kisérlet a törvényesen védett és biztosan ható **Denzinger-Victoria** tyukszem-kenőcsével, mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszemet is eltávolitja. Ára tégelyenkint kor. 1.30, kor. 1.50 előleges beküldése mellett bérmentve szállitja a feltaláló:
DENZINGER ÁDÁM UJVIDÉK, DUNA-UTCA 14. SZÁM.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Á hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket május hó 1-től fogva Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon 54—39.) **központi irodánkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:**

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje
Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné
Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése
IV., Gróf Cziráky-féle palota. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin
Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
II. ker., Fő-utca 17. szám.

Groszman Jágó
fűszer- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felvételi iroda.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits
dohánytőzsdéje
Kerepesi-ut 50. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje
VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferencziek-tere 8.

Mezei Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J.
ujság-árudája
IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje
VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda
VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sélyom Jakab
hirdetési iroda
IV., kerület, Ferenciek-bazára

Sopronyi V.
dohánynagyárus
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné
dohánytőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Schődl Gyula
dohánytőzsde és postagyüjtőhely V. Lipót-körut 8.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker., Szervita-tér 8. szám,

Toldi Lajos
könyvkereskedése
II. ker., Fő-utca 2. szám,

Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.

Sváb Eliz
dohánytőzsde Nagymező-u. 12.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 ráig föladnak,** már másnap **megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Időért.
Sajnálom, nagyobbára rágalom okozta történteket. Terminust valósulás reményében, bár nehézségek árán, örömmel elfogadom. 15372

Széplelkü csunya.
Fájdalommal láttam drága leveledből — különben sejtettem és éreztem — betegségedet; tudtam, ez késlelteti válaszodat. Kérlek légy türelemmel, kiméld magad, ne huzzál cipőt még postáig sem, gyógyulásodig inkább lemondok drága leveleid örömének. Majd azután irjál, imádottam, azonnal legkörülményesebben. Óh, de szeretnék hozzád sietni és életem fogytáig nálad maradni, ha lehetne. — — — Képzeletben számtalanszor csókol **szőke ördögöd.** 15370

KERESLET.

Okleveles
gyermekkertésznőji az elemi tantárgyakból sikeresen előkésziteni és oktatni tud, májusra jobb helybeli, vagy vidéki családnál állást keres. A német nyelvet is birja. Szives megkereséseket **„Lelkiismeretes 20“** jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbit. 4762

Képviseletet
vagy hasonló foglalkozást keres nagy iparvállalatnál, egy aristokrota (gróf). 32 éves, a francia nyelvet birja s kezdetleges fizetésül megelégszik 30—50.000 korona befektetett összegének kamataival. Szives ajánlatok 30—50.000 „jeligével a kiadóba kéretnek. 6450

Magyar-német
gyorsiró és gépiró, helyben vagy vidéken állást keres. Kovács, Akácfa-utca 7. I. em. 6. 6450

Elárusitónői
vagy pénztárosnői állást keres szerény feltételek mellett fiatal, csinos és intelligens urileány, ki már elárusitónői minőségben hosszabb ideig alkalmazva volt. Szükség esetében óvadékkal is rendelkezik. Szives ajánlatok „Intelligens“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 6460

Papir-segéd
kerestetik, ügyes, komoly és megbizható, aki a nyomtatványok, üzleti könyvek stb. kezelését alaposan érti. **Csakis elsőrendű erők ajánlata kéretik „Komoly“** jelige alatt az eddigi működés és fizetési igények megjelölése mellett.

KINÁLAT.

Tisztességes asszony
takaritásért lakást vállal magányos urnál vagy urnőnél. Elemér-utca 36. I. 19. 6455

Házvezetőnőnek
ajánlkozik intelligens fiatal özvegy nő, ki ily minőségben már huzamosabb ideig alkalmazva volt és a háztartás minden ágában jártas. Cim: Király-utca 76. ajtó 12. 4765

Magánnyomozó
Fischer Mór, Budapest Váci-körut 40. 150

Cimbalom
pedál, hangjegy- és gyertyatartóval sürgősen eladó. Váci-körut 3. IV., 22. 6452

Okl. cimbalom
tanárnő, intelligens vidéki izr. családhoz ajánlja magát nyári tanitásra. Ajánlatok 'Müvésznő' jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 15364

Budakeszi
Virágvölgy 250 ház szám alatt (közvetlen az erdő közelében) 6 szoba, 2 konyha, 2 veranda, tágas gyümölcskerttel. **Virágvölgy** 253. házsz. 3 szoba, 1 konyha, 1 veranda, 1 pince, gyümölcsöskerttel. **Erdő-utca** 258. házsz. 5 szoba 2 konyha, 1 pince (2 fedett zöld lugas) gyümölcskerttel. Bérösszeg: alku szerint. A lakások felosztva is kiadók. Bővebbet Stofitz Antal, közs. elöljáró.

Kitünő szabásu
ruhákat készit szakmájában tökéletes szabónő. Vidéki megrendeléseket is elvállal. Legszebb toilettek s háziruhák 5 frttól feljebb. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Angol, francia
vagy **németet** alaposan tanitja egy tapasztalt magyar nyelvmester, ki tanulmányait külföldön végezte. Sikeres módszer. Kitünő ajánlatok. Lakás: **Gáspár Bernát, VI. Vörösmarty-u. 51/A., 2l. ajtó.**

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Rister Julia, Nefelejts-utca 53. I. 14. 5460

Nyaralók
kiadók, 2 szoba s konyha a nyári idényre 200 koronáért. Bővebbet: Pettinger János, Rack János, Kümmel József Bunth András, Augusztin József, Jankovics György, Schneider Fallenbüchel Mátyás Törökbálinton.

Kimoshatlan
ruhajelző ténta, fehérnemüek jelzésére kapható **Tintner J. E.** bélyegzőgyáros és vésnök üzletében. Budapest, Belváros, Kigyó-tér 5. 15361

Balatonra
kirándulók megtekinthetik Balaton legszebb partján Lellén (v. á.) Pazich Ilonánál 2, 3—5 szobás nyárra kibérelhető butorozott villáit.

Törökbálinton
Gogler Antalnál 3 szoba s 2 konyha. Izeli Ádámnál 4 szoba s 1 konyhából álló lakások a nyári idényre 280 koronáért kiadók. Bővebbet a tulajdonosoknál.

3 szoba
s 2 konyhából álló nyári lakások Törökbálinton a nyári idényre 260 koronáért bérbeadók, bővebbet: Joszt József, Wittinger Mátyás, Feszi János Törökbálint.

4 darab
használt 1 águ asztali légszesz lámpa olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban. 6480

Hentesüzlet
a Dembinszky-utcában, igen jómenetelü üzletként ismeretes, bebizonyitható napontai bevétele 40 forint, évi bére 300 frt, sürgősen 400 frtért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodája, Rökk Szilárd-utca 22.

Fővárosi bérpalota,
a Belváros legszebb pontján, közel a központi vásárcsarnokhoz, háromemeletes sarokház, két utcára nyiló, csupa utcai szobákkal, melynek jelenlegi bérjövedelme 32.000 korona, teljesen tehermentes, 440.000 koronáért eladó. Bővebbet válaszbélyeggel Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Rökk Szilárd-utca 22.

Szatócsüzlet
Garay-tér közelében napontai bebizonyitható forgalma 40 forint évi bére lakással 450 forint sürgősen eladó. A megvételhez szükségeltetik 800—1000 frtig készpénzben. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Rökk Szilárd. utca 22.

Erzsébetfalván
sarokház, 660 kégyszögöles telken, téglából és kőből épült, cseréppel födve, 8 éves épület, mely áll: 1 üzlethelyiség s 14 lakásból, évi jövedelme 1500 forint, sürgősen 28.000 koronáért eladó, melyen 18.000 korona teherként rajt maradhat. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22. sz.

Kossuthfalván telek
300 □-öles, a Pöltenberg-utcában, bekeritetlen, □-ölenkint 7 koronájával eladó, melyen teher nincsen. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlan adásvételi ügynökségénél. Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Borozó
a főváros legnagyobb forgalmu pontján, pazar fénynyel berendezve, napontai tiszta jövedelme 40 korona, potom 5000 koronáért eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodája Rökk Szilárd-utca 22.

Telek,
Stefánia-ut legszebb pontján, 1300 négyszögöles, à 60 forintjával négyszögöle eladó, maga az utcai front 16 négyszögöles; továbbá a Gizella-uton egy 624 négyszögöles telek à négyszögöle 40 forintjával eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodájában, Budapesten, Rökk Szilárd-utca 22.

Kávémérés
főváros legélénkebb pontján, napontai tejfogyasztása 120 liter évi bére lakással együtt 385 forint, sürgős elutazás miatt 400 forintért eladó Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájánál Rökk Szilárd-utca 22.

Kiadók
a nyári idényre 140 koronáért Törökbálinton 2 szoba s konyhából álló lakások. Bővebbet: Wittinger János, Beigelbeck Florián, Dörflinger István, Hermann Mátyás, Hermann András, Lechner József, Fallenbüchel József, Hoch Emil, Gelmár Jakab, Brucker Imre, Joszt István, Kimmel Péter, ifj. Fink József, Heller Mihály, Gindert Mihály, Nothnagel Márton, Gauland József, Wagner Pál, Führinger György, ifj. Hermann Antal Törökbálinton.

Nagy-Kovácsin
kiadó nyári lakások. Fervágner Sebőnél (15) 2 szoba, konyha, pince, egész idényre 100 K., Czemmel Mátyásnál (31) 2 szoba, konyha, pince, havi 40 K., Páni Mátyás (55) 2 szoba, konyha, kamra, pince, havi 40 K., Putz Tamás (306) 2 szoba, konyha, kamra, előszoba, havi 30 K., Pitz Tamás (125) 2 szoba, kamra, pince, havi 40 K., Czemmel Mátyás (185) 1 szoba, konyha, pince, kamra, havi 30 K., Taggerer János (111) 1 szoba, konyha, pince, havi 20 K., Pitz Tamás (303) 1 szoba, konyha, pince, havi 20 K., Pitz József (300) 1 szoba, konyha, pince, havi 30 K., Hesz Lőrinc (164) 1 szoba, konyha, havi 30 K., Misztl Flóris (160) 1 szoba, konyha, pince, havi 40 K.. Mandl Márton (28) 2 szoba, konyha, pince, havi 40 kor., Szaladinszki Mihály (234) 1 szoba, konyha, havi 20 kor.. Bayer Jákab postás 0 szoba, konyha, pince, havi 18 kor., Angeli András (278) 1 szoba, konyha, havi 20 kor.. Szinger András (170) 1 szoba, konyha, havi 20 kor., Stiller Gottlieb (50) 1 szoba, konyha, pince, havi 25 kor.. Straub Lőrinc 1 szoba, konyha, pince, havi 20 kor., Pitz Antal (90) 2 szoba, konyha, kamra, havi 40 kor.. Jung Sebő, 1 szoba, konyha. kamra, havi 20 kor., Pitz József (38) 1 szoba, konyha, kamra 20 kor. Felvilágositással bárkinek szivesen szolgál a községi jegyző. Remek erdős vidék, langyos levegő, kitünő forrásvizek. Helyben orvos, posta, telefon, mészárszékek, vendéglők, kereskedések.

Egy igen ügyes
maseurnő és hidegvizgyógykezelőnő, ki a szakmájában nagy gyakorlattal bir, ajánlkozik privát házakhoz. Cime Dob-utca 109, II. em. 20. Gross Fánny.

Butorok
nagy alkalmivétele. Miután egy nagy butorgyáros összes raktáron levő butorait potom áron megvettem, abba a kellemes helyzetbe vagyok, hogy legelegánsabb, valamint legegyszerübb háló és ebédlőberendezés, szalongarnitura, zönye gdivány, előszobaszekrény, valamint különféle butordarabok **bámulatos olcsó** áron kaphatók. Gyár-utca 2. I. em. Király-utca sarok. 15372

Paszket-kocsi
jókarban, jutányosan eladó. VI. Teréz-körut 38.

Törökbálinton
2 szobából s konyhából álló nyaralók kiadók. A lakások ára a nyári idényre 160.— korona.
Bővebbet: Bunth István, Schmidt Károly, Nikoletti Mihály, Krizsanovits András, Gindert Ferenc, Gauland József, Nothnagel István, Führinger János, Wittinger Antal, Fink János, Martinkovits János, Szalczinger József, Gauland Lajos, Gauland Rozina Törökbálinton.

Eladó urilak Kispesten, a fővárostól 10 percnyi távolságban, kényelmes közlekedés, tehermentes, az urilak áll: 3 szoba, konyha, éléskamra, fürdő- és előszoba, nagy kert nemes gyümölcsfákkal és szőlőültetéssel, hivatalnokoknak **nagyon alkalmas, kedvező** fizetési feltételekkel azonnal eladó. Bővebbet Kájel János Kispest, Báthory-utca 12.

Használt férfiruhákat fehérnemüt szőrmeruhák butorokat stb. **veszek** legmagasabb árban. Singer Manó Lujza-utca 3. 15328

Lakás
Fonyód-fürdőn, mely áll 2 szoba és konyhából, kiadó Gölöncsér Istvánnál, Fonyód-fürdőn.

Nyári idényre,
Balaton Almádin szobák az egész idényre 80 frtért kaphatók, Becsák Ferencnél Balaton-Almádin.

Martonvásáron
(Fejér m.) a következő nyári lakások bérbeadók: id. Fogl Györgynél 1 butorozott szoba fél konyha havi 20 koronáért, özv. Hrabovszky Józsefnénál 2 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 45 koronáért, özv. Pommer Jakabnénál 1 butorozott szoba fél konyha havi 20 koronáért, Purnhauser Antalnál 2 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 40 koronáért, Hüll Lipótnál 1 szoba, fél konyha butorozott havi 20 koronáért, Adamovics Imre. 1 szoba, 1 konyha butor nélkül havi 25 koronáért.

A nyári idényre
kiadók Törökbálinton 160 koronáért 1 szoba s konyhából álló lakások. Bővebbet: Léber Márton, Fallenbüchel József, Keufler Márton, Killi Mihály, Galcsó Tamás, Róthauszky Mátyás, Paxián János, Kriszt Ferencné, Léber Mártonné, Pertl József, ifj. Izeli Antal, Jeschitz József, Bernhardt József, Bunth Antal, Schmidt János, Brandauer Ferenc, Karafi Ferenc, Czeisz Rokus, Wolf Károlyné, Beimel András, Hutschneider Márton, ifj. Nothnagel István, Domanits András, Fallenbuchel Flóris, Rascher József, Gigler Pál, Krizsanovits Ferenc, Bernhardt József, Loschinger József, Fischer Mátyás, Matics István, Gauland Márton, Joszt József, Fink Henrik, Jeschitz Ferenc, Gigler József, Troth Mihály, Küchel Antal, Beigelbeck József, Czeisz József, Scheirich Mátyás, Führinger Lenharct, Bunth Mihály, Augusztin János, Gigler Ferenc, Korb István, Törökbálinton.

Rácz-Almáson
a következő lakások kiadók **Láng Mihályné** 119, házszám alatt, 1 szoba, 1 konyhából álló lakását, idényre butorozva 6 koronáért butor nélkül 40 koronáért ajánlja. 2. **Szabó Mihály** Kis-utca 124. sz. a. 1 szoba, 1 konyhából álló lakás egész idényre butorozva 60 korona, butor nélkül 40 koronáért adja. 3. **Khölter Ferenc** 212. sz. házában 1 szobát, 1 konyhát 3 honapra butor nélkül 40 korona butorral 60 koronáért ajánlja.

A nyári idényre
Törökbálinton 2 szoba s konyhából álló nyári lakások 180 koronáért kiadók. Bővebbet: Gauland János, Feiszer Imréné, Csurcsia Mátyás, Killi Nándor, Steiner Pál, Feszl István, Wegmann Mátyás, Bernhardt József, Törökbálinton.

Kiadók
a nyári idényre 120 koronáért Törökbálinton 2 szoba s konyhából álló lakások. Részletes felvilágositást adnak: ifj. Wittinger Ferenc, Brucker József, Kimmel József, Gigler Mihály, Izeli Ádám, Heller Ferenc, Heszki Antal, Kern Mátyás, Engl Károly, Bürger Mihály, Scheiblinger Mátyás, Knapp György, Raksányi Antal, Schemádek József, Simon Péter tanár, ifj. Steiner Antal, Schlegl Szilveszter, Törökbálinton.

Almádin,
a Balaton legszebb helyén, kiadó 4 szoba, konyha, 2 veranda, egész idényre 350 frt, külön 2—2 szoba 200 frt, értekezni Becsák Ferencnél lehet, Balaton-Almádin.

3 darab
teljesen uj réz álló légszesz lámpa felszerelve, továbbá 1 drb kétágu uj s felszerelt légszesz lámpa eladó. Bővebbet a kiadóban. 6482

Intelligens
fiatal urileány pénztárosnőnak vagy elárusitónénak ajánlkozik szerény igényekkel. Óvadékkal is rendelkezik. Szives ajánlatok „Pénztárosné“ jeligével a kiadoba kéretnek. 6466

Zongorajátszó
ajánlja magát estélyekre, házimulatságokra (tánczene). Cim: Kerepesi-ut 60. I. em. 16. 6490

Nyári lakások
olcsón kiadók. Részletes felvilágositás kapható: Bunth Gáspár, Gigler Antal, Poszlovszki Antal, Raksányi János, Wölbling Ferenc, Fliegi József, id. Izeli Antal, Törökbálinton.

70 koronáért
az egész nyári idényre bérbeadók Törökbálinton, 1 szoba s konyhából álló nyaralók. Részletes felvilágositást annak: Habermann Károly, Scheirich István, Fallenbüchel Flóris, Wittinger Antal, Schenadek Lőrinc, Killi János, Heszler József, Krizsánovits Jánosné, Bunth István, Bunth Mátyásné, Heffner János, Führinger József, Geszler Lenárdné Törökbálinton.

Nyári lakás
Balaton-Almádin, 2 szoba, konyha és pince 120 frt, 1 szoba, konyha és veranda 120 frt az egész idényre, esetleg az egész 200 frt, tudakozódni Bokrossy Viktornál lehet, Balaton-Almádin.

Singer-varrógépeket mélyen leszállitott árban heti 1 frtos részletre szállitunk 6 évi jótállással. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41. 4678

Nyaralók:
80 koronáért kaphatnak 1 szoba s konyhából álló lakásokat a nyári idényre Török-Bálinton. Részletes felvilágositást adnak: Thoma Antal, Pertl János, Strari Márton, Eckstein Herman, Balcer János, Krizsánovits János, Heiller György, Heller Ignácz, Eckstein Hermann, Beigelbeck József, Bürger Márton. Scheirich Ferenc, Bunth András, Schlegl Ferenc, Pink Katalin, Meichl Antal, Szalczinger Ferenc, Herman Antal, Geszler Mihály, Schlegl József, Bunth Ferenc id. Steiner János, id. Jzeli Ferenc, Heller Ferenc, Geschitz Márkus. Szax Ferenc, Herman Lőrincné, Wolf János, Kriszt Imre, Gigler Jakab, Gelmár Mátyás, Fritzenhann Jakab, Heiler Ferenc, Hilbert Antal, Heller Ignác, Kellner Jakabné, Schmidt Károly, Wolf János, Strelli Jakab, Jung Pál, Führinger Jakab, Holl József, Protz Éva, Geschitz József, Führinger J., Czeisz Györ., Rascher Antal, Kaufler Ignácné, Weigl Ferenc, Weigl Gergely, Heller Mátyás, Schlegl Ferenc Wölkling György Törökbálinton.

Eladó
rylsón a fővárostól félórányira fekvő, szép és forgalmas községben egy ujonnan épült ház, vendéglő és kávéházi berendezéssel. A községben nyolc kőbánya van, melyek több ezer embert foglalkoztatnak, akik szükségleteiket ott fedezik. A községben lakik körülbelül száz hivatalnok. A vonat naponta 20-szor közlekedik. Vevőnek átiratnak, a vendéglő és kávéházi jogok. Vetelhez néhány ezer korona szükséges. Részletes feltételek a kiadóban megtudhatók. 644

Élővirágszakmában
állásátváltoztatni óhajtja egy intelligens fiatal urileány, igen szerény igényekkel. A szakmában 6 évi praxissal bir s kitünő kötőnő. Szives megkeresések „Virágüzlet“ jeligével a kiadóba kéretnek. 6465

Angol tapéta raktárak.
Ajánlja nagy raktárát bel- és **külföldi kárpitokban:** kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.
Minius Jakab Budapest,
Fő-üzlet: Kerepesi-út 6.
Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

Virágnyelv.
Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állitott össze. Ára szines kötésben 80 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai, cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

A május 13-iki
ünnepély arra készteti a régi jóhirnevü
Sárkány és Schütz,
butorcéget, hogy ugy az idegen, mint a helybeli közönségnek ujólag bebizonyitja, hogy ezen cégnél lehet **igen jól és igen jutányosan** vásárolni, a miért is a cég legdivatosabb **butorainak** árát is **10%-kal** leszállitotta. Az áru minőségéért és a jó csomagolásért irásbeli kezességet vállalunk. Kiváló tisztelettel
Sárkány és Schütz,
kárpitosok és diszitők
Budapest, VII,
Erzsébet-körut 12.
a New-York kávéházzal szemben.

Részletfizetésre
arany, ezüst, ékszerek zsebórák és ingaórák olcsón kaphatók
Grünberger Ármin Béla
IV. Váci-utca 30. I. em. 23

Ajtók, ablakok,
vasredőnyök, használtak és ujak bármely méretben és alakban igen olcsón kaphatók
Weiner A. utódainál,
Budapest, Üllői-ut 123. sz.
Telefon 62—80.

Különös kedvezményt
nyujt a **Duna ünnepély** alkalmából idegeneknek és a helybeli közönségnek
Sárkány J.
butoriparos-cég, hol dus választéku **lakásberendezések** a legegyszerübb és legfinomabb kivitelben szabadon megtekinthetők. Vásárlások esetén különös **árkedvezmények** nyujtatnak.
Tisztelettel
SÁRKÁNY J.
BUDAPEST,
Ferenciek-tere 3.
félemelet (Királybazár).

ÉNZT
SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
Kőváry Ármin
bank- és váltó-üzlete
osztálysorsjáték-főelárusi
IV. k., Ferenciek-tere 9
Gróf Cziráky-palota

A világhirü eredeti angol
Helical-Premier
kerékpárokat mélyen leszállitva 125 frttól feljebb, havi 8 és 10 frtos részletekre elsőrendü
„CYCLON“

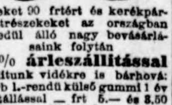

gépeket 90 frtért és kerékpár-alkatrészeket az országban egyedül álló nagy bevásárlásaink folytán
30% árleszállitással
szállitunk vidékre is bárhová:
1 drb I.-rendü külső gummi 1 év jótállással — frt 5.— és 3.50
1 drb I.-rendü belső gummi 1 év jótállással — frt 3.— és 2.—
1 drb jó minőségü Acetylen lámpa — — — frt 3.25 és 2.—
1 pár kitünő pedál frt 2.75 és 2.25
1 drb jó minőségü kerékpár lánc frt 2.50 és 1.90
1 drb angol nyereg frt 3.— és 2.—
1 kigr. Calcium Carbid —.35
Nagy árjegyzék több mint 300 képpel ingyen és bérmentve,
Láng Jakab és fia
az ország legnagyobb és legmegbizhatóbb kerékpár raktára
Budapesten, József-körut 41.
Fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Az áruk kitünőségéért kezeskedünk és nem tetszőkért a pénzt visszaküldjük vagy kicseréljük. Minden további nélkül.

Felöltő — — — 3.— frt
Jaquett — — — 2.— „
Frakk — — — 3.— „
Nadrág — — — 2.— „
Mellény — — — —.50 „
Rothberger Jakabnál
Kristóf-tér 2. I. em.

Magy. kir. államvasutak. 56400/03. sz.

Pályázati hirdetmény
(tüzifa szállitása iránt.)
A m. kir. államvasutak igazgatósága a kezelése alá tartozó vonalak részére 1904. évi január 1-től egy, kedvező árak elérése esetén azonban öt évre is terjedhető időre, évenkint szükséges mintegy 126000 köbméter egyméter hosszuságu kemény, hasábos és mintegy 60.000 köbméter egy méter hosszuságu dorongtüzifa, vagy félméter hosszuságu puha vagy kemény széldeszka szállitásának biztositása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.
Az ajánlatok f. évi május hó 28-ig benyujtandók, a bánatpénz pedig május 27-ig leteendő.
Az ajánlattételre vonatkozó egyéb határozmányok, valamint a szállitási feltételek a magyar kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, vagy az üzletvezetőségeknél betekinthetők, illetve a budapesti nyomtatványtárunknál megszerezhetők.
Bndapest, 1903. április hó
A magy. kir. államvasutak igazgatósága.
(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Gummi
és
halhólyag
valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **nem ártalmas óvszer** tucatja 1.20, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl
Radványi L.
kesztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15.
Árjegyzék ingyen.

Veszek
zálogházi cédulát
régi arany ezüst árút brillánt és gyémánt árút a legmagasabb árak mellett
FRIED A.
órás és ékszerész
Kerepesi-ut 2. szám.

Sok pénzt!
100 koronáig kereshetnek havonként, minden állásu egyének (mellékkeresetnek is). Közelebbit „Reell 51“ alatt a **MERKUR hirdetési osztályánál Stuttgart,** Schickstrasse 6.

Szivattyukat

házi, gazdasági és mindennemü ipari célokra megbizható minőségben jutányos áron szállitanak és kivánatra föl is állittanak.
Ajánlatok ingyen és bérmentve küldetnek.
Győző Béla és Társa
szivattyu-specialisták
V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX., Üllői-ut 25.